

การสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล

สารนิพนธ์
ของ
ชุตติมา สุนทรวิภาต

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว
พฤษภาคม 2549

การสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล

สารนิพนธ์

ของ

ชุตีมา สุนทรวิภาต

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว

พฤษภาคม 2549

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล

บทคัดย่อ
ของ
ชุตีมา สุนทรวิภาต

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว
พฤษภาคม 2549

ชุดิมา สุนทรวิภาต. (2549). การสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์: ศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 1,017 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้นจากประชากร วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าสถิติพื้นฐาน ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความสอดคล้องภายใน ค่าความเชื่อมั่น และหาเกณฑ์ปกติ ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล ในรูปคะแนนที่ปกติ และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์

ผลการวิจัยพบว่า

1. แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ด้านความรู้พื้นฐาน ด้านความสนใจ และด้านบุคลิกภาพ
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลด้านความรู้พื้นฐาน ด้านความสนใจ และด้านบุคลิกภาพ อยู่ในระดับค่อนข้างมาก
3. แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลด้านความรู้พื้นฐานมีจำนวน 14 ข้อ มีค่าความยากง่าย(p) อยู่ระหว่าง .54 ถึง .79 มีค่าอำนาจจำแนก (D) อยู่ระหว่าง .26 ถึง .48 มีค่าสหสัมพันธ์ (r) อยู่ระหว่าง .23 ถึง .39 มีค่าความเชื่อมั่น (KR-20) เท่ากับ .72 มีตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.10 ถึง 99.66 และมีค่า T-Score อยู่ระหว่าง T_{19} ถึง T_{72}
4. แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลด้านความสนใจมีจำนวน 28 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) อยู่ระหว่าง 5.55 ถึง 16.72 มีค่าสหสัมพันธ์ (r) อยู่ระหว่าง .23 ถึง .53 มีค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ .79 มีตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.10 ถึง 99.95 และมีค่า T-Score อยู่ระหว่าง T_{19} ถึง T_{82}
5. แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลด้านบุคลิกภาพมีจำนวน 50 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) อยู่ระหว่าง 8.20 ถึง 21.70 มีค่าสหสัมพันธ์ (r) อยู่ระหว่าง .29 ถึง .78 มีค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ .92 มีตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.05 ถึง 99.90 และมีค่า T-Score อยู่ระหว่าง T_{18} ถึง T_{81}

A CONSTRUCTION OF NURSING DESIRABLE CHARACTERISTICS
INVENTORY

AN ABSTRACT
BY
CHUTIMA SUNTRONWIPAT

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Master of Education Degree in Guidance and Counseling Psychology
at Srinakharinwirot University
May 2006

Chutima Suntronwipat. (2006). *A Construction of Nursing Desirable Characteristics Inventory*. Master's Project, M.Ed. (Guidance and Counseling Psychology). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor : Prof. Dr. Pongpan Kirdpitak.

The purpose of this study was to construct a nursing desirable characteristics inventory of Mathayom Suksa III Student. A total of 1,017 subjects were multi-stage randomly selected from Mathayom Suksa III Students of secondary schools under the Office of the Basic Education Commission in Changwat Samutprakan in the academic year 2005. Mean, standard deviation, the level of difficulty, discrimination power, coefficient of internal consistency or reliability coefficient, Normalize T – score, and percentile rank were used to analyze the data.

The results of the study were as follows:

1. A nursing desirable characteristics inventory comprised of three subtests : basic knowledge subtest, Interest subtest and personality subtest.

2. The Mathayom Suksa III students' mean scores of a nursing desirable characteristics : basic knowledge subtest, Interest subtest and personality subtest revealed rather high.

3. A nursing desirable characteristics basic knowledge subtest contained 14 items, while its' difficulty level (p) revealed between .54 to .79 , the discrimination power (D) ranged from .26 to .48, the coefficient of internal consistency (r) ranged from .23 to .39, and the cross-check of internal consistency showed KR-20 of .72. Besides, the nursing basic knowledge norms for raw scores corresponding to designated percentiles 0.10th to 99.57th percentile ranks and T-Score T₁₉ to T₇₇ for the Mathayom Suksa III Students were shown in this research paper.

4. A nursing desirable characteristics interest subtest contained 28 items, while its' discrimination power (t) ranged from 5.55 to 16.72, the coefficient of internal consistency (r) ranged from .23 to .53 and the cross-check of internal consistency showed a Cronbach's alpha of .79. Besides, the nursing interest norms for raw scores corresponding to designated percentiles 0.10th to 99.95th percentile ranks and T-Score T₁₉ to T₈₂ for the Mathayom Suksa III Students were shown in this research paper.

5. A nursing desirable characteristics personality subtest contained 50 items, while its' discrimination power (t) ranged from 8.20 to 21.70, the coefficient of internal consistency (r) ranged from .29 to .78 and the cross-check of internal consistency showed a Cronbach's alpha of .92. Besides, the nursing personality norms for raw scores corresponding to designated percentiles 0.05th to 99.90th percentile ranks and T-Score T_{18} to T_{81} for the Mathayom Suksa III Students were shown in this research paper.

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เป็นเพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างดียิ่งจาก ศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทา สุรักษา และอาจารย์อนุสรณ์ อรรถศิริ กรรมการสอบสารนิพนธ์ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ ตลอดจนตรวจ แก้ไข ปรับปรุงข้อบกพร่องในการทำสารนิพนธ์แก่ผู้วิจัยจนเสร็จสิ้น สมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณเป็นอย่างยิ่ง จึงกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงพยาบาล หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล และ พยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วย โรงพยาบาลสมุทรปราการ ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกต่าง ๆ และขอบคุณน้อง ๆ พยาบาลทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณหัวหน้าสถานศึกษาทั้ง 4 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนวัดทรงธรรม โรงเรียนบางพลีราษฎร์บำรุง โรงเรียนบางบ่อวิทยาคม และโรงเรียนสตรีสมุทรปราการ ที่ช่วยให้ความสะดวกในการเก็บข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทุกท่านที่เมตตาให้ความรู้ และกำลังใจ

ขอขอบพระคุณพี่ ๆ และน้อง ๆ พยาบาลหอผู้ป่วยอายุรกรรมชาย โรงพยาบาลสมุทรปราการ ทุกท่านที่คอยให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือในการเปลี่ยนเวร

คุณค่าและประโยชน์จากสารนิพนธ์ฉบับนี้รวมทั้งความดีทั้งหมดขอมอบแต่บิดา-มารดาผู้เป็นที่รักยิ่งของผู้วิจัย ตลอดจนครูอาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอน และมีส่วนสร้างพื้นฐาน การศึกษาให้แก่ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในการศึกษาตราบเท่าทุกวันนี้

ชุตีมา สุนทรวินิจ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	2
ความสำคัญของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
เอกสารที่เกี่ยวกับพยาบาล	8
เอกสารที่เกี่ยวกับความสนใจ	31
เอกสารที่เกี่ยวกับบุคลิกภาพ	34
เอกสารที่เกี่ยวกับเกณฑ์ปกติ	43
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	44
3 วิธีการดำเนินการวิจัย	48
การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง	48
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	49
การเก็บรวบรวมข้อมูล	59
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	60
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	64
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	64
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	64
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	65
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	89
ความมุ่งหมายของการวิจัย	89
ขอบเขตของการวิจัย	89
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	90

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 (ต่อ)	
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	90
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	91
สรุปผลการวิจัย.....	91
อภิปรายผล.....	91
ข้อเสนอแนะ.....	93
บรรณานุกรม.....	95
ภาคผนวก.....	101
ภาคผนวก ก.....	102
ภาคผนวก ข.....	104
ภาคผนวก ค.....	112
ภาคผนวก ง.....	124
ภาคผนวก จ.....	133
ภาคผนวก ฉ.....	137
ภาคผนวก ช.....	144
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	154

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	รายชื่อโรงเรียนจำแนกตามเขตที่ใช้ในการทดสอบ.....	49
2	ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ ของการเป็นพยาบาลที่ได้จากการทดลองใช้กับกลุ่มผู้ชุด(n=50).....	66
3	ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าสหสัมพันธ์ และค่าความเชื่อมั่นของแบบ วัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล ที่ได้จากการทดลองใช้กับ กลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (n=100).....	68
4	ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ ของการเป็นพยาบาลด้านความรู้พื้นฐาน ที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง(n=1,017).....	69
5	ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ ของการเป็นพยาบาลด้านความสนใจ ที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง(n=1,017).....	70
6	ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ ของการเป็นพยาบาลด้านบุคลิกภาพที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง(n=1,017).....	71
7	ค่าสถิติพื้นฐานของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล ที่ได้จาก การทดลองใช้กับกลุ่มผู้ชุด (n=50)	72
8	ค่าสถิติพื้นฐานของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล ที่ได้จาก การทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 (n=100).....	74
9	ค่าสถิติพื้นฐานของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล ที่ได้จาก กลุ่มตัวอย่าง (n=1,017).....	76
10	ค่าเกณฑ์ปกติด้านความรู้พื้นฐานในรูปของคะแนนมาตรฐานปกติ.....	78
11	ค่าเกณฑ์ปกติด้านความสนใจในรูปของคะแนนมาตรฐานปกติ.....	79
12	ค่าเกณฑ์ปกติด้านบุคลิกภาพในรูปของคะแนนมาตรฐานปกติ.....	82
13	เกณฑ์ปกติของคะแนนแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล:คะแนน มาตรฐานปกติ T-Score ในแต่ละองค์ประกอบ ของกลุ่มตัวอย่าง (n=1,017).....	86
14	ค่าดัชนี IOC ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล.....	134
15	ค่าดัชนี IOC ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสนใจของพยาบาล.....	134
16	ค่าดัชนี IOC ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความบุคลิกภาพของพยาบาล.....	135
17	ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าสหสัมพันธ์ และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด ด้านความรู้พื้นฐานในการทดสอบ(Try out)(n=50).....	138

บัญชีตาราง(ต่อ)

ตาราง	หน้า
18 ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าสหสัมพันธ์ และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด ด้านความสนใจในการทดสอบ(Try out)(n=50).....	139
19 ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าสหสัมพันธ์ และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด ด้านบุคลิกภาพในการทดสอบ(Try out)(n=50).....	140
20 ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าสหสัมพันธ์ และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด ด้านความรู้พื้นฐานในการทดสอบครั้งที่2(n=100).....	141
21 ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าสหสัมพันธ์ และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด ด้านความสนใจในการทดสอบครั้งที่2(n=100).....	142
22 ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าสหสัมพันธ์ และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด ด้านความรู้พื้นฐานในการทดสอบครั้งที่2(n=100).....	143
23 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อ ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของ การเป็นพยาบาลด้านความรู้พื้นฐาน ในการทดสอบ(Try out)กลุ่มรู้จัก (n=50).....	145
24 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อ ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของ การเป็นพยาบาลด้านความสนใจ ในการทดสอบ(Try out)กลุ่มรู้จัก (n=50).....	146
25 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อ ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของ การเป็นพยาบาลด้านบุคลิกภาพ ในการทดสอบ(Try out)กลุ่มรู้จัก (n=50).....	147
26 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของ การเป็นพยาบาล ด้านความรู้พื้นฐาน ในการทดสอบครั้งที่2 (n=100).....	148
27 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของ การเป็นพยาบาล ด้านความสนใจ ในการทดสอบครั้งที่2 (n=100).....	149
28 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของ การเป็นพยาบาล ด้านบุคลิกภาพ ในการทดสอบครั้งที่2 (n=100).....	150
29 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของ การเป็นพยาบาล ด้านความรู้พื้นฐาน ในการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง (n=1,017).....	151
30 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของ การเป็นพยาบาล ด้านความสนใจ ในการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง (n=1,017).....	152
31 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของ การเป็นพยาบาล ด้านความรู้พื้นฐาน ในการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง (n=1,017).....	153

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล.....	7
2 ลำดับขั้นตอนการสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ งานพยาบาล.....	50
3 ลำดับขั้นตอนการสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสนใจในการเป็น พยาบาล.....	53
4 ลำดับขั้นตอนการสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพของการเป็น พยาบาล.....	56

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สถานการณ์ด้านสาธารณสุขของประเทศไทยในปัจจุบัน เป็นผลสืบเนื่องมาจากวิกฤติเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2539 – 2540 ที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนโดยรวม ซึ่งสภาพการณ์นี้เกิดขึ้นในช่วงแผนพัฒนาสาธารณสุขฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2539 – 2544) ที่มีนโยบายด้านสาธารณสุขคือการใช้คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนาและเป็นช่วงที่มีกรอบรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. 2540 มาตรา 82 ในเรื่องหน้าที่รัฐต้องจัดบริการสาธารณสุขที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐานอย่างมีประสิทธิภาพให้กับประชาชนอย่างทั่วถึง (สุจิต ศรีประพันธ์. 2542) จากผลการดำเนินงานในช่วงแผนพัฒนาสาธารณสุขฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2539 – 2544) ซึ่งเป็นช่วงที่มีกระแสความคิดการสาธารณสุขแนวใหม่ และการปฏิรูประบบสุขภาพ นำไปสู่แผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 – 2549) เน้นการสร้างศักยภาพให้กับปัจเจกชน ชุมชน และประชาชนด้านองค์ความรู้และข่าวสารสุขภาพ เพื่อการส่งเสริมสุขภาพตนเอง และป้องกันอันตรายจากสิ่งแวดล้อมในการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพ เปลี่ยนจากการเน้นมาตรการเพื่อการซ่อมสุขภาพเป็นการสร้างสุขภาพ มีแนวคิดหลัก 2 แนวคิดคือ 1) สุขภาพ คือ สุขภาวะ และ 2) ระบบสุขภาพต้องพัฒนาทั้งระบบ(ศุมล ศรีสุขวัฒนา. 2545) เมื่อกล่าวถึงระบบสุขภาพ วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพหนึ่งในทีมสุขภาพที่เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญในระบบบริการสุขภาพ เพราะเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้บรรลุเป้าหมายในการดูแลสุขภาพของประชาชน

จากนโยบายด้านสาธารณสุขของชาติประกอบกับกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกซึ่งทำให้มีลักษณะเป็นโลกไร้พรมแดน ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของประชาชน ทำให้องค์กรวิชาชีพในสาขาต่างๆ เริ่มมีการเคลื่อนไหวเพื่อปฏิรูประบบให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง ในระบบบริการสุขภาพความเคลื่อนไหวเกิดขึ้นอย่างชัดเจน สาขาวิชาชีพทางสุขภาพมีความตื่นตัวและตระหนักถึงความสำคัญของความรับผิดชอบในการให้ความร่วมมือ และส่งเสริมซึ่งกันและกัน เพื่อนำไปสู่การปฏิรูปให้บรรลุเป้าหมายอย่างเป็นรูปธรรม วิชาชีพพยาบาลเป็นวิชาชีพที่สำคัญวิชาชีพหนึ่งในระบบบริการสุขภาพที่มีบทบาทในการดูแลสุขภาพของประชาชน และมีกำลังคนกระจายอยู่ในระบบบริการสุขภาพทุกระดับมากที่สุด คุณภาพของพยาบาลวิชาชีพจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญในอันที่จะส่งผลให้การดูแลสุขภาพของประชาชนบรรลุผลสอดคล้องกับระบบบริการสุขภาพของประเทศ จากภาระหน้าที่ที่มีต่อสังคม องค์กรวิชาชีพทางการพยาบาล คือสภาการพยาบาล มีการเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่องในการพัฒนาวิชาชีพ โดยมุ่งเน้นให้มีการพัฒนาความรู้ ทักษะ และทัศนคติของพยาบาลให้มีมาตรฐาน

ในการประกอบวิชาชีพ นอกจากความเคลื่อนไหวขององค์กรวิชาชีพดังกล่าวแล้ว กระแสการเปลี่ยนแปลงของระบบบริการสุขภาพ ทำให้สถาบันที่เป็นหน่วยให้บริการทางสุขภาพมีความตื่นตัวและพัฒนาองค์กรด้านคุณภาพอย่างเป็นรูปธรรม เห็นได้จากการมีโครงการ การรับรองคุณภาพโรงพยาบาล (Hospital Accreditation) ซึ่งเป็นกลไกที่กระตุ้นให้เกิดการพัฒนาคุณภาพ โดยมีการรับรองว่าโรงพยาบาลมุ่งมั่นต่อการพัฒนาคุณภาพในทุกๆ ด้าน เพื่อเป็นหลักประกันให้กับประชาชนว่าได้รับบริการทางสุขภาพอย่างมีมาตรฐาน(เสาวมาศ เกื่อนนาดี. 2542)

บทบาทของพยาบาลที่ดำเนินรอยตามเบื้องพระยุคลบาทสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี (พรทิพย์ เรียร์ไพสิฐ. 2524 : 3) ได้แก่

- 1) ยึดประชาชนเป็นเป้าหมาย
- 2) มีสุขภาพดีมีพฤติกรรมสุขภาพในชีวิตประจำวันถูกต้อง
- 3) ปฏิบัติวิชาชีพอย่างเป็นเอกภาพ
- 4) มีความรอบรู้
- 5) มีเจตคติที่ดีต่อการเปลี่ยนแปลง
- 6) มีวิสัยทัศน์กว้างไกล
- 7) สามารถผสมผสานเทคโนโลยี
- 8) ทันเหตุการณ์โลกยุคโลกาภิวัตน์

ลักษณะงานของพยาบาลต้องใช้ความอดทนสูง มีความเมตตากรุณาต่อผู้อื่น และต้องเผชิญกับความทุกข์ทรมานของความเจ็บป่วยอยู่เสมอ อาจไม่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของคนบางคน และเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้พยาบาลเปลี่ยนอาชีพภายหลังสำเร็จการศึกษา หรืออยู่ในวิชาชีพได้ไม่นาน ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาล เพื่อนำมาใช้ในการประเมินว่าลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาล ซึ่งประกอบด้วยคุณลักษณะต่างๆ ทางด้านความรู้พื้นฐาน ความสนใจ และบุคลิกภาพ ว่าเหมาะสมหรือไม่

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล
2. เพื่อศึกษาลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
3. เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติ (Norm) ของลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการศึกษาครั้งนี้ จะทำให้ได้แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล ซึ่งจะ
เป็นประโยชน์แก่ครูแนะแนว และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ในการนำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของ
การเป็นพยาบาลไปใช้ทดสอบนักเรียนที่สนใจจะเข้าเรียนสาขาพยาบาล นอกจากนั้นแล้วผลจากการ
ศึกษายังเป็นประโยชน์ในการให้คำปรึกษาและแนะแนวทางการศึกษา และอาชีพต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรของกลุ่มรู้จัก (Known Group)

ประชากรที่เป็นกลุ่มรู้จัก ของการวิจัยครั้งนี้ เป็นพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้น 1 (ปริญญาตรี) ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงพยาบาล
สมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ

กลุ่มตัวอย่างของกลุ่มรู้จัก (Known Group)

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มรู้จัก ของการวิจัยครั้งนี้ เป็นพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้น 1 (ปริญญาตรี) ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงพยาบาล
สมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 50 คน ที่ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random
Sampling) จากประชากร

ประชากรที่เป็นนักเรียน

ประชากรที่เป็นนักเรียนของการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสมุทรปราการ

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนของการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 1,017 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบ
แบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากร

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล หมายถึง ลักษณะของพยาบาลที่แสดงออกอย่างเหมาะสม ซึ่งได้แก่ลักษณะต่างๆ ต่อไปนี้

1.1 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการพยาบาล หมายถึง ความรู้ที่ได้เรียนรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการพยาบาล ได้แก่ การตรวจสัญญาณชีพ การให้ยา การฉีดยา การทำแผล

1.2 ความสนใจในการเป็นพยาบาล หมายถึง ความใส่ใจ ใฝ่รู้ในการติดตามข่าวสารข้อมูลต่างๆ ด้านการพยาบาล รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานพยาบาล ความชอบในการเป็นพยาบาล มีความคิดความและมีแนวโน้มในการเป็นพยาบาล

1.3 บุคลิกภาพของการเป็นพยาบาล หมายถึง ลักษณะนิสัย และพฤติกรรมที่แสดงออก ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะตัวบุคคล ของการเป็นพยาบาลที่ดี ได้แก่

1.3.1 ความอดทน หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกในลักษณะที่มีความจริงจัง ความอดุสาหะ ความเสมอต้นเสมอปลายที่จะปฏิบัติงานได้ทั้งทางกายและทางใจ ทำกิจกรรมต่างๆ โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคปัญหาจนประสบความสำเร็จ

1.3.2 ความซื่อสัตย์ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกอย่างตรงไปตรงมา ตามสภาพความเป็นจริง ไม่ทุจริตหลอกลวง ไม่คดโกง เป็นที่ไว้วางใจของผู้อื่น

1.3.3 ความเสียสละ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกโดยมุ่งทำประโยชน์ให้แก่ผู้อื่น และส่วนรวม มีน้ำใจ ไม่เอาเปรียบ หรือหวังผลตอบแทน

1.3.4 ความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงความมั่นใจในการกระทำ ไม่ลังเล ไม่หวั่นไหวไปตามคำพูดของผู้อื่น สามารถควบคุมการกระทำของตนเองได้ ไม่หวาดกลัว สามารถเลือกว่าจะกระทำหรือไม่กระทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งเมื่อมีเหตุการณ์เกิดขึ้นในปัจจุบันทันด่วนให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

1.3.5 ความรับผิดชอบ หมายถึง มีความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จด้วยดี ติดตามผลงานที่ทำไปแล้วเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น รับผิดชอบทำงานให้เสร็จไม่ผัดวันประกันพรุ่ง ตรงต่อเวลา

1.3.6 ความเมตตากรุณา หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงความรักใคร่ โดยปรารถนาที่จะให้ผู้อื่นมีความสุข มีความสงสารปรารถนาให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ ให้ความช่วยเหลือทั้งด้านสิ่งของ การกระทำและคำพูด โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน ไม่เบียดเบียนผู้อื่นด้วยกาย วาจา ใจ ไม่ทำให้อื่นเดือดร้อน

1.3.7 ความมีมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง มีสัมพันธภาพอันดีในการติดต่อ หรือปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น สามารถปรับตัวให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การรู้จักหักทลาย

มีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในทางที่ดี ยอมรับฟังความคิดเห็นและสามารถปรับปรุงตนเองให้เข้ากับผู้อื่นได้

1.3.8 ความมีระเบียบวินัย หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ให้อยู่ในระเบียบ กฎเกณฑ์ของที่ทำงาน วางแผนการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎระเบียบที่วางไว้ สามารถควบคุมตนเองให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบของหน่วยงานในเรื่องการแต่งกาย และการซื้อตรงต่อหน้าที่

2. แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล หมายถึง เครื่องมือที่ใช้วัดลักษณะของบุคคลแต่ละบุคคล เพื่อพยากรณ์ว่าจะประสบผลสำเร็จในการเป็นพยาบาล ซึ่งมีทั้งหมด 3 ตอน

ตอนที่ 1 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการพยาบาล หมายถึง เครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้วัดความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการพยาบาล ลักษณะแบบวัดเป็นแบบตัวเลือกถูกผิด

ตอนที่ 2 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสนใจในการเป็นพยาบาล หมายถึง เครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้วัดความสนใจในการเป็นพยาบาล ลักษณะแบบวัดเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Likert)

ตอนที่ 3 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพของการเป็นพยาบาล หมายถึง เครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้วัดบุคลิกภาพของการเป็นพยาบาล ลักษณะแบบวัดเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Likert)

3. คุณภาพของแบบวัด หมายถึง คุณสมบัติของแบบวัดที่เป็นดัชนีชี้บ่งถึงข้อสอบที่ดีและไม่ดี ประกอบด้วย

3.1 ค่าความยากง่าย (Difficulty) หมายถึง เป็นคุณสมบัติของข้อสอบที่บอกให้ทราบว่าข้อคำถามนั้นมีคนถูกมากน้อยเพียงใด ถ้ามีคนทำถูกมาก แสดงว่าข้อสอบนั้นมีความยากน้อย คือ ความง่ายนั่นเอง

3.2 ค่าอำนาจจำแนก(Discrimination) หมายถึง เป็นคุณสมบัติของเครื่องมือที่สามารถจำแนกนักเรียนที่เหมาะสม และไม่เหมาะสมที่จะเป็นพยาบาล

3.3 ค่าความเที่ยงตรง(Validity) ของแบบวัด หมายถึง เป็นคุณสมบัติของเครื่องมือต่างๆ ที่สามารถวัดได้ในสิ่งที่ต้องการวัด ต้องการศึกษาได้ถูกต้อง ในการวิจัยครั้งนี้จะหาความเที่ยงตรงเชิงพินิจ(Face Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามที่ได้นิยามไว้

3.4 ค่าความเชื่อมั่น(Reliability) ของแบบวัด หมายถึง คุณสมบัติของเครื่องมือที่แสดงให้เห็นว่า เครื่องมือนั้นๆ ให้ผลการวัดที่ถูกต้องแน่นอน คงเส้นคงวา เป็นที่เชื่อถือหรือมั่นใจในผลที่ได้ออกมาอย่างแท้จริง

4. เกณฑ์ปกติ หมายถึง ลักษณะของประชากรที่เราประเมินได้จากการแจกแจงของคะแนนในกลุ่มประชากรที่กำหนดนั้นๆ เป็นการบอกลักษณะที่ได้จากการปฏิบัติจริงของสมาชิกของกลุ่มนั้นๆ ในสถานการณ์ปัจจุบันซึ่งยึดถือเป็นมาตรฐาน

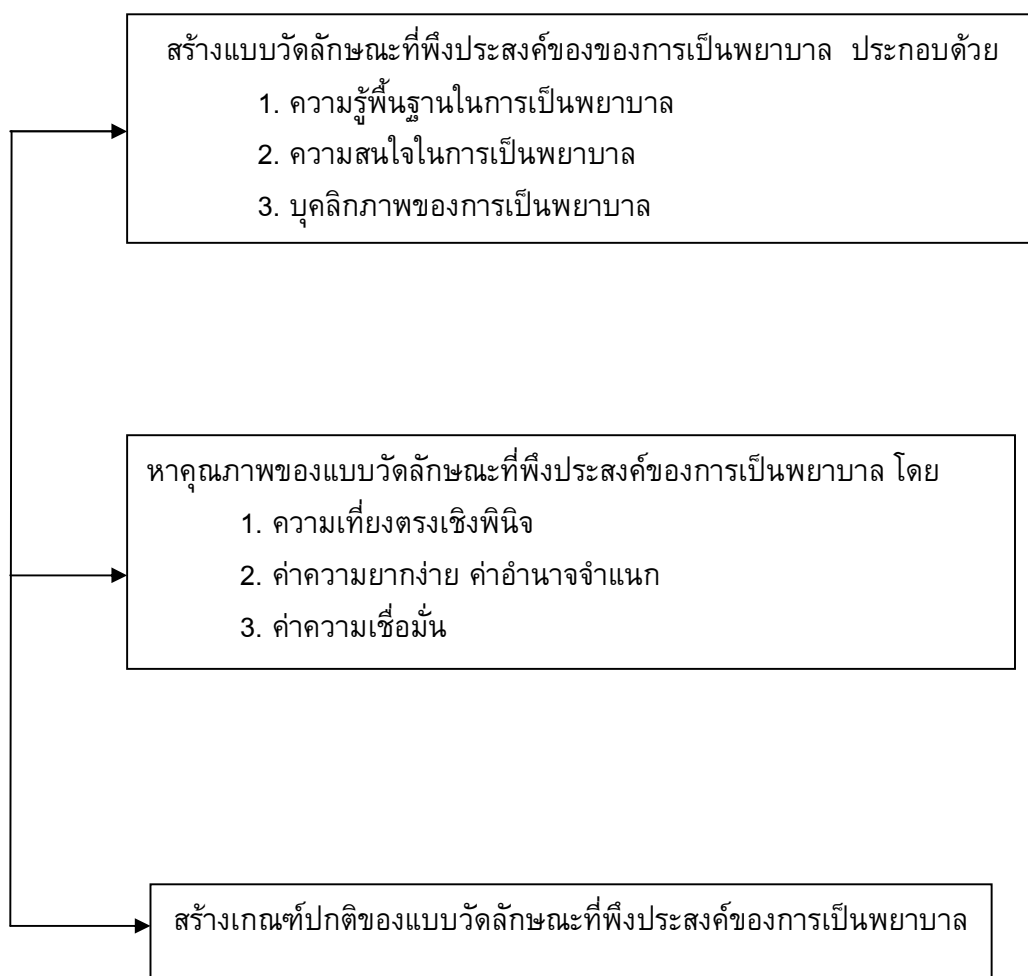
5. กลุ่มรู้จัก(Known Group) หมายถึง กลุ่มที่มีลักษณะที่ต้องการวัดอย่างเด่นชัด ในการวิจัยนี้กลุ่มรู้จักเป็นพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้น1 (ปริญญาตรี) ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงพยาบาล สมุทรปราการ

6. นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 สังกัดกรมสามัญศึกษากระทรวงศึกษาธิการ ในจังหวัดสมุทรปราการ

7. พยาบาล หมายถึง พยาบาลประจำการที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ ได้รับการขึ้นทะเบียนการประกอบวิชาชีพพยาบาลและผดุงครรภ์ และปฏิบัติงานให้บริการสุขภาพอนามัยในด้านการรักษา ส่งเสริมสุขภาพ ฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจ และป้องกันความเจ็บป่วย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่องการสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล มีกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการวิจัย โดยนำเสนอตามลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

1. เอกสารเกี่ยวกับพยาบาล
2. เอกสารเกี่ยวกับความสนใจ
3. เอกสารเกี่ยวกับบุคลิกภาพ
4. เอกสารเกี่ยวกับเกณฑ์ปกติ
5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสารเกี่ยวกับพยาบาล

1.1 ความหมายของพยาบาล

วิชาชีพพยาบาลเป็นวิชาชีพที่มีลักษณะที่แสดงบทบาทในการให้บริการมนุษย์ในด้านสุขภาพอนามัย และการช่วยเหลือดูแลสุขภาพอนามัยของบุคคล หรือสังคม ดังนั้นพยาบาลจึงต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ทักษะ คุณภาพ และความสามารถแก้ปัญหาด้านสุขภาพอนามัยของบุคคล เพื่อให้สามารถช่วยเหลือตนเองได้เร็วที่สุด และดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีศักดิ์ศรี ดังมีผู้กล่าวถึงความหมายของพยาบาลไว้ดังนี้

พยาบาล หมายถึง ผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรการพยาบาล มีคุณวุฒิ คณะกรรมการพิจารณากำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรพยาบาล(2520 :1) ได้กำหนดว่า มีสิทธิที่จะรับผิดชอบงานด้านพยาบาล ซึ่งประกอบด้วยการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค ฟื้นฟูสุขภาพ และดูแลผู้ป่วยทั้งในสถานพยาบาลและชุมชน

ฟาริดา อิบราฮิม (2535 : 9) ได้ให้ความหมายของพยาบาลไว้ว่า พยาบาลเป็นผู้ปฏิบัติวิชาชีพโดยรับผิดชอบให้การดูแลบุคคลเพื่อส่งเสริมและรักษาไว้ซึ่งความเป็นปกติของบุคคล ครอบครัว กลุ่มสังคม และชุมชนพยาบาลเป็นผู้ร่วมงาน และแสดง บทบาทผู้นำในระบบบริการสุขภาพ เพื่อสร้างภาพลักษณ์ของวิชาชีพแก่สังคม โดยตระหนักในบทบาทของตนเองพัฒนาความรู้สึกร่วมในความสามารของตนเองในกฎของพยาบาลวิชาชีพ ชื่นชมในการศึกษาต่อเนื่องให้เกิดความรู้สูงขึ้น และผสมผสานความรู้ในการปฏิบัติการพยาบาล และสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่นให้สามารถแสดงบทบาทวิชาชีพได้สำเร็จ

อุดม สุภาไตร; และคณะ (2538 : 34-35) ได้ให้ความหมายของพยาบาลไว้ว่า พยาบาลเป็นผู้ที่รับผิดชอบดูแลสุขภาพอนามัยของมนุษย์ ตั้งแต่เริ่มปฏิสนธิในครรภ์มารดาจนกระทั่งเกิด เติบโต แก่ เจ็บ และตาย เป็นการกระทำที่ต้องเกี่ยวข้องกับชีวิตมนุษย์ทุกเพศทุกวัยโดยไม่มีวันจบสิ้น

แฮนเดอร์สัน(อุดม สุภาไทร; และคณะ.2538 : 35 ; อ้างอิงจาก แฮนเดอร์สัน.ม.ป.ป.) ได้ให้ความหมายของพยาบาลไว้ว่า พยาบาลเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือแก่บุคคลทั้งสภาวะปกติและสภาวะเจ็บป่วย กระทำกิจกรรมต่างๆ อันจะช่วยให้ผู้รับบริการมีสุขภาพดี หรือการฟื้นคืนสู่สุขภาพดี หรือในวาระสุดท้ายของชีวิตก็ช่วยให้ตายอย่างสงบ ตลอดจนช่วยเหลือผู้รับบริการให้สามารถช่วยตนเองได้รวดเร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

รัตนา ทองสวัสดิ์(2539 : 32-33) ได้ให้ความหมายของพยาบาลไว้ว่า พยาบาลเป็นนักเวชปฏิบัติทางวิชาชีพผู้ซึ่งรับผิดชอบให้การพยาบาล การส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสุขภาพของบุคคล ครอบครัวและชุมชน ในสภาวะการณ์ต่างๆ พยาบาลจะมีบทบาทให้ความร่วมมือทางด้านเป็นผู้นำ และเปลี่ยนแปลงระบบบริการรักษาสุขภาพ พยาบาลช่วยให้สังคมมองเห็นจินตภาพทางวิชาชีพ โดยมีความระมัดระวังตนเอง และพัฒนาตนเองให้เหมาะสมเป็นพยาบาล พอใจในการศึกษาต่อใช้ความรู้ด้านสติปัญญา และเข้าใจองค์ประกอบของปฏิสัมพันธ์ในอัตรภาพทางวิชาชีพตามบทบาทของพยาบาล

ทิพาพันธ์ ศศิธรเวชกุล(2541 :29) ได้ให้ความหมายของพยาบาลไว้ว่า พยาบาลเป็นการเอื้อน้ำใจออกไปดูแลสิ่งที่อยู่เฉพาะหน้าเป็นพิเศษด้วยความใส่ใจและเมตตา

จากการศึกษาพอสรุปได้ว่าพยาบาล หมายถึง ผู้ที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ ได้รับการขึ้นทะเบียนการประกอบวิชาชีพพยาบาลและผดุงครรภ์ มีหน้าที่รับผิดชอบด้านการรักษามาตรฐานของวิชาชีพ และปฏิบัติงานให้บริการสุขภาพอนามัยในด้านการรักษา ส่งเสริมสุขภาพ ฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจ และป้องกันความเจ็บป่วย

1.2 ความหมายของการพยาบาล

ความหมายของการพยาบาลนั้น ได้มีผู้ให้ความหมายของการพยาบาลไว้เป็นจำนวนมากตามวิวัฒนาการของการพยาบาล เช่น

แฉล้ม พวงจันทร์ (2531 : 2 -3) กล่าวว่า องค์การอนามัยโลกได้ให้คำจำกัดความของการพยาบาลไว้ว่า การพยาบาล หมายถึงการส่งเสริม การป้องกันโรคและความเจ็บป่วย การดูแลรักษา และดำรงไว้ซึ่งสุขภาพที่ดีและการฟื้นฟูสุขภาพ

แฮนเดอร์สัน (รัตนา ทองสวัสดิ์.2539 :16 ; อ้างอิงจาก Henderson.1966 :3) กล่าวถึง การพยาบาลว่า หน้าที่อันเป็นเอกลักษณ์ของพยาบาล คือ การดูแลบุคคลทุกวัยทั้งที่อยู่ในภาวะปกติและในภาวะเจ็บป่วย ด้วยการช่วยทำกิจกรรมที่ทำให้เขาหายคือสู่ภาวะสุขภาพปกติ (หรืออาจตายอย่างสงบ) ทำให้ผู้ป่วยสามารถดูแลสุขภาพของตนเองให้หายและแข็งแรงเป็นปกติ หรือมีกำลังใจดี และมีความรู้ในการดูแลตนเอง ด้วยวิธีการเช่นนี้จะทำให้ผู้ป่วยกลับเป็นตัวของตัวเองได้รวดเร็วแม้ในระยะพักฟื้นก็ตาม

ฟาริดา อิบราฮิม (2535 : 110) กล่าวว่าโบราณได้ให้ความหมายของการพยาบาลไว้ว่า การพยาบาล หมายถึงความเอื้อเฟื้อ เลี้ยงดู ส่วนนักวิชาการศึกษากล่าวถึงการพยาบาลใน

รูปแบบต่างๆ ตามความเชื่อและลักษณะหน้าที่ ความรับผิดชอบของพยาบาลหรือความคาดหวังของสังคม เช่น เชื่อว่าการพยาบาลเป็นการปฏิบัติกิจกรรมในรูปของศิลปะและศาสตร์ เพราะในการดูแลให้การพยาบาลต้องใช้ศิลปะในการสร้างสัมพันธภาพกับบุคคล การสังเกตด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้า เพื่อให้ได้ข้อมูลประกอบการวินิจฉัยทางการพยาบาล การปฏิบัติทางการพยาบาล ตลอดจนการกำหนดแผนการพยาบาล จัดระบบการทำงาน และการปฏิบัติงานเป็นทีม ซึ่งต้องอาศัยความรู้พื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ในการกำหนดรูปแบบในการปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาภาวะสุขภาพอนามัยของผู้รับบริการ

พิบูลทิพย์ หงส์เหิร; และปราณี จาติเกตุ (2535 : 94 – 95) ให้ความหมายของการพยาบาลไว้ว่า การพยาบาล หมายถึงการกระทำในลักษณะดังต่อไปนี้

1. ช่วยเหลือดูแลผู้ป่วยเพื่อบรรเทาอาการของโรค และการลุกลามของโรค
2. การประเมินสภาวะสุขภาพ
3. การส่งเสริมและฟื้นฟูสุขภาพอนามัย
4. การป้องกันโรค
5. การช่วยเหลือแพทย์ และการกระทำตามคำสั่งของแพทย์ในการรักษาโรค

และกำหนดว่าการกระทำดังกล่าวจะต้องใช้หลักวิทยาศาสตร์และศิลปะการพยาบาล

ในดิงเกล (พนารัตน์ วิศวเทพนิมิตร. 2539 : 19 ; อ้างอิงจาก Nightingale. 1859 : 130) ให้ความหมายของการพยาบาลไว้ว่า การพยาบาล หมายถึงการจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมโดยมีอากาศที่บริสุทธิ์ มีแสงสว่างเพียงพอ มีความอบอุ่น สะอาด เงียบสงบ และมีการจัดการและเลือกอาหารที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้ป่วยให้พลังชีวิตให้น้อยที่สุด สิ่งพยาบาลกระทำคือการช่วยเหลือผู้ป่วยให้อยู่อาศัยในสภาพแวดล้อมที่ดีที่สุดตามธรรมชาติของผู้ป่วย

สมาคมพยาบาลอเมริกา (พนารัตน์ วิศวเทพนิมิตร. 2539 : 19 ; อ้างอิงจาก American Nurses Association. 1980 : 131) ให้ความหมายของการพยาบาลไว้ว่า การพยาบาล หมายถึงการวินิจฉัยและการรักษาการตอบสนองของมนุษย์ต่อปัญหาสุขภาพที่เกิดขึ้นและมีแนวโน้มที่เกิดขึ้น

พระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาล และการผดุงครรภ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2540 ให้ความหมายของการพยาบาลไว้ว่า การพยาบาล หมายถึงการกระทำต่อมนุษย์เกี่ยวกับการดูแล และการช่วยเหลือเมื่อเจ็บป่วย การฟื้นฟูสุขภาพ การป้องกันโรค และการส่งเสริมสุขภาพ รวมทั้งการช่วยเหลือแพทย์กระทำการรักษาโรค ทั้งนี้โดยอาศัยหลักวิทยาศาสตร์และศิลปะการพยาบาล

จากการศึกษาเกี่ยวกับการพยาบาลพอสรุปได้ว่าการพยาบาล หมายถึงการบริการสุขภาพแก่บุคคล ครอบครัว และชุมชน โดยอาศัยหลักวิทยาศาสตร์และศิลปะการพยาบาลในการประเมินภาวะสุขภาพ ตัดสินใจช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ เพื่อให้บุคคลสามารถปรับตัว ต่อสภาวะที่เผชิญอยู่อย่างดีที่สุด และบริการให้ต่อเนื่องกันตลอดชีวิต

1.3 จรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาล

จรรยาบรรณเป็นเรื่องของควมมีคุณธรรมและจริยธรรม และเกี่ยวข้องกับการใช้หลักทางจริยธรรมในการประพฤติน้ำที่ต่อกัน เพื่อพิทักษ์และส่งเสริมคุณธรรมในการดำเนินชีวิตในสังคมของมนุษย์ จรรยาบรรณการพยาบาลเป็นจรรยาบรรณเฉพาะด้านที่ช่วยผดุงให้การประกอบวิชาชีพการพยาบาลมีคุณภาพสูง ดังนั้นพยาบาลวิชาชีพทุกคนจะต้องตระหนักและรักษาจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพไว้อย่างกล้าแข็งเพื่อจรรโลงให้การปฏิบัติงานเปี่ยมล้นไปด้วยคุณค่า และสามารถดำรงตนอยู่ในวิชาชีพด้วยความเจริญงอกงามต่อไป

จรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาลที่พยาบาลวิชาชีพจะต้องยึดถือเพื่อใช้เป็นแนวทางในการประพฤติดำเนินปฏิบัติจรรยาสาของวิชาชีพการพยาบาล จรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาลของสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย และข้อบังคับสภาการพยาบาลว่าด้วยข้อจำกัดและเงื่อนไขในการประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ และการรักษาจริยธรรมแห่งวิชาชีพการพยาบาลซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. บัญญัติจรรยาสาของวิชาชีพการพยาบาล

สภาพยาบาลระหว่างประเทศ (International Council of Nurse) ได้บัญญัติจรรยาสำหรับพยาบาล ซึ่งเป็นคำประกาศว่าด้วยหน้าที่พึงกระทำ และความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่โดยสังเขปของพยาบาลทั่วโลกไว้ดังนี้ (ลออ หุตางกูร. 2535 : 361-362)

ความรับผิดชอบเบื้องต้นของพยาบาล มีองค์ประกอบ 4 ประการ คือ การยกระดับสุขภาพอนามัย การป้องกันความป่วยไข้ การฟื้นฟูสุขภาพของผู้ป่วย การช่วยบรรเทาความทุกข์ทรมาน ความต้องการบริการการพยาบาลมีอยู่ทั่วโลก ด้วยเหตุผลนี้การพยาบาลจึงเคารพในชีวิต เกียรติศักดิ์และสิทธิมนุษยย์โดยไม่คำนึงถึงสัญชาติ เชื้อชาติ ลัทธิ ศาสนา วรรณะวัย เพศ ลัทธิทางการเมืองและสถานภาพของบุคคลในสังคม พยาบาลพึงให้บริการสุขภาพอนามัยแก่บุคคลครอบครัวและชุมชน ตลอดจนประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

1.1 พยาบาลกับประชาชน

พยาบาลมีความรับผิดชอบเป็นส่วนตัวในการประกอบอาชีพ และการรักษาไว้ซึ่งสมรรถภาพในการพยาบาลด้วยการศึกษา และแสวงหาความรู้อยู่เสมอ พยาบาลพึงรักษาไว้ซึ่งมาตรฐานสูงสุดในการพยาบาล อันจะพึงทำได้ในความเป็นจริงของแต่ละสถานการณ์ พยาบาลจึงใช้วิจารณญาณในการรับหรือมอบหมายความรับผิดชอบใด ๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถของตนและผู้อื่น เมื่ออยู่ในวิชาชีพพยาบาลพึงรักษาไว้ซึ่งมาตรฐานความประพฤติส่วนตัวอันจะนำชื่อเสียงเกียรติคุณมาสู่วิชาชีพ

1.2 พยาบาลกับการประกอบวิชาชีพ

พยาบาลมีความรับผิดชอบเป็นส่วนตัวในการประกอบวิชาชีพ และการรักษาไว้ซึ่งสมรรถภาพในการพยาบาลด้วยการศึกษา และแสวงหาความรู้อยู่เสมอ พยาบาลพึง

รักษาไว้ซึ่งมาตรฐานสูงสุดในการให้การพยาบาล อันจะพึงทำได้ในความเป็นจริงของแต่ละสถานการณื พยาบาลจึงใช้วิจารณญาณในการรับหรือมอบหมายความรับผิดชอบใดๆ ให้เหมาะสมกับความ สามารถของตนและผู้อื่น เมื่ออยู่ในวิชาชีพพยาบาลพึงรักษาไว้ซึ่งมาตรฐานความประพฤติส่วนตัวอันจะนำชื่อเสียงเกียรติคุณมาสู่วิชาชีพ

1.3 พยาบาลกับสังคม

พยาบาลพึงรับผิดชอบร่วมกับประชาชน ในการริเริ่มและสนับสนุนการกระทำเพื่อสนองความต้องการทางด้านสุขภาพอนามัยและความเป็นอยู่ของประชาชน

1.4 พยาบาลกับผู้ร่วมงาน

พยาบาลพึงรักษาไว้ซึ่งสัมพันธภาพที่ส่งเสริมความร่วมมือกับผู้ร่วมงาน ทั้งในและนอกวงการพยาบาล พยาบาลพึงกระทำการอันควรเพื่อความปลอดภัยของผู้ป่วยเมื่อเห็นว่าจะมีอันตรายเกิดขึ้นจากการกระทำของผู้ร่วมงานหรือบุคคลอื่นใดก็ตาม

1.5 พยาบาลกับวิชาชีพพยาบาล

พยาบาลมีบทบาทสำคัญในการวินิจฉัย และดำเนินการใช้มาตรฐานที่เหมาะสม ทั้งในด้านการปฏิบัติและการศึกษาการพยาบาล พยาบาลพึงทำงานอย่างเข้มแข็งในการพัฒนาความรู้อันเป็นแก่นแท้แห่งวิชาชีพการพยาบาล พยาบาลพึงช่วยสร้างและธำรงไว้ซึ่งความเป็นธรรมในด้านสังคม และเศรษฐกิจแห่งสภาพการทำงานของพยาบาล โดยกระทำการร่วมกับสมาคมวิชาชีพของตน

2. จรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาลของสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย

สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย ได้บัญญัติจรรยาบรรณวิชาชีพพยาบาลขึ้นในปี พ.ศ. 2528 โดยมีรูปแบบ และเนื้อหาที่คล้ายคลึงกับบัญญัติจรรยาของสภาพยาบาลระหว่างประเทศ และได้ร่วมหลักการที่สอดคล้องกับระบบการปกครองของไทย เคารพต่อสถาบัน สังคม ศาสนา วัฒนธรรม และกฎหมายควบคุมการประกอบโรคศิลป์ของประเทศไทยไว้ดังนี้ (ลออ หุตางกูร. 2535 : 363-365)

2.1 จรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาลต่อประชาชน

1. การประกอบวิชาชีพด้วยความมีสติ ตระหนักในคุณค่า และศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์
2. ปฏิบัติต่อประชาชนด้วยความเสมอภาคในสิทธิมนุษยชน โดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติ ศาสนาและสถานภาพของบุคคล
3. ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่เมื่อคิดและการใช้อำนาจหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนตน
4. พึงเก็บรักษาเรื่องส่วนตัวของผู้รับบริการไว้เป็นความลับ เว้นแต่ความยินยอมของผู้นั้น หรือเมื่อต้องการปฏิบัติตามกฎหมาย
5. พึงปฏิบัติหน้าที่โดยใช้ความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่ในการวินิจฉัยและการแก้ปัญหา

6. พึ่งปกป้องภัยอันตรายอันจะมีผลต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน

2.2 จรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาลต่อสังคมและประเทศชาติ

1. พึ่งประกอบกิจแห่งวิชาชีพ ให้สอดคล้องกับนโยบายอันยังประโยชน์แก่

สาธารณชน

2. พึ่งรับผิดชอบร่วมกับประชาชนในการริเริ่ม สนับสนุนกิจกรรมที่

ก่อให้เกิดสันติสุขและยกระดับคุณภาพชีวิต

3. พึ่งอนุรักษ์และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมประชาชาติ

4. พึ่งประกอบวิชาชีพโดยมุ่งส่งเสริมความมั่นคงของชาติ ศาสนา และ

สถาบันกษัตริย์

2.3 จรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาลต่อวิชาชีพ

1. พึ่งตระหนักและถือปฏิบัติในหน้าที่ความรับผิดชอบตามหลักการแห่ง

วิชาชีพ

2. พัฒนาความรู้และวิธีการปฏิบัติให้ได้มาตรฐานแห่งวิชาชีพ

3. พึ่งศรัทธา สนับสนุนและให้ความร่วมมือในกิจกรรมแห่งวิชาชีพ

4. พึ่งสร้างและธำรงไว้ซึ่งสิทธิอันชอบธรรมในการประกอบวิชาชีพการ

พยาบาล

5. พึ่งเผยแพร่ชื่อเสียงและคุณค่าแห่งวิชาชีพให้เป็นที่ปรากฏแก่สังคม

2.4 จรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาลต่อผู้ร่วมวิชาชีพและผู้ประกอบวิชาชีพ

อื่น

1. ให้เกียรติและเคารพในสิทธิและหน้าที่ของผู้ร่วมวิชาชีพและผู้อื่น

2. เห็นคุณค่าและยกย่องผู้มีความรู้ความสามารถในศาสตร์สาขาต่าง ๆ

3. พึ่งรักษาไว้ซึ่งความสัมพันธ์อันดีกับผู้ร่วมงานทั้งภายในและภายนอก

วิชาชีพ

4. ยอมรับความต้องการพื้นฐานของมนุษย์และชักนำไปประพฤติปฏิบัติ

ในทางที่ถูกที่ควร

5. พึ่งอำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือแก่ผู้ร่วมงานในการปฏิบัติ

ภารกิจอันชอบธรรม

6. ละเว้นการส่งเสริมหรือปกป้องผู้ประพฤติผิดเพื่อผลประโยชน์แห่งตน

หรือผู้กระทำการนั้นๆ

2.5 จรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาลต่อตนเอง

1. ประพฤติตนและประกอบกิจแห่งวิชาชีพโดยถูกต้องตามกฎหมาย

2. ยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรมแห่งวิชาชีพ

3. ประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในด้านการประกอบกิจแห่ง

วิชาชีพและส่วนตัว

4. ใฝ่รู้ พัฒนาแนวคิดให้กว้างและยอมรับการเปลี่ยนแปลง
 5. ประกอบกิจแห่งวิชาชีพด้วยความเต็มใจและเต็มกำลังความสามารถ
 6. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความมีสติ เชื้อมั่นและมีวิจารณญาณอันรอบคอบ
3. ขอบังคับสภาการพยาบาล ว่าด้วยข้อจำกัดและเงื่อนไขในการประกอบวิชาชีพ การพยาบาลและการผดุงครรภ์ และการรักษาจริยธรรมแห่งวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ สภาการพยาบาลได้กำหนดข้อบังคับนี้ขึ้นในปี พ.ศ. 2530 เพื่อให้พยาบาล วิชาชีพยึดถือเป็นข้อปฏิบัติวิชาชีพ ซึ่งมีรายละเอียดพอสรุปได้ดังนี้

หมวดที่ 1 หลักทั่วไป

พยาบาลวิชาชีพย่อมดำรงตนให้สมควรในสังคมโดยธรรม และเคารพต่อ กฎหมายของบ้านเมือง ประกอบวิชาชีพด้วยเจตนาดีโดยไม่คำนึงถึงฐานะ เชื้อชาติ สัญชาติ ศาสนา สังคม หรือลัทธิทางการเมือง ไม่ประพฤติหรือกระทำการใด ๆ อันอาจเป็นเหตุให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ

หมวดที่ 2 การประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์

ส่วนที่ 1 การปฏิบัติต่อผู้ป่วยหรือผู้รับบริการ

1. พยาบาลวิชาชีพต้องรักษามาตรฐานของการประกอบวิชาชีพในระดับดีที่สุดด้วยการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันและควบคุมโรค การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสภาพโดยไม่เรียกรังสีจางรังสีพิเศษนอกเหนือจากค่าบริการที่ควรได้รับตามปกติ
2. ไม่จงใจหรือชักชวนผู้ใดให้มารับบริการเพื่อผลประโยชน์ของตน
3. ไม่ให้หรือรับผลประโยชน์เป็นค่าตอบแทนเนื่องจากการรับหรือส่งผู้ป่วยหรือผู้รับบริการเพื่อรับบริการ
4. ปฏิบัติต่อผู้ป่วยหรือผู้รับบริการโดยสุภาพและปราศจากการ บังคับขู่เข็ญ
5. ไม่หลอกลวงผู้ป่วยหรือผู้รับบริการให้หลงเข้าใจผิดเพื่อประโยชน์ของตน
6. ไม่ประกอบวิชาชีพโดยไม่คำนึงถึงความปลอดภัย และความ สันติของของผู้ป่วยหรือผู้รับบริการ
7. ไม่สั่งใช้หรือสนับสนุนการใช้ยาตำราลับ รวมทั้งอุปกรณ์ทางการแพทย์อันไม่เปิดเผยส่วนประกอบ
8. ไม่ออกใบรับรองอันเป็นเท็จโดยเจตนาหรือให้ความเห็นโดยไม่ สุจริต ในเรื่องใด ๆ อันเกี่ยวกับวิชาชีพของตน
9. ไม่เปิดเผยความลับของผู้ป่วยหรือผู้รับบริการซึ่งตนทราบมา เนื่องจากการประกอบวิชาชีพ เว้นแต่ด้วยความยินยอมของผู้ป่วยหรือผู้รับบริการ หรือเมื่อต้อง ปฏิบัติตามกฎหมายหรือตามหน้าที่

10. ไม่ปฏิเสธการช่วยเหลือผู้ที่อยู่ในระยะอันตรายจากการเจ็บป่วย เมื่อได้รับคำขอร้องและตนอยู่ในฐานะที่จะช่วยได้

11. ไม่ประกอบกิจการในทางสาธารณะหรือสถานที่สาธารณะ เว้นแต่ในเหตุฉุกเฉินในการปฐมพยาบาลหรือในการปฏิบัติหน้าที่การงานของทางราชการ

12. ไม่ใช้หรือสนับสนุนให้มีการประกอบวิชาชีพโดยผิดกฎหมาย

13. ทำการผิดจรรยาบรรณได้แต่เฉพาะรายที่มีกรณีผิดปกติ และคลอดอย่างปกติตลอดจนการพยาบาลมารดาและทารก ส่วนในรายที่กรณีผิดปกติหรือคลอดผิดปกติถ้าไม่สามารถหาผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมมาทำการคลอดได้ และถ้าละเลยไว้จะเป็นอันตรายแก่มารดาและทารกก็ให้ทำคลอดได้ แต่ห้ามมิให้ใช้เครื่องมือสูง หรือทำการผ่าตัดในการทำคลอด หรือฉีดยารัตมดลูกก่อนคลอด

14. จะให้ยาผู้ป่วยได้เฉพาะผู้ที่ประกอบวิชาชีพเวชกรรม หรือผู้ประกอบโรคศิลปะซึ่งเป็นผู้บำบัดโรคได้สั่งไว้หรือเมื่อเป็นการปฐมพยาบาล

ส่วนที่ 2 การปฏิบัติต่อผู้ร่วมวิชาชีพ

พยาบาลวิชาชีพพึงยกย่องให้เกียรติและเคารพในศักดิ์ศรีซึ่งกันและกัน ไม่ทับถมให้ร้ายหรือกลั่นแกล้งกัน ตลอดจนไม่ชักจูงผู้ป่วยหรือผู้รับบริการของผู้ป่วยมาเป็นของตน

ส่วนที่ 3 การปฏิบัติต่อผู้ร่วมงาน

พยาบาลวิชาชีพพึงยกย่องให้เกียรติและเคารพในศักดิ์ศรีของผู้ร่วมงาน ไม่ทับถมให้ร้ายหรือกลั่นแกล้งผู้ร่วมงาน พึงส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบวิชาชีพของผู้ร่วมงาน

ส่วนที่ 4 การทดลองต่อมนุษย์

พยาบาลวิชาชีพผู้ทำการทดลองต่อมนุษย์ ต้องได้รับความยินยอมจากผู้ถูกทดลองพร้อมที่จะปกป้องผู้ถูกทดลองจากอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการทดลองนั้นๆ และรับผิดชอบต่ออันตรายหรือผลเสียหายเนื่องจากการทดลองที่บังเกิดต่อผู้ถูกทดลองอันมิใช่ความผิดของผู้ถูกทดลองเอง ปฏิบัติต่อผู้ถูกทดลองเช่นเดียวกับการปฏิบัติต่อผู้ป่วย หรือผู้รับบริการตามส่วนที่ 1 โดยอนุโลม

หมวดที่ 3 การโฆษณาการประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์

พยาบาลวิชาชีพต้องไม่โฆษณา ใช้ จ้าง หรือยินยอมให้ผู้อื่น

โฆษณาการประกอบวิชาชีพ ความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพของตนและของผู้อื่น การโฆษณาอาจกระทำได้โดยการแสดงผลงานในวารสารทางวิชาการ ในการประชุมวิชาการ ในหน้าที่หรือในการบำเพ็ญประโยชน์สาธารณะ การแสดงผลงานหรือความก้าวหน้าทางวิชาการเพื่อการศึกษาของมวลชนหรือการประกาศเกียรติคุณเป็นทางการโดยสถาบันวิชาการ สมาคมหรือมูลนิธิ ทั้งนี้ต้องละเว้นการแสวงหาผลประโยชน์ที่จะเกิดต่อการประกอบวิชาชีพส่วนบุคคล พยาบาล

วิชาชีพอาจแสดงข้อความเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพของตนได้เฉพาะการแสดงที่อยู่ ที่ตั้ง สำนักงาน หมายเลขโทรศัพท์ ชื่อ ชื่อสกุลชื่อปริญญา สาขาของวิชาชีพและเวลาทำการ ยกเว้น ในกรณีเป็นผู้ทำการเผยแพร่หรือตอบปัญหาทางสื่อมวลชนต้องไม่แสดงข้อความดังกล่าวและต้อง ระมัดระวังตามวิสัยที่พึงมี มิให้การประกอบวิชาชีพของตนแพร่ออกไปในสื่อมวลชนเป็นทำนอง โฆษณาความรู้ความสามารถ

หมวดที่ 4 ปกณกะ

ในการประกอบวิชาชีพพยาบาลวิชาชีพ ต้องแสดงใบอนุญาตไว้ในที่ เปิดเผยซึ่งเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ประกอบวิชาชีพหรือสำนักงานของตน ในกรณีที่มีการย้าย สถานที่ประกอบวิชาชีพ สำนักงานหรือการย้ายที่อยู่ให้แจ้งเป็นหนังสือต่อเลขาธิการสภาการ พยาบาลภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันย้าย

จรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาล ไม่ว่าจะเป็นบัญญัติจรรยาสาของ วิชาชีพการพยาบาล จรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาลของสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย และ ข้อบังคับสภาการพยาบาลว่าด้วยข้อจำกัด และเงื่อนไขในการประกอบวิชาชีพการพยาบาล และ การผดุงครรภ์ และการรักษา จริยธรรมแห่งวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์เป็นสิ่งที่ พยาบาลวิชาชีพทุกคนจะต้องให้ตระหนักและยึดถือเป็นหลักในการปฏิบัติวิชาชีพไว้อย่างกล้าแข็ง เพื่อจรรโลงให้การปฏิบัติงานเปี่ยมล้นไปด้วยคุณค่าและสามารถดำรงตนอยู่ในวิชาชีพด้วยความ เจริญงอกงามต่อไป

1.4 บทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบของพยาบาล

หน้าที่ของพยาบาลตามที่คณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญทางการแพทย์ขององค์การอนามัยโลกบัญญัติไว้ ซึ่งปรากฏในวารสารขององค์การอนามัยโลก ฉบับเดือนธันวาคม 1963 โดยสรุปคือ

1. ให้การดูแลตามแผนการรักษาของแพทย์ให้ประสบความสำเร็จ โดยประเมิน จากภาวะสุขวิทยาและความสุขของผู้ป่วย
2. ดำรงไว้ซึ่งภาวะสมบูรณ์ทางสุขภาพของร่างกายและจิตใจ
3. ปลุกฝังให้ผู้ป่วยและครอบครัวของผู้ป่วยให้ดูแลฟื้นฟูร่างกายจิตใจ
4. สอนการดูแลสุขภาพให้แก่ผู้ที่เจ็บป่วยและไม่เจ็บป่วย เพื่อการส่งเสริมให้มี ร่างกายและจิตใจที่สมบูรณ์
5. ป้องกันโรค
6. ร่วมมือให้การพยาบาลกับสมาชิกในทีมสุขภาพและกลุ่มชุมชนอื่น ๆ

สำหรับในประเทศไทยเรา บทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบของพยาบาลวิชาชีพ อาจจำแนกออกได้ 2 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ บทบาทและหน้าที่จำแนกตามสถานภาพ กับบทบาท และหน้าที่จำแนกตามลักษณะงาน

บทบาทและหน้าที่จำแนกตามสถานภาพ

บทบาทและหน้าที่ของพยาบาลวิชาชีพจำแนกตามสถานภาพมีอยู่หลายประการ คือ

1. การให้การพยาบาล

- 1.1 สามารถให้การพยาบาล (เฉพาะทาง) ได้ทุกระยะและทุกระดับความรุนแรงของโรค
- 1.2 จำแนก วิเคราะห์ วินิจฉัยปัญหาการพยาบาลในขั้นที่ซับซ้อนได้อย่างถูกต้อง
- 1.3 วางแผนให้การพยาบาล ประเมินผลงาน และนำมาปรับปรุงแก้ไขได้อย่างเหมาะสม
- 1.4 สามารถตัดสินใจแก้ปัญหาเร่งด่วนในภาวะฉุกเฉินได้อย่างเหมาะสม
- 1.5 ให้การผดุงครรภ์ตามสาขาการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งแผนปัจจุบันได้
- 1.6 บันทึก (สรุป) รายงานอาการเปลี่ยนแปลง และความก้าวหน้าของการรักษาพยาบาลได้

2. การรักษา

- 2.1 ให้การตรวจ วินิจฉัย และรักษาพยาบาลขั้นต้นได้ตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2518)
- 2.2 ให้ความช่วยเหลือและแนะนำในด้านการตรวจรักษาพยาบาลขั้นต้นแก่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขได้
- 2.3 การส่งเสริมสุขภาพ การวางแผนดำเนินการส่งเสริมสุขภาพในตำแหน่งหัวหน้าทีมงานร่วมกับวิชาชีพอื่นได้
- 2.4 การป้องกันโรค จัดแผนงาน และมอบหมายหน้าที่ให้ผู้อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบ และดำเนินงานป้องกันการแพร่กระจายของโรคได้
- 2.5 การฟื้นฟูสมรรถภาพ ให้การควบคุมดูแลและดำเนินการฟื้นฟูสมรรถภาพในหน่วยงานที่รับผิดชอบได้

3. การบริการ

- 3.1 ให้การนิเทศแก่เจ้าหน้าที่พยาบาลภายใต้ความรับผิดชอบ
- 3.2 วิเคราะห์ปัญหาและให้ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ปัญหาด้านบริการพยาบาลได้
- 3.3 จัดระเบียบงาน แบ่งงานและมอบหมายหน้าที่ให้แก่ผู้ปฏิบัติงานภายใต้ความรับผิดชอบได้อย่างเหมาะสม
- 3.4 จัดทำแผนประเมินผล และนำแบบประเมินผลไปใช้ประเมินผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ภายใต้ความรับผิดชอบ และใช้ประเมินตนเองได้อย่างถูกต้อง

3.5 วางแผนป้องกันอุบัติเหตุ และให้ความปลอดภัยในหน่วยงานที่
รับผิดชอบได้

3.6 ให้ความร่วมมือในงานสาธารณสุขมูลฐานร่วมกับบุคคล และ
หน่วยงานอื่นได้

4. การศึกษา

4.1 สอบและอบรมฟื้นฟูวิชาการให้แก่เจ้าหน้าที่ และนักเรียนทั้งภายใน
และภายนอกหน่วยงาน

4.2 จัดทำคู่มือและอุปกรณ์การสอนด้านการพยาบาล

4.3 ให้ความร่วมมือในการทำวิจัย และรู้จักนำผลการวิจัยมาใช้ประกอบการ
ปฏิบัติงานได้

5. การสนับสนุนงานด้านอื่นๆ สนับสนุนและประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ
ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ได้แก่

5.1 งานสังคมสงเคราะห์

5.2 งานสุขาภิบาล

5.3 งานทันตสาธารณสุข

5.4 งานชั้นสูตรทางห้องปฏิบัติการ เช่น การตรวจปัสสาวะในหญิงมี
ครรภ์ ฯลฯ

5.5 งานเภสัชกรรม

บทบาทและหน้าที่จำแนกตามลักษณะงาน

1. ความรับผิดชอบในการให้บริการหรือปฏิบัติการพยาบาล

1.1 บริการพยาบาลจะต้องให้ด้วยความรักเพื่อนมนุษย์ เพราะความรักเพื่อน
มนุษย์ จะทำให้พยาบาลไม่เป็นคนเห็นแก่ตัว มีเมตตา เอื้อเฟื้อ ความเอื้ออาทรจะช่วยเหลือผู้ที่อยู่
ในความทุกข์ มีความละมุนละม่อม อ่อนโยน อดทน เสียสละ และสนใจแสวงหาความรู้คิดค้นวิธี
ช่วยเหลือผู้มารับบริการจิตใจเป็นสุข

1.2 บริการการพยาบาลด้วยความเข้าใจในธรรมชาติของชีวิต พยาบาลต้องรู้
ธรรมชาติของความต้องการพื้นฐานเพื่อรักษาคุณภาพของชีวิต และปฏิบัติการปรับตัวต่อสู้ของ
มนุษย์ต่อสิ่งแวดล้อมคุณภาพของชีวิต สามารถหาทางส่งเสริมสมรรถภาพและฟื้นฟูสุขภาพให้
บรรเทาลง สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสมกับสภาพตลอดจนช่วยให้ผู้ที่อยู่ในภาวะ
สุดท้ายของชีวิตได้รับความอบอุ่นและมีจิตอันสงบที่สุดเท่าที่จะทำได้

1.3 บริการการพยาบาลโดยเคารพในสิทธิมนุษยชน พยาบาลต้องยอมรับ
และเคารพในความเป็นบุคคล และความต้องการพื้นฐานอันเป็นสิทธิโดยชอบธรรมของผู้รับบริการ
ในด้านต่อไปนี้

1.3.1 ได้รับการรักษาพยาบาลเมื่อเจ็บป่วย เพื่อรักษาไว้ซึ่งชีวิตและมีชีวิตอยู่ด้วยสุขภาพอนามัยที่ดีของบุคคล

1.3.2 ได้รับการปฏิบัติด้วยความสุภาพ มีมรรยาทและความเมตตาจากผู้ให้บริการและการพยาบาล

1.3.3 ได้รับการรักษาพยาบาลที่มีคุณภาพดีที่สุดเท่าที่สภาพของสถาบันหรือสังคมจะอำนวยได้

1.3.4 การกระทำใด ๆ ต่อร่างกายของบุคคลจะต้องได้รับความยินยอมพร้อมใจด้วยความเข้าใจในเหตุผลพอสมควร ยกเว้นในกรณีที่ได้รับบริการไม่อยู่ในสภาวะที่รับรู้ได้ ต้องหาหรือญาติหรือผู้มีสิทธิแทนตามกฎหมายเพื่อให้ได้รับรู้และให้การยินยอมแทนผู้ป่วย

1.3.5 มีชีวิตอยู่อย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ เช่น ไม่ต้องการการปฏิบัติต่ออย่างขาดศีลธรรม หรือมรรยาทอันดี การดูหมิ่นเหยียดหยาม การล่วงละเมิดต่อวัฒนธรรมหรือสิ่งเคารพ การถูกทอดทิ้งเหมือนคนไร้ค่าและอื่น ๆ

(มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2527 : 19)

2. ความรับผิดชอบในการให้บริการหรือปฏิบัติในการพยาบาลต่อสังคม

พยาบาลต้องรับผิดชอบในการส่งเสริม และควบคุมมาตรฐานการบริการให้มีประสิทธิภาพผลตามความมุ่งหมายของสังคม ประชาชนในชนบทต้องการให้พยาบาลเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในการรักษา รู้เรื่องการเจ็บป่วยเป็นอย่างดี สามารถให้คำปรึกษาแนะนำ และช่วยเหลือในเรื่องต่าง ๆ ได้ ส่วนเรื่อง Bedside Nursing Care นั้น มีความสำคัญรองลงมาสำหรับประชาชนในเมืองมุ่งหวังให้พยาบาลมีทักษะในการให้การพยาบาลสูง เป็นผู้ให้ข้อมูลทั้งอธิบายสิ่งที่ผู้ป่วยไม่เข้าใจ เช่น กรณีฟังจากแพทย์ไม่ชัดเจน และควรมีความสามารถในการให้คำแนะนำเรื่องการป้องกันโรค การส่งเสริมสุขภาพด้วย

พยาบาลที่อยู่ในโรงพยาบาลชุมชนขนาด 10 เตียง จะไม่มีแพทย์ประจำ พยาบาลต้องเป็นหัวหน้า การปฏิบัติงานในชนบทนั้นทั้งแพทย์และพยาบาลต้องเผชิญกับความเครียดและความกดดันหลายด้าน จึงต้องมีความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าและมีความอดทน

โดยลักษณะงานในชีวิตประจำวัน พยาบาลทำงานเกี่ยวกับงานบริหารและงานธุรการมาก พยาบาลจึงต้องมีมนุษยสัมพันธ์ เพราะต้องประสานงานกับหน่วยงานอื่น ตลอดเวลา ทั้งในกระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงอื่น ๆ

แพทย์ส่วนหนึ่งมีความเห็นว่า พยาบาลควรมีพัฒนาทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความมั่นใจในตนเอง ไม่ใช้รับคำสั่งแพทย์เพียงอย่างเดียว โดยไม่ใช้ปัญญาเพราะ การพัฒนาความรู้ของพยาบาลจะเกี่ยวข้องไปถึงการพัฒนาคุณภาพของสถานบริการสุขภาพด้วย (สัมมนาการพยาบาลศาสตร์แห่งชาติครั้งที่ 1. 2530 : 171-174)

ในปัจจุบันจะเห็นได้ว่า มีการพัฒนาทั้งในทางการศึกษาและบริการพยาบาล เฉพาะส่วนของการพัฒนาบริการการพยาบาลนั้น ซึ่งได้เพิ่มความสำคัญของการให้บริการด้าน

ส่งเสริมสุขภาพการป้องกันโรค และการฟื้นฟูสุขภาพเท่าเทียมกับการรักษาพยาบาล ให้แก่ประชาชนในทุกพื้นที่โดยเฉพาะในชุมชนที่อยู่ห่างไกล และการขยายบริการด้านการรักษาพยาบาล มีเป้าหมายที่จะรองรับนโยบายขององค์การอนามัยโลก ที่มีนโยบายให้ประชาชนมีสุขภาพอนามัยดีถ้วนหน้าในปี 2543 โดยกำหนดแผนการพัฒนาระบบสุขภาพเป็นระยะๆ ไว้ในส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติทุกฉบับนับตั้งแต่ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2504-2509) จนถึงฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) ซึ่งสรุปได้ว่าบทบาทของการพยาบาลเปลี่ยนแปลงไปจากที่เคยมีมาก่อน

3. ความรับผิดชอบในการให้บริการทางวิชาชีพ

พยาบาลต้องให้บริการในสาขาวิชาชีพการพยาบาลแก่สังคมโดยชอบด้วยสิทธิเกียรติและศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ ให้บริการที่มีประสิทธิภาพ และร่วมมือในการคิดค้นหาทางที่จะสนองความต้องการของสังคม สนใจศึกษาหาความรู้และประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของบริการพยาบาล แลกเปลี่ยนเผยแพร่ความรู้ระหว่างสมาชิกพยาบาลและสังคมร่วมกันสร้างความก้าวหน้าทางวิชาการแก่วิชาชีพการพยาบาล และต้องรักษาจรรยาวิชาชีพและพัฒนาตนเองในด้านคุณวุฒิภาวะและคุณธรรมให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพื่อสร้างศรัทธาให้สังคมเกิดความเชื่อถือในด้านพยาบาลและให้ความไว้วางใจในบริการของวิชาชีพ

นอกจากนี้ พยาบาลวิชาชีพยังต้องมีบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบตามลักษณะของหน่วยงานแตกต่างกัน เช่น การดูแลผู้ถูกกักกันและนักโทษ ผู้ป่วยทางจิต-ประสาท โรคติดต่อเฉพาะโรคที่มีความพิการ ผู้ป่วยที่สามารถช่วยตนเองได้ ผู้ป่วยหนักและวาระสุดท้ายของชีวิตที่ใกล้ถึงแก่กรรม รวมทั้งบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของพยาบาลที่อยู่ในชุมชน โรงงาน โรงเรียน บริษัทและสถานบริการของเอกชนต่าง ๆ

การพัฒนามาบทาการพยาบาลมีอยู่ตลอดเวลา โดยสมาคมพยาบาล สถานพยาบาลและสถาบันการศึกษา เป็นผู้ควบคุมส่งเสริมให้ทันสมัยและเหมาะสมกับสภาพการทางสังคม ส่วนการเตรียมสมาชิกทางการพยาบาล นอกจากให้ความรู้ทางวิชาการและฝึกทักษะแล้วยังให้มีการเรียนรู้ระเบียบของวิชาชีพ จรรยาบรรณ ขนบธรรมเนียม ประเพณี และปลูกฝังค่านิยมทางสังคมไปพร้อม ๆ กัน เพราะการพัฒนาวิชาการต้องควบคู่ไปกับการพัฒนาคุณธรรม จึงจะช่วยให้วิชาชีพได้รับการยอมรับยกย่องจากสังคม ในประมวลการประชุมพยาบาลแห่งชาติครั้งที่ 8 ใน พ.ศ. 2530 ได้แสดงแผนการพัฒนาการบริการพยาบาลตามแผนพัฒนาการสาธารณสุขที่มีเป้าหมายให้ประชาชนมีสุขภาพดีถ้วนหน้าในปี พ.ศ. 2543 ไว้ 6 เรื่อง ได้แก่

1. คุณภาพนำปริมาณ
2. บริการมุ่งสู่ชุมชน
3. พัฒนาการปฏิบัติเชิงวิชาชีพ
4. พัฒนาคณะเพื่อคุณภาพงาน
5. การพัฒนาองค์กรวิชาชีพ
6. การวิจัยเพื่อคุณภาพ

1.5 ลักษณะของพยาบาล

วิชาชีพการพยาบาลมีหน้าที่ และความรับผิดชอบในการให้บริการต่อสังคมด้านสุขภาพอนามัยสังคมจึงมีส่วนโดยตรงต่อการประเมินคุณภาพของงานบริการพยาบาล ทั้งยังมีส่วนในการกำหนดและคาดหมายลักษณะของผู้ปฏิบัติวิชาชีพพยาบาล จะต้องเป็นผู้มีคุณธรรมสูง มีความเสียสละ อดทน เมตตา กรุณา เห็นอกเห็นใจเพื่อนมนุษย์ บรรเทาที่จะช่วยเหลือให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ ไม่แสดงอารมณ์ต่อผู้มารับบริการเมื่อไม่พอใจ และปฏิบัติต่อผู้อื่นเหมือนปฏิบัติต่อตนเอง ความคาดหวังดังกล่าวส่วนใหญ่มีลักษณะคล้ายคลึงกับคุณลักษณะของพยาบาลตามที่วิชาชีพพยาบาลได้คาดหวังต่อบุคคลที่ประกอบวิชาชีพเช่นเดียวกัน ทั้งนี้เพราะความคาดหวังทั้งของสังคมและวิชาชีพได้ยึดเอาลักษณะงานพยาบาลเป็นเครื่องกำหนดนั่นเอง

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัยมีผู้กล่าวถึงลักษณะของความเป็นพยาบาลในประเทศไทยไว้มากมายดังนี้

กองงานวิทยาลัยพยาบาล และล้วนสายยศ (รัตนา ศรีเหรียญ. 2529 :13 ; อ้างอิงจาก กองงานวิทยาลัยพยาบาล และล้วนสายยศ. 2527 :1-12) ได้สำรวจคุณลักษณะของพยาบาลว่ามีลักษณะดังนี้

1. มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงานสูง
2. มีความเสียสละ มีความเมตตา กรุณา และรู้จักให้อภัย
3. มีความรู้ความสามารถในการให้การพยาบาลผู้ป่วย
4. มีมนุษยสัมพันธ์
5. มีทักษะในการให้การพยาบาลผู้ป่วย
6. มีกิริยา วาจา สุภาพ เรียบร้อย อ่อนหวาน
7. มีความซื่อสัตย์ ซื่อตรงต่อวิชาชีพและตนเอง
8. มีการตัดสินใจที่ดี และถูกต้อง ช่างสังเกต
9. มีสุขภาพที่ดีทั้งกายและใจ
10. มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ
11. มีความระเอียด สุขุมรอบคอบ
12. มีลักษณะดี แต่งกายสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย

ทิพาพันธ์ ศศิธรเวชกุล (2529:17) ได้กล่าวว่า ลักษณะที่ดีของพยาบาลว่าควรจะต้องประกอบด้วย

1. มีความซื่อสัตย์ น่าเชื่อถือ ไว้วางใจได้ พอใจที่จะมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในทางดี
2. เป็นอิสระในตัวเองยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
3. มีความคิดริเริ่ม มีความมั่นคงทางจิตใจ
4. ใฝ่หาความสำเร็จ

5. สะอาดเรียบร้อย
6. มีสัมพันธภาพกับผู้อื่น รู้จักบุญคุณ มีน้ำใจ
7. รับผิดชอบ นึกถึงประโยชน์ส่วนรวม มีศิลปะในการทำงาน
8. มีสุขภาพจิตดี

รัตน ศรีเหรียญ (2529 :14) มีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะของพยาบาลมีดังนี้

1. มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาล
2. ทักษะในการให้การพยาบาล
3. ความสามารถในการตัดสินใจ
4. ความรอบคอบ
5. การพัฒนาตนเอง
6. ความรับผิดชอบ
7. ความมีวินัยในตนเอง
8. ความมีมนุษยสัมพันธ์
9. อุปนิสัยที่ดี
10. ความเสียสละในวิชาชีพ

สุจินต์ วิจิตรกาญจน์ (2529 : 30-31) ให้ความเห็นว่า พยาบาลวิชาชีพที่มีสมรรถภาพ หรือความสามารถในการทำงานได้เป็นอย่างดี ควรมีคุณลักษณะของพยาบาลวิชาชีพดังนี้

1. มีความรู้ในศาสตร์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นพื้นฐานความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานการพยาบาล และสามารถที่จะตอบแทน และอธิบายเหตุของการกระทำได้อย่างถูกต้อง โดยครอบคลุมคำถามได้ทุกรูปแบบ รวมทั้งการวิจัยเพื่อพัฒนางาน
2. มีความสามารถในการบริหาร รู้กระบวนการบริหารมีทักษะในการบริหารจัดการตามความเหมาะสมของงาน
3. มีความรู้และทักษะในการบริหารมีความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาล รวมทั้งการใช้มือใหม่ และนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ให้เหมาะสมกับการปฏิบัติการพยาบาล
4. มีความเข้าใจมนุษย์ คือ เข้าใจ และเข้าถึงจิตใจของความรู้สึกความต้องการ และความแตกต่างของแต่ละคนมีมนุษยสัมพันธ์ และยอมรับการแสดงออกของพฤติกรรมของคนได้ สนองความต้องการของแต่ละคนได้อย่างเหมาะสมตามเหตุการณ์และสถานการณ์
5. มีคุณธรรมและจริยธรรม มีความประพฤติส่วนตัวทั้งดงามเป็นที่ศรัทธาชื่นชม เชื่อมั่น และรักใคร่ของผู้มารับบริการ

จันทร์จิรา เหล่าพจน์นันทน์ (2533 :13) ได้แบ่งคุณลักษณะของพยาบาลไว้ 8 ด้าน ดังนี้

1. ความรู้ความสามารถทางการพยาบาล หมายถึง การที่พยาบาลคิด และรู้สึก ว่าสามารถรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้ป่วย และสามารถนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนป้องกันรักษา ฟันฟูและส่งเสริมสมรรถภาพรวมทั้งนำความรู้ทางทฤษฎีมาใช้ในการพยาบาลอย่างเหมาะสม
2. ทักษะในการพยาบาล หมายถึง การที่พยาบาลคิดและรู้สึกว่าจะสามารถ ปฏิบัติงานได้ถูกต้องคล่องแคล่วและรวดเร็วในการให้ความรู้ การพยาบาลการใช้เครื่องมือและ อุปกรณ์ต่างๆ
3. ความสามารถในการตัดสินใจ หมายถึง การที่พยาบาลคิดและรู้สึกว่าจะมี สามารถพิจารณาเลือกที่จะกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งเมื่อมีเหตุการณ์เกิดขึ้นในปัจจุบันทันควัน
4. ความรับผิดชอบ หมายถึง การที่พยาบาลคิดและรู้สึกว่าจะมีความตระหนักและ สำนึกในหน้าที่เอาใจใส่ผู้ป่วย มีใจจดจ่องานที่ปฏิบัติ นำความรู้มาใช้ในการปรับปรุงการพยาบาล และติดตามผลหลังจากพยาบาลผู้ป่วยไปแล้ว
5. ความมีมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง การที่พยาบาลคิดและรู้สึกว่าจะสามารถแสดง พฤติกรรมที่เหมาะสมเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ป่วย ญาติผู้ป่วย และเพื่อนร่วมงาน ซึ่งได้แก่ การยิ้มแย้มแจ่มใส การพูดจะเหมาะสมกับบุคคลการรู้จักหักท่ายก่อน การรู้จักการให้การรับ ยก ย่องชมเชย เป็นผู้ฟังที่ดี การยอมรับฟังความคิดเห็นและสามารถประสานงานกับผู้อื่นได้
6. ความเสียสละ หมายถึง การที่พยาบาลคิดและรู้สึกว่าจะทำงานอุทิศตนด้วยความ เต็มใจในการช่วยเหลือผู้ป่วย มีความอดทนต่อการวิพากษ์วิจารณ์ของผู้ป่วยและญาติผู้ป่วย มีความเห็นอกเห็นใจผู้ป่วยพร้อมที่จะทนต่อความยากลำบากในการพยาบาล
7. ความอดุสาหะ หมายถึง การที่พยาบาลคิดและรู้สึกว่าจะมีความตั้งใจที่จะทำงาน ให้สำเร็จ และมีความมานะบากบั่นไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและปัญหา
8. ความมีวินัยในตนเอง หมายถึง การที่พยาบาลคิดและรู้สึกว่าจะสามารถควบคุม พฤติกรรมให้เป็นไปตามระเบียบของหน่วยงานด้วยตนเองในเรื่องการแต่งกาย การตรงต่อเวลา และการซื้อตรงต่อหน้าที่

พเยาว์ เกิดสุทธิพิทย์ (2536 : 9-11) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของพยาบาลไว้ดังนี้

1. สุขภาพร่างกายและจิตใจ (Physical and Mental Health) พยาบาลจะต้องมี สุขภาพที่ดีทั้งร่างกาย และจิตใจ คือ มีร่างกายสมบูรณ์ มีความเติบโตเต็มที่ทางอารมณ์ เป็น ผู้ใหญ่ มีความอดทน หนักเอาเบาสู้ มีท่าทางที่ดีและเหมาะสม
2. ความว่องไวไหวพริบ (Alertness) เฉลียวฉลาด มีสติปัญญา ช่างสังเกต มีความเนียบแหลมสุขุม มีวิจรรย์ญาณดี การตัดสินใจดี และมีความคิดความเข้าใจลึกซึ้ง มีความ พร้อมอยู่เสมอ กระตือรือร้น ไม่เหนื่อยหน่ายเฉื่อยชา

3. ความสามารถในการทำงาน (Technical Competence) มีระเบียบในการทำงาน ทำงานเป็นขั้นตอน ประหยัด มีระบบในการทำงานรู้หลัก และวิธีในการปฏิบัติตามขั้นตอนของงานอย่างได้ผล

4. ไว้วางใจได้ (Dependability) เป็นผู้ที่เชื่อถือได้ละเอียดรอบคอบ มีสติรู้สำนึก มีความแม่นยำถูกต้อง ตรงต่อเวลา ซื่อสัตย์

5. ความสามารถบันดาลใจให้ผู้อื่นเกิดความเชื่อมั่น (Ability to Inspire Confidence) ให้ความเชื่อใจ หรือรับรองยืนยันให้มีความมั่นใจ มีความจริงใจ มั่นคงและเด็ดเดี่ยว เมื่อจำเป็น มีการตัดสินใจเด็ดขาด

6. เป็นผู้มีความรู้ (Resourcefulness) มีความสามารถในการดัดแปลงปรับปรุงของรู้ปฏิบัติงานได้หลายด้าน ฉลาดในเชิงประดิษฐ์ รู้จักคิดหาวิธีการทำงานที่ดี สร้างสรรค์ความร่วมมือ ขอความร่วมมือจากผู้อื่นได้

7. การวางท่าทางดี (Poise) วางตัวดี ควบคุมตนเองได้ อดทน สงบเสถียร สำนวน มีกิริยาเรียบร้อย

8. ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น (Consideration for Others) รู้จักเกรงใจผู้อื่น มีความแนบเนียน มีไหวพริบในการติดต่อ รู้จักเห็นอกเห็นใจ นึกถึงผู้ป่วยเสมือนหนึ่งญาติของตนเอง รู้จักกาลเทศะ ระมัดระวังกายและวาจา มีความสุภาพอ่อนโยนและมีเมตตากรุณา รู้จักใช้สติปัญญาพิจารณาในการพูด และการกระทำที่ดีมีประโยชน์

9. การให้ความร่วมมือ (Cooperation) เป็นผู้ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี รู้จักเอื้อเฟื้อและซื่อสัตย์ มีใจเที่ยงธรรม ไม่ลำเอียง เข้าใจสัมพันธ์ภาพส่วนตัวระหว่างเพื่อนร่วมงาน

10. ความเป็นคนน่าคบหาสมาคม (Agreeableness) มีความร่าเริง เบิกบาน มีความน่าพอใจและเป็นมิตรกับคนทั่วไป มองผู้อื่นในแง่ดี

11. ความมีวัฒนธรรม (Culture) มีรสนิยมดี แต่งกายเรียบร้อย มีความบริสุทธิ์ ผุดผ่อง เป็นผู้ดี น้ำเสียงไพเราะ กิริยาจาณาชื่นชม มีความสำนึกในความเหมาะสมของสิ่งต่างๆ รู้สึกเพลิดเพลินและรู้คุณค่าของสิ่งสวยงามและสิ่งที่มีคุณค่า สนใจอย่างกว้างขวางในสิ่งที่ให้ความรู้และปัญญา สิ่งที่น่าสนใจครั้งแรกของผู้ป่วยต่อพยาบาลมีดังนี้ คือ

มารยาท ความสุภาพอ่อนโยน แสดงความยินดีต้อนรับ ให้ความช่วยเหลือ หน้าที่ยิ้มแย้มแจ่มใส สังเกตและตอบสนองความต้องการของผู้ป่วยได้เหมาะสม ซึ่งจะเป็นเครื่องชักนำผู้ป่วยและญาติเกิดความเลื่อมใส ไว้วางใจว่าพอจะยึดเป็นที่พึ่งได้

วาจา น้ำเสียงเป็นสิ่งสำคัญ สามารถทำให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึกต่างๆ การพูดจาชัดถ้อยชัดคำ สุภาพไพเราะ วาจาซื่อสัตย์ตรงไปตรงมาเป็นสิ่งสมควรสำหรับพยาบาล พยาบาลที่ดีจะไม่พูดง่าย ๆ พล่อย ๆ ทุกสิ่งที่พูดต้องคิดเสียก่อน เมื่อพูดสิ่งใดแล้วควรรักษาคำพูด โดยเฉพาะกับผู้ป่วย และถ้าไม่รู้สิ่งใดจริงแล้วไม่ควรนำมาพูด

การแต่งกายเรียบร้อย เป็นการเพิ่มบุคลิกของตนเองให้เด่นชัด รักษาความสะอาดส่วนตัวและเครื่องแต่งกายให้มาก เพราะต้องเป็นตัวอย่างในด้านสุภาพอนามัยแก่ผู้ป่วย

เครื่องแบบรองเท้าควรขาวสะอาด เล็บตัดสั้นการไว้เล็บยาวของพยาบาลนอกจากจะดูหยาบหยาบแล้วยังมองในแง่ของการแพร่กระจายเชื้อโรคอีกด้วย หลักสำคัญของการพยาบาลคือจะต้องป้องกันเกี่ยวกับการแพร่กระจายเชื้อทุกชนิด และป้องกันการเกิดโรคด้วย

12. ความพึงพอใจในงาน (Work Satisfaction) รักงาน มีความสุขกับงานที่ทำ กระตือรือร้นในงานพยายามทำงานให้ดีที่สุดโดยไม่หวังสินจ้างรางวัล นอกจากสิ่งตอบแทนตามสิทธิที่พึงจะได้รับ

13. ความรับผิดชอบต่อสังคมและวิชาชีพ (Social and Professional Responsibility) ยอมรับต่อการกระทำของผู้อื่น มีใจกว้างกล้าหาญ สนใจในกิจการบ้านเมืองและวิชาชีพ มีความสำนึกในความยุติธรรม รู้ขอบเขตในวิชาชีพของตน ส่งเสริมความก้าวหน้าแก่วิชาชีพ สนใจและติดตามความเป็นไปของวิชาชีพปรับปรุงและรักษามาตรฐานของวิชาชีพให้ดียิ่งขึ้นอยู่เสมอ

อุดม สุภาไตร; และคณะ (2538 : 36) ได้สรุปคุณลักษณะของพยาบาลที่พึงประสงค์ควรมีลักษณะดังนี้

1. มีความรู้ สามารถปฏิบัติการพยาบาลทั่วไปและการพยาบาลเฉพาะสาขาได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงในมิติทั้ง 4 ด้าน เพื่อส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสภาพตามขอบเขตหน้าที่รับผิดชอบ
2. มีวิจรณ์ญาณในการตัดสินใจ สามารถแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับการให้การพยาบาลได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
3. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถติดต่อประสานงาน ร่วมมือกับผู้ร่วมงานทั้งวิชาชีพเดียวกันและวิชาชีพอื่น เช่น แพทย์ เภสัชกร และบุคลากรสาธารณสุขอื่นๆ
4. มีบทบาทของผู้นำและผู้ตามที่ดี
5. สามารถให้คำปรึกษาด้านสุขภาพอนามัยแก่ผู้รับบริการ และให้คำแนะนำแก่ผู้ร่วมงานในทีมสุขภาพระดับผู้น้อยได้
6. เป็นพยาบาลที่มีคุณธรรม จริยธรรม โดยยึดหลักจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ มีมโนสำนึกในหน้าที่รับผิดชอบของตน
7. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถพัฒนาตนเอง และพัฒนางานให้ดียิ่งขึ้นอยู่เสมอ

เพยาร์ เอี่ยมวงษ์ (2538 : 5) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะส่วนตัวของพยาบาลว่าเป็นพฤติกรรมทั่วไปที่แสดงให้เห็นปรากฏดังนี้

1. กิริยามารยาทสุภาพอ่อนโยน
2. แต่งกายสะอาดเรียบร้อยเหมาะสม
3. ยิ้มแย้มแจ่มใส ร่าเริง มีอารมณ์ขัน
4. พูดจาฉะฉานชัดเจน
5. กระฉับกระเฉงว่องไวกระตือรือร้น

6. เฉลียวฉลาดมีไหวพริบดี
7. อารมณ์มั่นคง
8. มีความอดทนอดกลั้น
9. มีน้ำใจโอบอ้อมอารีเห็นอกเห็นใจ
10. รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
11. ปรับตัวเข้ากับสถานการณ์และคนอื่นได้
12. มีระเบียบวินัย

ทัศนา บุญทอง (2538 : 203 – 204) ได้กล่าว สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย ไม่มีเอกสารอ้างอิงว่า ได้กำหนดให้พยาบาลไทยมีลักษณะอย่างไร แต่มีข้อเขียนและคำสอนมากมายที่อาจารย์พยาบาลอาวุโสได้กล่าวถึงคุณลักษณะของพยาบาล ซึ่งก็มีความเห็นไม่ต่างจากคุณลักษณะของพยาบาลในสากล แสดงว่าคุณลักษณะของพยาบาลนั้นมีความเป็นสากล ทั้งนี้ เพราะงานพยาบาลไม่ว่าชาติใด ภาษาใดก็คือ งานเพื่อบริการมนุษย์ด้านสุขภาพอนามัยและการช่วยเหลือผู้ป่วย แม้กิจกรรมจะแตกต่างกันออกไปตามเทคนิควิธีใช้ แต่เป้าหมายก็คือการช่วยเหลือนั่นเอง ลักษณะที่ “ผู้ช่วยเหลือ” ควรจะต้องมี จึงเป็นลักษณะที่เป็นคุณสมบัติสากลซึ่งเป็นลักษณะของพยาบาลที่ดี เมื่อพิจารณาคูณสมบัติของพยาบาลที่ดีตามที่ข้อเขียนคำสอนของอาจารย์พยาบาลอาวุโส ผู้นำสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยได้กล่าวไว้กับคุณสมบัติตามที่สมาคมพยาบาลแห่งชาติ (The National League of Nursing Education) กล่าวไว้นั้นไม่แตกต่างกัน แต่การลำดับคุณสมบัติแต่ละอย่างก็ระบุไว้แตกต่างกัน ซึ่งคุณลักษณะของพยาบาลตามการคาดหวังของวิชาชีพที่ยอมรับในหมู่พยาบาลว่าเป็นคุณสมบัติที่ดี ทัศนา บุญทอง ได้สรุปไว้ดังนี้

1. มีเมตตากรุณา
2. เห็นอกเห็นใจเพื่อนมนุษย์
3. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
4. เข้าใจผู้อื่น
5. มีความอบอุ่น
6. อดทน
7. เสียสละ
8. มีคุณธรรม จริยธรรม
9. ซื่อสัตย์ สุจริต
10. รู้จักบังคับตนเอง
11. มีความสนใจผู้อื่น
12. มีความปรารถนาจะช่วยเหลือผู้อื่น
13. มีความจริงใจ
14. มีความรับผิดชอบ
15. อุทิศตน

บ. ประดิษฐาน (ทัศนฯ บุญทอง. 2538 : 206 ; อ้างอิงจาก บ. ประดิษฐาน. 2503 : 22 – 25) ได้กล่าวว่า การเป็นพยาบาลที่ดีนั้นนอกจากความรู้ในวิชาการพยาบาลแล้ว ยังต้องมีคุณสมบัติหรือคุณลักษณะดังนี้

1. ความจำดี
2. เป็นผู้มีระเบียบ
3. มีความไวต่อการสังเกต
4. เป็นผู้มีความไวพริบดี
5. มีขันติ ความอดทน
6. มีความเห็นอกเห็นใจ
7. ปราศจากความเห็นแก่ตัว
8. ตัดสินใจรวดเร็วและได้ผลดี
9. มีการวางตัวดีในการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น
10. เป็นผู้ฝึกฝนตนเองในเวลาว่าง ให้มีความรู้ทันสมัยอยู่เสมอ

ชาญ สถาปนกุล (ทัศนฯ บุญทอง. 2538 : 207 ; อ้างอิงจาก ชาญ สถาปนกุล. 2521.) ได้กล่าวไว้ในการอภิปรายเรื่อง “ปัญหาด้านคุณภาพการพยาบาล” ซึ่งสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยร่วมกับกองวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข เมื่อวันที่ 10-23 มิถุนายน 2521 ว่าคุณลักษณะที่ดีของพยาบาลที่จะช่วยให้การปฏิบัติการพยาบาลมีคุณภาพได้นั้น จะต้องประกอบด้วยคุณสมบัติ 5 อย่าง (5 ร.) คือ

1. รอบรู้ในด้านวิชาการ มีทักษะในงานที่ปฏิบัติ
2. รวดเร็ว มีความคล่องแคล่วว่องไว กระฉับกระเฉง
3. เรียบร้อย มีสัมมาคารวะ และมีมนุษยสัมพันธ์
4. รักราษฏร เป็นผู้ที่มีใจรักเพื่อนมนุษย์ รักคนไข้ มีทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน

และการบริการ

5. เรียนเรื่อย ศึกษาหาความรู้ให้ทันสมัยอยู่เสมอ

คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล (ทัศนฯ บุญทอง. 2538 : 208 - 210) ได้ทำการสำรวจความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อพยาบาลและบริการพยาบาล ซึ่งสรุปลักษณะของพยาบาลได้ดังนี้

1. ความรู้ความสามารถในวิชาชีพของตนเป็นอย่างดี มีความชำนาญ และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการช่วยเหลือผู้ป่วยได้อย่างถูกต้อง สามารถให้คำแนะนำในการปฏิบัติตนที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ป่วยในด้านสุขภาพได้
2. ความเป็นกันเอง การที่ผู้ป่วยได้รับการรักษาในโรงพยาบาลหรือการไปใช้บริการของโรงพยาบาลด้วยเหตุผลใดๆ ก็ตามย่อมมีความวิตกกังวลและความหวาดกลัวต่อความเจ็บป่วยที่มีอยู่แล้ว ความแปลกใหม่ต่อสถานที่ ความไม่คุ้นเคยกับบุคลากรทางการแพทย์ รวมทั้ง

อุปกรณ์ที่ใช้ในการตรวจรักษาก็เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความรู้สึกอึดอัดและความกังวลใจ ความเป็นกันเองของพยาบาลจะช่วยให้ความรู้สึกดังกล่าวคลายลงได้

3. ความเข้าใจผู้ป่วย มีความเข้าใจความรู้สึกภายในของผู้ป่วย การที่ผู้ป่วยรู้ตัวตนเป็นโรคภัยหมัดหวังต่อการรักษาพยาบาล ความหวาดกลัวต่อความตายความหุดหู่ใจ พยาบาลควรจะเข้าใจและให้การปลอบใจและเห็นใจ

4. ความเป็นผู้มีพฤติกรรมที่เหมาะสม ประกอบด้วยคุณลักษณะต่างๆ ได้แก่ เป็นตัวอย่างของการเป็นผู้มีสุขภาพอนามัยที่ดี เพื่อก่อให้เกิดความรู้สึกเชื่อถือและไว้วางใจ การแต่งกายที่สะอาดสะอ้านเป็นระเบียบเรียบร้อย คล่องตัว กระฉับกระเฉง สีหน้าที่ไม่บึ้งตึง คร่ำครึยด ความสุภาพ ความมั่นใจในตนเอง ความรู้จักเป็นผู้มีอารมณ์ขัน ความรอบคอบ และความสามารถในการตัดสินใจอย่างเฉียบพลัน

5. ความเป็นผู้มีวาจาที่ถูกต้องและเหมาะสม ซึ่งหมายถึงการพูดในสิ่งที่มีความจริงถูกต้อง และเหมาะสมตามกาลเวลาเป็นคำพูดที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ฟังและผู้อื่น ให้ความสบายใจและก่อให้เกิดความปิติ เกิดกำลังใจพยาบาลไม่เพียงกล่าวข้อความที่ให้โทษแก่ผู้ป่วย ญาติมิตร ไม่เพียงกล่าวคำหยาบ ก้าวร้าวหรือข่มขู่จนเกินกว่าเหตุ และไม่ควรถูกพูดที่มุ่งหลอกลวงเพื่อประโยชน์ใดๆ ผู้ป่วยนั้นต้องการกำลังใจและคำปลอบใจมากเท่าๆ กับการต้องการยาหรือวิธีการรักษาพยาบาลประการอื่นๆ การมีกำลังใจที่เข้มแข็งเป็นพื้นฐานที่จะช่วยให้ผู้ป่วยมีความพร้อมในการรับการรักษายาบาลและต่อสู้กับอาการของโรค

6. ความเป็นผู้มีจริยธรรมและคุณธรรม จริยธรรม หมายถึงหลักความประพฤติที่ควรประพฤติ คุณธรรม หมายถึงความดีงาม รวมความแล้วความเป็นผู้มีจริยธรรมและคุณธรรม ก็คือความเป็นผู้มีหลักของความประพฤติที่เหมาะสมและดีงามตามหลักการของวิชาชีพการพยาบาลแล้ว พยาบาลไม่เพียงทำร้ายผู้ป่วยทั้งทางสีหน้า แววตา กิริยาท่าทาง และคำพูด เพราะการกระทำดังกล่าวไม่เพียงแต่จะเป็นการทำร้ายจิตใจผู้ป่วยเท่านั้น หากแต่ยังเป็นการทำให้คุณค่าของพยาบาล และวิชาชีพพยาบาลลดลงได้รับคำตำหนิจากผู้ที่ได้พบเห็นปัญหา อะไรคือสิ่งที่แสดงถึงความเป็นผู้มีจริยธรรมของพยาบาล หลักการสำคัญของการเริ่มต้นเป็นผู้มีจริยธรรม คือการปฏิบัติหน้าที่ด้วยมโนธรรม (conscience) หรือสำนึกในการที่จะกระทำสิ่งที่ถูกต้อง และยึดปฏิบัติจนเป็นความเคยชิน เป็นนิสัย จริยธรรมจึงเป็นสิ่งที่เริ่มต้นจากจิตใจของแต่ละคน นำไปสู่การปฏิบัติตนเป็นความเคยชิน เป็นนิสัยและเป็นคุณธรรมประจำตัว ความอดทน อดกลั้น ความรับผิดชอบ และความยุติธรรมเป็นสิ่งที่ผู้ป่วยคาดหวังว่าตนจะได้พบเห็นจากพยาบาล

เฮย์ และแอนเดอร์สัน (ทัศนา บุญทอง. 2538 : 206 ; อ้างอิงจาก Hay and Anderson n.d.) ได้ศึกษาถึงความต้องการของผู้ป่วยต่อการพยาบาล และได้เสนอแนะคุณลักษณะของพยาบาลที่จะสามารถให้การช่วยเหลือผู้ป่วยได้ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจอารมณ์ และสังคม ต้องสามารถช่วยให้กำลังใจ ปลอบใจ มีความเข้าใจและผู้ป่วยสามารถพูดคุยได้โดยไม่ถูกตำหนิหรือดูว่า พร้อมทั้งให้คำแนะนำเกื้อหนุนให้ผู้ป่วยเกิดกำลังใจได้อีกด้วย เพราะสิ่งเหล่านี้จะช่วยให้ผู้ป่วยเข้มแข็งและมีความหวัง ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับอาการของโรค และ/หรือการรักษา
2. การเรียนรู้และการปฏิบัติในชีวิตประจำวัน
3. ความช่วยเหลือด้านค่าใช้จ่าย
4. ความสามารถด้านสังคม และการช่วยเหลือตัวเอง
5. การยอมรับว่าเขาเจ็บป่วยหรือพิการและได้รับการยอมรับจากกลุ่ม
6. การรักษาพยาบาลที่ถูกต้อง
7. การจัดให้อยู่ในภาวะแวดล้อมที่เหมาะสม มีอุปกรณ์ดีเพื่อทดแทนสภาวะที่ไร้

ความสามารถ

8. ต้องการบรรลุจุดมุ่งหมายในชีวิต
9. ต้องการการคำนึงทางอารมณ์
10. ต้องการบรรเทาความกังวลและความกลัว
11. ต้องการกำลังใจและความเข้าใจ
12. ต้องการให้ยอมรับว่าผู้ป่วยต้องการการช่วยเหลือโดยเร็ว

สิวลี ศิริไล (2539 : 198 – 201) กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญด้านศิลปะของวิชาชีพพยาบาล ในการปฏิบัติหน้าที่ของพยาบาลซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มีพื้นฐานอยู่บนจริยธรรม อันเป็นลักษณะของพยาบาลที่ควรปฏิบัติต่อผู้ป่วยในฐานะที่มนุษย์พึงปฏิบัติต่อกัน มีดังนี้

1. ความเอื้ออาทร (caring) เกิดจากความตระหนักในคุณค่าของบุคคล ความอ่อนโยน ความมีน้ำใจ ความเอื้อเฟื้อใส่ใจต่อผู้ป่วยก่อให้เกิดความรู้สึกคุ้นเคยและอบอุ่นใจ
2. ความเชื่อถือและไว้วางใจ (trust and confidence) เมื่อผู้ป่วยได้รับการปฏิบัติอย่างเอื้ออาทร แล้วผู้ป่วยจะเกิดความรู้สึกเชื่อถือ และไว้วางใจ กล้าเปิดเผยเรื่องราวของตน กล้าปรึกษาหารือ และขอความเห็น จะช่วยก่อให้เกิดผลดีและร่วมมืออันดีต่อกระบวนการรักษาพยาบาล
3. ความรู้สึกเอาใจเขามาใส่ใจเรา (empathy) พยาบาลมีความเข้าใจ (understanding) รับรู้สภาพความรู้สึก ความคิดของผู้ป่วยเสมือนหนึ่งว่าถ้าเราเป็นตัวผู้ป่วยขณะนั้น
4. ความเห็นอกเห็นใจ (sympathy) การแสดงออกของความรู้สึกทางสังคมที่สมบูรณ์ ความเจริญทางวิวุฒิของบุคคล การรับรู้ในปัญหาของผู้ป่วยความสนใจ ความเมตตา
5. ความให้ความเคารพ (respect) วิชาชีพเป็นการเคารพต่อสิทธิมนุษยชน ปฏิบัติต่อผู้ป่วยโดยไม่เลือกชาติ วุฒิ และวัยวุฒิ ซึ่งเป็นกฎธรรมชาติ (matural law)
6. ความเป็นผู้มีอารมณ์ขัน (humour) ช่วยลดความตึงเครียด และช่วยสร้างบรรยากาศที่ดี แต่ต้องมีศิลปะและไม่เป็นไปในทางล้อเลียนอันอาจก่อให้เกิดความรู้สึกอับอายและขุ่นเคืองใจแก่ผู้ป่วย

ฟลอเรนซ์ นัตติงเกิล (สิวลี ศิริไล. 2539 : 103 ; อ้างอิงจาก Florence Nightingale.) ได้กล่าวไว้พอสรุปได้ว่า เมื่อวิชาชีพพยาบาลก่อตัวขึ้นอย่างมีระบบในช่วงเวลาตอนกลางของศตวรรษที่ 18 ฟลอเรนซ์ นัตติงเกิล ได้อุทิศชีวิตเพื่อความเจริญก้าวหน้าของการพยาบาล และ

ช่วยเหลือสังคม ด้วยประธานอันแรงกล้าประกอบกับความรู้ความสามารถทำให้เธอบรรลุผลสำเร็จตามความปรารถนา วิชาชีพอพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ประกาศเมตตาธรรมแก่เพื่อนมนุษย์ ผู้เจ็บป่วยอย่างไม่จำกัดเชื้อชาติ ศาสนา และฐานะทางสังคมทั่วโลก กล่าวได้ว่าคุณธรรมพื้นฐานของวิชาชีพอพยาบาลและเป็นหลักคุณธรรมสากลของมนุษยชาติที่ปรากฏตามคำสอนของศาสนาทุกศาสนา ซึ่งได้แก่

1. ความเมตตา กรุณา
2. ความเอื้ออาทร
3. ความเสียสละ
4. ความยุติธรรม

มิส.เคไฟเซล (สุทธิรัตน์ พิมพ์พงศ์. 2540 : 38 – 39 ; อ้างอิงจาก มิส.เคไฟเซล. 2513 : 41) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับลักษณะผู้ที่เหมาะสมที่จะเป็นพยาบาลว่า “ผู้ที่รู้จักบังคับใจตนเอง มีความสนใจในคนอื่น และปรารถนาจะช่วยเหลือผู้อื่นอย่างจริงใจย่อมเรียกได้ว่าเป็นผู้มีโอกาสที่จะเป็นพยาบาลที่ดีได้” พยาบาลเป็นทุกสิ่งทุกอย่างให้แก่ผู้ป่วยหรือผู้ที่อ่อนแอกว่า เพื่อให้บุคคลเหล่านั้นมีความสุข คุณสมบัติหรือลักษณะที่พยาบาลทุกคนต้องมีนั้นมีลักษณะดังนี้

1. ความเมตตา
2. ความจริงใจ
3. ความรับผิดชอบ
4. การอุทิศตน
5. ความอดทน

พรรณวดี สนิททรัพย์ (2542 : 7) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะส่วนรวมเฉพาะตัวของพยาบาลแต่ละบุคคล และพฤติกรรมที่แสดงออกในขณะที่ปฏิบัติงานของพยาบาลมีดังนี้

1. ลักษณะผู้นำ ได้แก่ ผู้ที่มีความภูมิใจ มีความรู้ ความสามารถแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน มีศีลธรรมระเบียบวินัย และมีความชัดเจนทั้งการพูด การเขียน และการกระทำ
2. ความอดทนและความเสียสละ ได้แก่ ความตั้งใจทำงานให้สำเร็จด้วยความเต็มใจ ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคปัญหา และมีความเห็นอกเห็นใจที่จะช่วยเหลือผู้ป่วย
3. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้แก่ ความสามารถของบุคคลในการนำความรู้เดิมและประสบการณ์มาดัดแปลง และประยุกต์เป็นสิ่งใหม่เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่างๆ
4. ความมีระเบียบวินัย ได้แก่ ความต้องการทำงานให้เป็นระเบียบเรียบร้อย วางแผนก่อนลงมือทำ ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของหน่วยงาน การตรงต่อเวลา ความซื่อตรงต่อหน้าที่
5. การประสานงานและการติดต่อสื่อสาร ได้แก่ การประสานการบริการพยาบาลให้แก่ผู้ป่วยโดยติดต่อกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และระหว่างเจ้าหน้าที่ของทีมสุขภาพ
6. ความมั่นคงทางอารมณ์ ได้แก่ การควบคุมอารมณ์ และการแสดงพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสมต่อสถานการณ์ที่ตึงเครียด สามารถเอาชนะความขัดแย้งในใจทั้งภายในและภายนอกได้

แถม ทักษะทวิการณ์ (สุวรรณา เจริญสุขสงษ์. 2545 : 14 ; อ้างอิงจาก แถม ทักษะทวิการณ์. 2521.) ได้กล่าวว่าคุณสมบัติหรือคุณลักษณะที่ดีของพยาบาลมีดังนี้คือ

1. น้ำใจ หมายถึงพยาบาลที่ดีควรมีน้ำใจ ไม่นิ่งดูตาย ควรเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ไม่เห็นแก่ตัว นายแพทย์แถมได้กล่าวไว้ว่า พยาบาลในปัจจุบันมีความรู้ดีมีความคิดริเริ่ม เป็นผู้นำซึ่งเป็นสิ่งที่ดีและควรจะมี แต่น่าเสียดายที่มักจะขาดน้ำใจ ขาดความกระตือรือร้นที่จะช่วยผู้ป่วยน้อยลง ซึ่งจำเป็นต้องพัฒนาในด้านนี้ให้มากขึ้น

2. น้ำมือ หมายถึงความรู้ด้านวิชาการและทักษะที่จะปฏิบัติการพยาบาล พยาบาลปัจจุบันมีความรู้มากขึ้น สามารถนำมาใช้ได้กว้างขวางขึ้นแต่ยังหย่อนในเรื่องทักษะทางการปฏิบัติ ทางโรงเรียนจึงควรจะต้องฝึกปฏิบัติให้มากกว่าที่เป็นอยู่เพื่อฝึกให้มีทักษะเพิ่มขึ้น

3. น้ำคำ หมายถึงคุณลักษณะที่จำเป็นของพยาบาลอีกประการหนึ่ง คือ การพูด พยาบาลจะต้องสามารถพูดเพื่อสร้างมิตรทั้งผู้ป่วย ญาติ ผู้ร่วมงาน และบุคคลทั่วไป หรืออีกนัยหนึ่งคือการสร้างสัมพันธภาพกับบุคคลทั่วไปนั่นเอง เพราะงานพยาบาลเป็นงานบริการ และจะต้องปฏิบัติเป็นทีมจึงจำเป็นจะต้องมีสัมพันธภาพดี นอกจากนั้นแล้วการมีสัมพันธภาพที่ดีถือได้ว่าเป็นวิธีการดูแลทางด้านจิตใจส่วนหนึ่งนั่นเอง

จากการศึกษาลักษณะของความเป็นพยาบาลดังที่กล่าวมานี้ ผู้วิจัยสามารถสรุปลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาลได้ 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความสนใจ
2. ด้านทัศนคติต่อวิชาชีพ
3. ด้านบุคลิกภาพ

2. เอกสารเกี่ยวกับความสนใจ

2.1 ความหมายของความสนใจ

ได้มีผู้ให้ความหมายของความสนใจไว้แตกต่างกัน ดังนี้

ดาร์เลย์ และแฮกเนท (Darley and Hagenath. 1955 : 133) ได้ให้ความหมายของความสนใจไว้ว่า เป็นความโน้มเอียงในการที่จะเลือกหรือทำกิจกรรมหนึ่งกิจกรรมใดที่ตนชอบมากกว่ากิจกรรมอื่นๆ

ฮอว์นไคด์ และฮาแกน (Thorndike and Hagan. 1961 : 24) ได้ให้ความหมายของความสนใจไว้ว่า เป็นแนวโน้มในการที่จะแสวงหา และเข้าร่วมในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง

กู๊ด (Good. 1973 : 56) ได้ให้ความหมายของความสนใจไว้ว่า หมายถึงเจตคติ ความรู้สึกเกี่ยวข้อหรือภาวะที่ยอมรับรู้หรือความรู้ความคิดที่จะใส่ใจอันนำไปสู่การแสวงหาความรู้ และรู้สึกได้เสมอ ความสนใจอาจมีอยู่ชั่วขณะหรือคงอยู่ถาวรก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความอยากรู้อยากเห็นและประสบการณ์ของแต่ละบุคคล

ไอแซงค์; และคณะ (Eysenck ; et al. 1972 : 150) ได้ให้ความหมายของความสนใจไว้ว่า เป็นแนวโน้มในการปฏิบัติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง กิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง หรือประสบการณ์ใดประสบการณ์หนึ่ง ซึ่งจะเพิ่มขึ้นจากบุคคลหนึ่งไปสู่บุคคลหนึ่ง

เพจ; และคณะ (Page ; et al. 1977 : 181) ได้ให้ความหมายของความสนใจไว้ว่าเป็นความประสงค์ที่จะเข้าร่วมกิจกรรมบางอย่าง และความสนใจเป็นอาการที่จิตใจเพ่งเล็งกับการเลือกกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง หรืออาการสนุกเพลิดเพลินใจในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งวัดได้จากแบบวัดความสนใจ

ประสาร ทิพย์ธารา (2521 : 97) ได้ให้ความหมายของความสนใจไว้ว่า หมายถึงความพอใจ หรือความโน้มเอียงที่จะแสวงหา หรือเข้าร่วมในกิจกรรมหนึ่ง หรืออาจกล่าวได้อีกความหมายหนึ่งว่า ความสนใจ คือ สภาพจิตใจของคนที่ถูกพัน หรือจดจ่อต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

สำเริง บุญเรืองรัตน์ (2524 : 8) ได้ให้ความหมายของความสนใจไว้ว่า เป็นความรู้สึกของบุคคลประเภทหนึ่งที่มีต่อสิ่งต่างๆ แล้วก็แสวงหา หรือรวบรวมหรือร่วมปฏิบัติในสิ่งเหล่านั้น

สุนีย์ ธีรดากร (2524 : 154) ได้ให้ความหมายของความสนใจไว้ว่า หมายถึงสภาพจิตใจของคนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยเฉพาะทำให้บุคคลเอาใจใส่หรือจดจ่อต่อสิ่งนั้น จนสามารถกระทำกิจกรรมได้จนบรรลุจุดหมาย

จากการศึกษาค้นคว้าพอสรุปได้ว่าความสนใจ หมายถึง ความรู้สึกของจิตใจที่จดจ่อต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และพร้อมที่จะกระทำกิจกรรมนั้นๆ เมื่อมีโอกาและเวลา

2.2 การวัดความสนใจ

เนื่องจากความสนใจเป็นแรงผลักดันที่กระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมา และในการวัดความสนใจสามารถวัดได้หลายวิธีดังนี้

พาวเวลล์ (Powell. 1963 : 337 – 338) ได้เสนอวิธีวัดความสนใจของบุคคลดังนี้

1. ใช้แบบสำรวจความสนใจ (Interest Inventories) แบบสำรวจนี้จะประกอบด้วยข้อความที่เกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ ในอาชีพต่างๆ โดยให้บุคคลแสดงความรู้สึกชอบ หรือไม่ชอบต่อข้อความต่างๆ เหล่านั้น

2. ใช้แบบสอบถามปลายเปิด (Openended Questionnaires) โดยให้แต่ละบุคคลมีอิสระที่จะตอบคำถามต่างๆ ได้ ตามความรู้สึกที่แท้จริงของตน

3. ใช้การสัมภาษณ์ (Interview) ซึ่งจะช่วยให้ผู้สัมภาษณ์ได้สังเกตเห็นพฤติกรรมของผู้ถูกสัมภาษณ์ได้

เดวิส (Davis. 1964 : 160 – 161) ได้เสนอแนะเทคนิคสำหรับการวัดความสนใจไว้ดังนี้

1. ค้นหาสิ่งที่แต่ละบุคคลชอบทำในระยะ 2-3 ปีที่ผ่านมา ถ้าเขายอมสละเวลาว่างที่มีอยู่ เพื่อทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะ ก็แสดงว่าเขามีความสนใจในสิ่งนั้น
2. ค้นหาว่าแต่ละบุคคลมีความรู้ในเรื่องนั้นๆ มากน้อยเพียงใด ถ้าเขามีความรู้ในเรื่องนั้นมากก็แสดงว่าเขาสนใจในเรื่องนั้น เพราะคนเราย่อมจะทำสิ่งที่ตนเองสนใจ ได้ดีกว่าสิ่งที่ไม่สนใจ
3. ให้แต่ละบุคคลแสดงความรู้สึก ชอบ หรือไม่ชอบต่อข้อความต่างๆ ที่กำหนดให้

ซูเปอร์; และไครต์ (Super ; & Crites. 1968 : 378 – 380) ได้กล่าวว่า ความสนใจของบุคคลสามารถศึกษาได้จาก 4 วิธี คือ

1. การแสดงออกถึงความสนใจ (Expressed Interest) เป็นความสนใจที่แสดงออกทางภาษา เป็นคำพูดที่แสดงออกถึงความสนใจในวัตถุ กิจกรรม งานหรืออาชีพ เช่น พูดว่า “เมื่อผมโตขึ้นผมอยากเป็นตำรวจ” ความสนใจที่แสดงออกทางภาษานี้ในช่วงวัยเด็ก และวัยรุ่นตอนต้นนั้นจะยังไม่มีความแน่นอน และข้อมูลที่ได้ยังไม่สามารถใช้ทำนายความสนใจได้อย่างชัดเจนนัก แต่เมื่อเข้าสู่ระยะวัยรุ่นตอนปลาย และวัยผู้ใหญ่แล้ว ข้อมูลที่ได้จึงจะมีความแน่นอนชัดเจนมากขึ้น
2. การกระทำกิจกรรมที่สนใจ (Manifest Interest) เป็นความสนใจที่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรืองานอาชีพที่เราสนใจอย่างจริงจัง เช่น การที่เด็กนักเรียนเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมนุมศิลปะการละคร แสดงว่าเด็กมีความสนใจในศิลปะ หรือวรรณคดี แต่ความสนใจที่กระทำกิจกรรมนี้อาจมิใช่ความสนใจอย่างแท้จริงที่มีอยู่แต่เดิม แต่เป็นความสนใจที่เกิดขึ้นพร้อมกัน หรือตามมาภายหลังจากการที่บุคคลได้เข้าร่วมกิจกรรมนั้นๆ
3. ความสนใจที่ได้จากการทำแบบทดสอบ (Tested Interest) เป็นความสนใจที่ได้จากการถูกทดสอบด้วยแบบสอบถามความสนใจที่ได้จากการทดสอบนี้ตั้งอยู่บนสมมติฐานที่ว่าเมื่อบุคคลมีความสนใจในอาชีพแล้ว บุคคลมักจะค้นคว้าหาความรู้ ศึกษาเพิ่มเติมถึงกิจกรรมนั้นๆ มากกว่าคนอื่นที่ไม่มีความสนใจในอาชีพนั้น ข้อคำถามในแบบทดสอบนี้จึงเกี่ยวกับความรู้ในหลายๆ อาชีพ และการที่บุคคลสามารถตอบคำถามเกี่ยวกับอาชีพใดๆ ได้ดีแสดงว่าบุคคลมีความสนใจในอาชีพนั้น
4. ความสนใจที่ได้จากการใช้แบบสำรวจ (Inventoried Interest) เป็นการประเมินความสนใจ ความชอบในกิจกรรมและงานอาชีพนั้นๆ ตลอดจนการแสดงออกถึงความชอบในอาชีพ โดยใช้แบบสำรวจ ซึ่งจะมีความคล้ายกับการใช้แบบสอบถาม เพื่อศึกษาถึงความสนใจที่แสดงออกแต่จะมีลักษณะแตกต่างที่สำคัญ คือ คำตอบที่ได้จากแบบสำรวจนี้ได้มีการทดลองศึกษาและได้จัดทำอยู่ในรูปการให้คะแนนคำตอบ ซึ่งต้องอาศัยวิธีการทางสถิติ เพื่อแปลงความหมายของข้อมูล

3. เอกสารเกี่ยวกับบุคลิกภาพ

3.1 ความหมายของบุคลิกภาพ

บุคลิกภาพตรงกับภาษาอังกฤษว่า “Personality” ซึ่งมีรากศัพท์มาจากภาษาละตินว่า “Persona” แปลว่า “หน้ากาก” เป็นคำที่นำมาใช้กันทั่วไป เพื่อบรรยายถึงลักษณะของบุคคล นักจิตวิทยาและนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่า “บุคลิกภาพ” ไว้ดังนี้

เดโช สนวนนท์ (2519 : 118) ได้สรุปความหมายของบุคลิกภาพว่า บุคลิกภาพเป็นผลรวมของอาการตอบสนองต่างๆ ของร่างกาย และเป็นการพัฒนาในระยะยาว มีความแตกต่างกันออกไปแต่ละบุคคล

ศรียา นิยมธรรม (2520 : 35) ได้กล่าวว่า บุคลิกภาพเป็นคุณลักษณะของแต่ละบุคคล เป็นแนวทางของพฤติกรรมและวิธีการปรับตัวของแต่ละบุคคลต่อสิ่งแวดล้อม

สวนา พรพัฒน์กุล (2525 : 295) ได้ให้ความหมายบุคลิกภาพว่า เป็นลักษณะโดยส่วนรวมของทั้งหมดของบุคคลแต่ละคนที่สามารถมองเห็นจากภายนอก และซ่อนเร้นอยู่ภายใน เช่น รูปร่าง หน้าตา ท่าทาง อากัปกริยา การพูด ความสนใจ ทักษะคติ

พรรณี ข.เจนจิต (2528 : 20) กล่าวว่า บุคลิกภาพคือคุณลักษณะเฉพาะตัวของบุคคล เป็นตัวกำหนดพฤติกรรม ซึ่งทำให้พฤติกรรมและแนวคิดต่างจากคนอื่น

วัลลภ ปิยะมโนธรรม (2528 : ไม่มีเลขหน้า) ได้สรุปความหมายของบุคลิกภาพว่าเป็นผลรวมของลักษณะนิสัยต่างๆ และรูปแบบของพฤติกรรมของบุคคลที่ได้สร้างมาตั้งแต่ต้น และแสดงออกถึงเจตคติพฤติกรรม ลักษณะท่าทาง ลักษณะที่สังเกตได้ชัด เช่น ท่าทาง พฤติกรรมที่แสดงออกภายนอกและลักษณะเฉพาะตน

กันยา สุวรรณแสง (2533 : 3) ได้กล่าวไว้ว่า บุคลิกภาพ หมายถึง การรับรู้พฤติกรรมรวมทั้งหมดของบุคคลใดบุคคลหนึ่งทั้งในสิ่งที่มองเห็นได้ เช่น พฤติกรรม และสิ่งที่มองไม่เห็น เช่น ความคิด ความสนใจ ซึ่งจะ使人อื่นสามารถที่จะเข้าใจและแยกแยะความแตกต่างของบุคคลนั้นจากคนทั่วไปได้

จุฑา บุรีภักดี (2533 : 11) ได้ให้ความหมายบุคลิกภาพ คือ ลักษณะส่วนรวมของแต่ละบุคคล ซึ่งประกอบด้วยระบบทางร่างกายและจิตใจที่กำหนดให้บุคคลนั้นมีการปรับตัวสิ่งแวดล้อม ต่างจากคนอื่น พฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกมาทั้งลักษณะภายนอกที่มองเห็น และลักษณะภายในที่แสดงออกทางด้านสติปัญญา อารมณ์ จิตใจ

วงษ์เนตร สายสุวรรณ (2539 : 16) ได้สรุปความหมายของบุคลิกภาพว่า บุคลิกภาพคือคุณลักษณะทุกอย่างอันประกอบขึ้นเป็นบุคคลซึ่งได้แก่ คุณลักษณะทางด้านร่างกาย อารมณ์ ความรู้สึก ทักษะคติ ความสนใจ ลักษณะนิสัย ตลอดจนความสามารถทางด้านสติปัญญา ซึ่งแต่ละคนมีความแตกต่างกัน คุณลักษณะดังกล่าวจะเป็นแบบแผนการแสดงพฤติกรรมของแต่ละบุคคลที่จะปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม

เบอร์นาร์ด (Bernard. 1970 : 110) กล่าวว่า บุคลิกภาพเป็นผลรวมทั้งหมดของ ท่าทาง รูปร่างลักษณะทางกาย พฤติกรรมที่แสดงออก แนวโน้มการกระทำ ขอบเขต ความสามารถ ทั้งที่ซ่อนเร้นอยู่ภายในและที่แสดงออกมาให้เห็น

แคทเทล (Cettell. 1970 : 2-3) ให้ความหมายบุคลิกภาพว่า เป็นสิ่งที่ช่วยในการทำนายได้ว่าบุคคลจะทำอะไรในสถานการณ์ที่กำหนดให้ บุคลิกภาพเป็นเรื่องพฤติกรรมทั้งหมดของบุคคลทั้งที่เปิดเผยและซ่อนเร้นอยู่ภายใน

แมคคอนเนล (McConnell. 1974 : 160) กล่าวว่า บุคลิกภาพเป็นลักษณะนิสัยที่ บุคลิกและแสดงออกเพื่อใช้ในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม เช่น ค่านิยม แรงจูงใจ ทักษะ อารมณ์ ความสามารถด้านต่างๆ และเชาว์ปัญญา

แซมมวล (Samuel. 1981 : 3) ได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพว่า บุคลิกภาพ หมายถึงลักษณะทางจิตวิทยาเฉพาะตัวบุคคลแต่ละคน ซึ่งแสดงออกมาให้เห็นทางด้านของ พฤติกรรมและความคิด

จากความหมายบุคลิกภาพสรุปได้ว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะโดยรวมของแต่ละบุคคลซึ่งแตกต่างกันไป ประกอบด้วยลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกทั้งภายในและภายนอก ได้แก่ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

3.2 โครงสร้างของบุคลิกภาพ

โครงสร้างของบุคลิกภาพโดยทั่วไป ประกอบด้วยโครงสร้างใหญ่ ๆ ดังนี้ (เชดคักดี โฆวาสินธุ์ 2520 : 4-5)

1. สติปัญญาหรือความสามารถพิเศษ (Intelligence or Ability) เป็นคุณสมบัติทางสมองเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งเป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่าบุคคลแต่ละคนสามารถทำอะไรได้บ้างถ้าบุคคลนั้นพยายามจะทำแยกได้เป็นสองประเภทใหญ่ ๆ คือ

1.1 ความถนัดทางธรรมชาติ เป็นการปฏิบัติที่แสดงถึงขีดความสามารถของบุคคลที่จะกระทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อไปปฏิบัติงานในระยะต่อไป ซึ่งกิจกรรมต่าง ๆ เหล่านั้น อาจเป็นผลเนื่องมาจากการเรียนรู้หรือการฝึกทักษะ

1.2 ความสัมฤทธิ์ผล เป็นการปฏิบัติงานที่แสดงให้เห็นว่าบุคคลนั้นได้เรียนรู้อะไรบ้างแล้วในการปฏิบัติงาน

2. อารมณ์ (Temperament) เป็นคุณสมบัติที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกของจิตใจที่โต้ตอบสิ่งแวดล้อม เช่น ความรู้สึกหงุดหงิด ความรู้สึกมั่นใจ ความรู้สึกว่าจริง เป็นต้น

3. แรงจูงใจ (Drive of Motive) คุณสมบัติที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจนี้ กิลฟอร์ด (Guildford) ได้แบ่งไว้สามด้าน คือ

3.1 ความต้องการ(Need) เป็นความปรารถนาอย่างถาวรในสภาวะหรือเงื่อนไขเฉพาะอย่างของบุคคล เช่น ต้องการเป็นจุดเด่น ต้องการเป็นที่ยอมรับของสังคม ต้องการความสะดวกสบาย เป็นต้น

3.2 ด้านความสนใจ(Interest) เป็นความปรารถนาของบุคคลที่จะติดตามสิ่งเร้าบางอย่าง

3.3 ด้านเจตคติ (Attitude) เป็นคุณลักษณะภายในของบุคคลที่พร้อมจะตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมของเขาไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง ซึ่งปรากฏให้เห็นได้ชัดเจน ในกรณีที่มีเป้าหมายหรือนโยบายทางสังคมเข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น เจตคติต่อการคุมกำเนิด เพศศึกษา การเงินขบวน เป็นต้น ซึ่งเจตคติของบุคคลเหล่านี้มักจะเป็นตัวกำหนดทิศทางการกระทำของบุคคล

4. พฤติกรรมหรือการแสดงออก(Behavior) เป็นการตอบสนองของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้าบางอย่างไม่ว่าสิ่งนั้นจะเกิดภายในหรือภายนอกมาจูงใจ หรือก่อให้เกิดความเครียด อันเป็นผลให้มนุษย์เกิดภาวะที่เตรียมพร้อมเสมอที่จะแสดงพฤติกรรม

3.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ

กาญจนา คำสุวรรณ (2524 : 192-193) ได้กล่าวว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพมี 2 ปัจจัยใหญ่ คือ

1. พันธุกรรม ได้แก่ รูปร่าง หน้าตา ท่าทาง ผิวพรรณ ความสมบูรณ์ หรือความพิการของร่างกาย
 2. สิ่งแวดล้อม ได้แก่ ดินฟ้าอากาศ ที่อยู่อาศัย สถานการณ์ สภาพแวดล้อม บุคคลที่ใกล้ชิดตลอดจนประสบการณ์ที่บุคคลในสังคมเดียวกันได้รับ เช่น ขนบธรรมเนียมประเพณี ค่านิยม ความเชื่อ ทศนคติ คำสั่งสอน การอบรม และการเลี้ยงดู เป็นต้น
- กันยา สุวรรณแสง (2533 : 10-12) กล่าวว่า ปัจจัยที่ทำให้เกิดการพัฒนามบุคลิกภาพประกอบด้วย

1. ด้านกายภาพ คือ โครงสร้างของร่างกายและระบบต่อมต่าง ๆ ส่งผลให้บุคลิกภาพของบุคคลต่างกันไปด้วย
2. สติปัญญาและความสามารถ ถ้าบุคคลพร่องทางสติปัญญาและความสามารถ จะทำให้พัฒนามบุคลิกภาพที่ดีได้ยาก
3. ด้านอารมณ์ เช่น บุคคลที่มีความวิตกกังวล จะทำให้บุคลิกภาพของบุคคลแปรเปลี่ยนได้ ซึ่งมีผลต่อสุขภาพมาก
4. ความสนใจที่แตกต่างกัน มีผลทำให้บุคลิกภาพแตกต่างกันได้
5. การปรับตัวเข้ากับสังคม คนที่ปรับตัวเข้ากับสังคมไม่ได้จะเป็นคนที่ชอบเก็บตัว หนีสังคม มองโลกในแง่ร้าย

เบอร์นฮาร์ดท์ (สิริชัย ประทีปฉาย, 2533 : 19 ; อ้างอิงจาก Bernhardt. 1956. The First Year in College. P.149) ได้กล่าวถึงอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมและพันธุกรรมที่มีต่อบุคลิกภาพ ดังนี้

1. อิทธิพลของร่างกาย ได้แก่ รูปลักษณะทางกาย กิริยาท่าทางต่าง ๆ
2. อิทธิพลของต่อม ได้แก่ ต่อมต่าง ๆ ในร่างกาย ต่อมที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ ได้แก่ ต่อมไทรอยด์ เช่น ต่อมธัยรอยด์ ต่อมแอดรีนาลีน ถ้าต่อมธัยรอยด์มีมากเกินไปจะมีผลต่อการแสดงออกของบุคคล
3. อิทธิพลของสังคม เด็กที่มีความเป็นอยู่ในสังคมที่ต่างกันย่อมมีบุคลิกภาพที่ต่างกันออกไป
4. อิทธิพลของการศึกษา ความรู้สึกนึกคิดของมนุษย์ย่อมเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เมื่อมนุษย์ได้รับการศึกษาย่อมก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในบุคลิกภาพของบุคคล

3.4 ทฤษฎีบุคลิกภาพ

ทฤษฎีบุคลิกภาพที่สำคัญมีหลายทฤษฎี ซึ่งจะแตกต่างกันในด้านโครงสร้างของบุคลิกภาพและการสร้างพฤติกรรมตามความสนใจของนักทฤษฎี บุคลิกภาพเป็นเรื่องที่สลับซับซ้อน ทฤษฎีใดทฤษฎีหนึ่งไม่สามารถอธิบายบุคลิกภาพได้ทุกด้าน (นวลละออ สุภาพล.: 2527) ดังนั้นจึงต้องทำความเข้าใจกับทฤษฎีบุคลิกภาพ ซึ่งแยกออกเป็นกลุ่ม ๆ ได้ดังนี้

1. ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalysis Theory)

นักจิตวิทยากลุ่มนี้เชื่อว่า พฤติกรรมของมนุษย์มีรากฐานมาจากแรงขับภายใน บุคคลบางครั้งพลังงานเหล่านี้จะเกิดการขัดแย้งกันเองภายในตัวบุคคล การที่บุคคลจะมีพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกหรือไม่นั้น ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่ได้รับในวัยเด็ก นักจิตวิทยากลุ่มนี้ เช่น ฟรอยด์ (Freud)

ในที่นี้จะกล่าวถึงโครงสร้างและพัฒนาการของบุคลิกภาพ โครงสร้างของบุคลิกภาพประกอบด้วย 3 ระบบใหญ่ ๆ คือ อิด (Id) อีโก้ (Ego) และซูปเปอร์อีโก้ (Superego)

อิด (Id) เป็นพลังจิตที่อยู่ในจิตไร้สำนึก เป็นบ่อเกิดแห่งพลังขับอารมณ์ปารณา ความต้องการทางเพศ สัญชาติญาณ ซึ่งฟรอยด์เรียกว่า ลิบิโด (Libido) เมื่อสิ่งเหล่านี้สะสมในอิดมากขึ้น จะทำให้สภาวะความตึงเครียด ดังนั้น เมื่อใดระดับความตึงเครียดของบุคคลสูงขึ้น ไม่ว่าจะเนื่องจากการเร้าภายนอกหรือภายในร่างกายเองก็ตาม เมื่อนั้นอิดจะทำหน้าที่ขจัดความตึงเครียดให้ลดลงหรือหมดไป เพื่อให้ร่างกายและจิตใจได้รับความสบาย ความพึงพอใจ ในทันทีที่ต้องการ เรียกว่า ทำไปตามกฎแห่งความพึงพอใจ (Pleasure Principle) โดยไม่คำนึงถึงเหตุผล ความเป็นจริง หรือสิ่งภายนอก (วนิตา ลิขิตกันทิมา. 2517 : 31)

อีโก้ (Ego) เป็นองค์ประกอบของบุคลิกภาพที่มีเหตุผล และมีสติสัมปชัญญะ อีโก้จึงเปรียบเสมือนตัวกลางความปรารถนาของอิด และสัญชาตญาณ พร้อมทั้งคอยควบคุมพฤติกรรมให้อยู่ในขอบเขตของสังคม อีโก้ดำเนินไปตามกฎของความเป็นจริง (Reality Principle) และโยกระบวนความคิดขั้นที่ 2 (Secondary Process Thinking) ซึ่งเป็นความจริงที่สมเหตุสมผล และวางแผนเพื่อให้เกิดความพึงพอใจ ประนีประนอมระหว่างความต้องการของอิด (Id) โลกแห่งความเป็นจริง และความต้องการของ ซูเปอร์อีโก้ (Superego) (รัชนีวรรณ วนิชย์ ถนอม. 2528 : 15) อีโก้จะมีบางส่วนที่สำนึกได้และบางส่วนที่ไร้สำนึก

ซูเปอร์อีโก้ (Superego) ประกอบด้วยค่านิยมตามประเพณี ศีลธรรม วัฒนธรรม ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี ซูเปอร์อีโก้ (Superego) พัฒนามาจากการตอบสนองของพ่อแม่ การสื่อสารกับบุคคลในสังคมที่ได้เป็นรางวัลหรือการลงโทษ และตัวตนในอุดมคติ (Ego Ideal) หน้าที่หลักของซูเปอร์อีโก้ คือ การยับยั้งแรงขับของอิด (Id) โดยเฉพาะในส่วนที่เป็นข้อห้ามของสังคม และสนับสนุนของอีโก้ (Ego) ให้ตอบสนองต่อเป้าหมายทางด้านศีลธรรม นอกจากนี้ فروยด์ ยังเน้นเรื่องความขัดแย้งระหว่างความปรารถนาของบุคคลกับกฎเกณฑ์ของสังคม

สำหรับพัฒนาการทางบุคลิกภาพนั้น فروยด์ เชื่อว่าบุคลิกภาพส่วนใหญ่พัฒนามาจากผลของสิ่งที่ฝังแน่นในช่วงอายุ 1-5 ปีแรก فروยด์ เรียกว่า พัฒนาการของอารมณ์ ทางเพศ (Psychosexual Development) แบ่งเป็นขั้นตอนดังนี้ (Worchel and Shebliske. 1983 : 358)

1. ระยะปาก (Oral Stage)
2. ระยะทวารหนัก (Anal Stage)
3. ระยะอวัยวะเพศ (Phallic Stage)
4. ระยะแฝง (Latency Stage)
5. ระยะผู้ใหญ่เจริญพันธุ์ (Genital Stage)

ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของ فروยด์ นี้ เน้นในเรื่องจิตไร้สำนึก การทำงานร่วมกันขององค์ประกอบบุคลิกภาพ และพัฒนาการของบุคลิกภาพ นอกจากนี้ ยังกล่าวถึงพยาธิสภาพทางด้านจิตใจขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ เช่น ความขัดแย้งขององค์ประกอบทั้งสามหรือการชะงักงัน (Fixation) ขึ้นใดขั้นหนึ่งของพัฒนาการ ดังนั้นการประเมินบุคลิกภาพโดยยึดทฤษฎีของ فروยด์ เป็นหลัก จึงเป็นแบบทดสอบที่สามารถกระตุ้นส่วนที่อยู่ในจิตไร้สำนึกได้ ซึ่งบางครั้งการประเมินผลการทดสอบทำได้ยากทำให้เกิดข้อจำกัดในการแปลความหมาย จากข้อจำกัด ดังนี้ จึงมีการพัฒนาวิธีการประเมินบุคลิกภาพอีกแนวทางหนึ่งโดยยึดทฤษฎีลักษณะนิสัยเป็นหลัก (รติยา ลอยแสงอรุณ. 2513 : 16)

2. ทฤษฎีลักษณะนิสัย (Trait Theory)

ลักษณะนิสัย (Traits) คือลักษณะใดๆ ของบุคคลที่แตกต่างจากคนอื่น ซึ่งได้มาจากการสังเกต (Hilgard. 2528 : 365) รวมถึงเจตคติ ค่านิยม การปรับตัว ทำทางการแสดงออก ความสนใจ สิ่งเหล่านี้ทำให้สามารถทำนายได้ว่าในสถานการณ์ทั่วไปเขาแสดง

พฤติกรรมอย่างไร ซึ่งในสถานการณ์ที่ต่างกันจะแสดงพฤติกรรมแตกต่างกันด้วย (Lazarus. 1971 : 28)

ทฤษฎีอธิบายบุคลิกภาพในลักษณะของพฤติกรรมโดยทั้งหมดหรือส่วนรวม โดยแต่ละคนจะแสดงแตกต่างกันทำให้เกิดเป็นลักษณะนิสัยเฉพาะตัว

ทฤษฎีลักษณะนิสัยได้รับความนิยมมากเนื่องจากชี้ให้เห็นว่า บุคลิกภาพสามารถอธิบายเป็นมาตราหรือมิติที่ต่อเนื่องกันได้ แต่ลักษณะนิสัยนี้ไม่สามารถวัดได้โดยตรง จำเป็นต้องอาศัยพฤติกรรมหรือคำตอบจากแบบทดสอบบุคลิกภาพ ทฤษฎีลักษณะนิสัยนี้ไม่ได้เน้นในเรื่องพัฒนาการบุคลิกภาพ (Worchel ; & Shebilske. 1983 : 351-352)

นักจิตวิทยาเป็นผู้พัฒนาทฤษฎีลักษณะนิสัยที่สำคัญ 2 คน คือ กอร์ดอน ออลพอร์ต (Gordon Allport) และเรย์มอนด์ บี แคทเทลล์ (Raymond B. Cattell)

ออลพอร์ต (Allport. 1897 - 1967) เป็นนักจิตวิทยาที่มีชื่อเสียง และเป็นผู้เสนอทฤษฎีลักษณะนิสัยเป็นคนแรก ได้กล่าวถึงลักษณะนิสัย (Traits) ว่าเป็นส่วนหนึ่งของโครงสร้างบุคลิกภาพและเป็นตัวจูงใจหรือก่อให้เกิดพฤติกรรม ออลพอร์ต ได้แบ่งลักษณะบุคลิกภาพออกเป็น 2 ลักษณะใหญ่ๆ คือ

1. ลักษณะสามัญ (Common Traits) คือ ลักษณะที่สามารถเปรียบเทียบกันกับบุคคลอื่นได้ทุกคน เช่น ค่านิยมทางสังคม ศาสนา เศรษฐกิจและการเมือง

2. ลักษณะเฉพาะบุคคล (Personal Disposition) คือ ลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์และทำให้บุคคลมีบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ ออลพอร์ต (Allport. 1937) ยังได้แบ่งลักษณะเฉพาะบุคคลออกเป็นส่วนย่อย 3 ส่วน คือ

2.1 ลักษณะเด่น (Cardinal Traits) หมายถึง ลักษณะเด่นของบุคคลที่ผู้อื่นยอมรับ และมีอิทธิพลเหนือลักษณะอื่นๆ ของเขาหมด ทำให้บุคลิกภาพนี้เป็นที่อ้างอิงกับบุคคลอื่น

2.2 ลักษณะร่วม (Central Traits) เป็นลักษณะที่มีร่วมกับคนอื่น แต่เมื่อนับจำนวนแล้วมีเพียงแค่ 3-4 ลักษณะเท่านั้น

2.3 ลักษณะ Secondary Traits คือ เจตคติของบุคคลที่มีในการตอบโต้สถานการณ์ที่แตกต่างกัน

ทุกคนมีลักษณะนิสัยแตกต่างกัน เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวซึ่งเกิดขึ้นและสร้างความหมายให้กับตัวเอง (Functional Autonomous) โดยไม่เกี่ยวกับประสบการณ์ในอดีตและไม่ได้เป็นไปเพื่อสนองความต้องการทางร่างกายหรือสังคม

แคทเทลล์ เป็นนักจิตวิทยาชาวอังกฤษได้สร้างทฤษฎีบุคลิกภาพ โดยใช้วิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ โดยมีความเชื่อว่า ตัวกำหนดพฤติกรรมจะสามารถศึกษาได้ด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) (Cattell, Eber ; & Tatsuoka 1988 : 13)

การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) คือ วิธีการทางสถิติเพื่อวิเคราะห์ตัวแปรทางจิตวิทยาหรือทางการศึกษาหรือตัวแปรใดๆ ก็ตามทีสอบวัดหรือสังเกตมาได้นั้น ถ้านำมาหาสหสัมพันธ์กันก็จะพบว่า บางตัวแปรมีสหสัมพันธ์สูง บางตัวแปรก็ไม่มีสหสัมพันธ์กัน การที่ตัวแปรเหล่านั้นมีความสัมพันธ์กันสูงสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะร่วมกัน บางอย่างของตัวแปรเหล่านั้น นักวิเคราะห์องค์ประกอบสามารถเลือกตัวแปรบางตัวไปอธิบาย หรือพยากรณ์สิ่งต่างๆ ได้โดยลดจำนวนตัวแปรให้น้อยลง

แคทเทิล ได้พูดถึงโครงสร้างของบุคลิกภาพโดยเน้นถึงลักษณะนิสัย แคทเทิลแบ่งลักษณะนิสัยเป็น 2 กลุ่มใหญ่ๆ คือ

1. ลักษณะนิสัยพื้นผิว (Surface Traits) เป็นลักษณะกลุ่มตัวแปรที่สังเกตเห็นได้ชัดเจน และมีลักษณะร่วมกัน

2. ลักษณะนิสัยต้นตอ (Source Traits) เป็นลักษณะตัวแปรที่ซ่อนอยู่ภายในอันเป็นตัวกำหนดลักษณะนิสัยพื้นผิวทั้งหมด

แคทเทิลให้ความสำคัญกับปฐมลักษณะมากกว่าลักษณะพื้นผิว เพราะเชื่อว่าปฐมลักษณะเป็นโครงสร้างที่มีอิทธิพลอย่างแท้จริง ต่อบุคลิกภาพและช่วยในการวินิจฉัยปัญหาทางบุคลิกภาพ นอกจากนี้แคทเทิลยังแบ่งปฐมลักษณะออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นผลจากพันธุกรรม เรียกว่า Constitution และส่วนที่เป็นผลจากสิ่งแวดล้อม Environmental Mold Traits และแบ่งลักษณะนิสัยตามรูปแบบที่แสดงออกจะแบ่งได้เป็น 3 แบบ คือ

1. ลักษณะนิสัยด้านพลัง (Dynamic Traits) เป็นลักษณะนิสัยที่ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย

2. ลักษณะนิสัยด้านความสามารถ (Ability Traits) เป็นลักษณะนิสัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายของแต่ละบุคคล

3. ลักษณะนิสัยด้านอารมณ์ (Temperament Traits) เป็นลักษณะนิสัยเกี่ยวกับรูปแบบการตอบสนอง เช่น ความเร็ว พลัง หรือการตอบโต้ทางอารมณ์

แคทเทิล ยังกล่าวว่า การศึกษาบุคลิกภาพจะต้องศึกษาพฤติกรรมทั้งหมด มิใช่ศึกษาเฉพาะส่วนหรือแบ่งออกเป็นส่วนๆ เพราะการจะเข้าใจพฤติกรรมได้อย่างชัดเจนก็ต่อเมื่อได้พิจารณาส่วนย่อยเหล่านี้ภายในกรอบอันกว้างขวางของการปฏิบัติงานทั้งหมดของอินทรีย์

แคทเทิล ได้จัดลำดับพัฒนาการของบุคลิกภาพออกเป็นขั้นๆ ดังนี้ (Cattell, 1953 : 618-619)

1. ระยะแรกเกิดถึง 5 ปี เป็นระยะสำคัญในการพัฒนาบุคลิกภาพ เป็นระยะที่หล่อหลอมบุคลิกภาพของบุคคล อิทธิพลจากการอบรมเลี้ยงดูจะมีบทบาทในการพัฒนาบุคลิกภาพในระยะต่อไป

2. ในระยะอายุ 6-13 ปี เป็นระยะที่เด็กเปลี่ยนความสนใจความรักที่มีต่อพ่อแม่ไปสู่กลุ่มเพื่อน และเป็นระยะของการพัฒนาอีโก้ (Ego) ให้เข้มแข็ง

3. ระยะเวลา 14-24 ปี เป็นระยะวัยรุ่นที่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย ทั้งเพศชายและเพศหญิงเป็นระยะที่ความไม่มั่นคงทางอารมณ์เพิ่มขึ้น มีความสนใจในเรื่องเพศ การปรับตัวทำให้เกิดความขัดแย้ง ซึ่งมีสาเหตุมาจากความต้องการเป็นอิสระจากพ่อแม่ ต้องการสถานภาพทางอาชีพ การประสบความสำเร็จมีรายได้เลี้ยงตนเอง การได้รับความพึงพอใจที่จะทำให้เพศตรงข้ามประทับใจ และการไม่ได้รับความมั่นคงทางจิตใจ หากวัยรุ่นสามารถผ่านพ้นความขัดแย้งเหล่านี้ได้ ก็จะทำให้เกิดบูรณาการ และเกิดความพึงพอใจในมโนภาพของตน

4. ระยะเวลา 25-55 ปี เป็นวัยแห่งวุฒิภาวะ เป็นระยะที่มีการเปลี่ยนแปลงของบุคลิกภาพน้อยแม้จะมีความเสื่อมของร่างกายเกิดขึ้นก็ตาม แต่เป็นวัยแห่งประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ และความคิดสร้างสรรค์ในระยะปลายของวัยนี้มีแนวโน้มของความสนใจในกิจกรรมทางเพศเพิ่มขึ้น

5. วัยชรา ตั้งแต่อายุ 56 ปีขึ้นไป เป็นระยะที่มีพลังทางกายเสื่อมอย่างรวดเร็ว แคทเทิลล์กล่าวว่าลักษณะนิสัยของบุคคลในวัยชรามีดังนี้ กังวลในเรื่องเงิน และสุขภาพ มีความรู้สึกที่ไม่เป็นที่ต้องการ โดดเดี่ยวอ้างว้าง รู้สึกไม่แน่ใจความสนใจแคบ สูญเสียความจำ ยึดมั่นในความคิดของตนเอง ช่างพูดโดยเฉพาะเรื่องในอดีต เอาใจใส่ในเรื่องเล็กน้อย มีความรู้สึกไม่เพียงพอทำให้เกิดความวิตกกังวลไม่มั่นคงมีความรู้สึกผิด กิจกรรมทางเพศลดลง แต่ความสนใจในเรื่องเพศเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในเพศชายจะไม่มีระเบียบ ไม่สะอาด หัวเก่า ไม่มีความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง นอกจากนั้นความสัมพันธ์และการให้ความร่วมมือกับสังคมลดลง

การประเมินบุคลิกภาพโดยยึดทฤษฎีลักษณะนิสัยเป็นหลักส่วนใหญ่จะเป็นการกำหนดสถานการณ์ต่าง ๆ ในรูปของข้อคำถามและให้ผู้ถูกทดสอบตัดสินใจว่าข้อความ คำถามเหล่านั้นตรงกับลักษณะนิสัยของตนมากน้อยเพียงใด ซึ่งแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 พีเอฟมีลักษณะการประเมินบุคลิกภาพโดยใช้วิธีการนี้

3. ทฤษฎีบุคลิกภาพตามลักษณะปรากฏการณ์ (Phenominological Theory)

ทฤษฎีนี้มุ่งสนใจว่าการเข้าใจบุคลิกภาพจะต้องเข้าใจส่วนรวมแยกส่วนไม่ได้ มนุษย์ทุกคนมีศักยภาพ (Potential) ที่จะพัฒนาไปในทางที่ดี ถ้าได้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม นอกจากนี้ยังเน้นที่ธรรมชาติของความเป็นมนุษย์ มนุษย์ผลักดันให้ตนเองเจริญเติบโตและเข้าใจตนเอง (Self-Actualization) และเหตุการณ์ปัจจุบัน "ที่นี่และเดี๋ยวนี้" (Here and Now) มากกว่าเหตุการณ์ในอดีต นักจิตวิทยาในกลุ่มนี้ที่สำคัญคือ อับบราฮัม มาสโลว์ (Abraham Maslow) (นวลละออ สุภาพล. 2527)

มาสโลว์ (Maslow.1970) นักจิตวิทยาชาวอเมริกันเชื่อว่ามนุษย์มีแรงผลักดันโดยธรรมชาติที่จะแสวงหาในสิ่งที่ดิ้นรนไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้ ความอยากรู้อยากเห็น การสำรวจ ทำความเข้าใจ และข้อสำคัญ คือ มนุษย์มีแนวโน้มที่จะพัฒนาบุคลิกภาพไปสู่จุดสมบูรณ์ทุกคน (Self-Actualization) ความสามารถของมนุษย์มีอยู่เสมอ และจะปรากฏออกมา ถ้าอยู่ในสภาพที่เอื้ออำนวยให้ และเชื่อว่าการพัฒนาบุคลิกภาพจะต้องเป็นการพัฒนาทั้งหมด (Whole Person)

คือ จะต้องคำนึงถึงการรับรู้ การเรียนรู้ ความรู้สึก อารมณ์ เจตคติ ค่านิยม ความเข้าใจตนเอง และ เชื่อว่ามนุษย์ทุกคนมีแรงผลักดันที่จะพัฒนาสิ่งเหล่านี้พร้อมแล้วถ้าอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวย มาสโลว์ ได้พัฒนาทฤษฎีบุคลิกภาพโดยเรียกว่า ลำดับขั้นของความต้องการ (Hierarchy of Needs) ซึ่งเขาเชื่อว่า ถ้าความต้องการขั้นต่ำยังไม่ได้รับการตอบสนองขั้นสูงจะไม่เกิดขึ้น นอกจากนี้เขาได้จัดลำดับขั้นของความต้องการจากระดับต่ำสุดไปจนถึงระดับสูงสุดไว้ดังนี้ (นวลระ อ สุมล. 2527 ; Aiken. 1991 : 248 - 250)

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการเพื่อการอยู่รอดของชีวิต ได้แก่ ความต้องการอาหาร น้ำดื่ม การนอนหลับ อากาศ ที่อยู่อาศัย และความต้องการทางเพศ

2. ความต้องการความปลอดภัย (Safety Needs) โดยทั่วไปแล้วคนปกติ จะมีความพึงพอใจในความต้องการเหล่านี้ แต่อาจจะพบบ่อยในผู้ป่วยโรคประสาทที่มักชอบ ประพฤติแบบเด็ก ขาดความมั่นคงหรือชอบย้ำทำ และหลีกเลี่ยงประสบการณ์ที่แปลกใหม่

3. ความต้องการมีส่วนร่วม และต้องการความรัก (Belonging and Love Needs) เป็นความต้องการที่จะแสวงหาความรัก และความสนิทสนมจากการมีสัมพันธภาพกับผู้อื่น แต่ความต้องการความรักนี้จะต้องเป็นได้ทั้งผู้ให้และผู้รับ

4. ความภาคภูมิใจในตนเอง (Self-Esteem Needs) ความยกย่องนับถือ จากผู้อื่นและจากตนเองและความภาคภูมิใจประกอบด้วยความเป็นเจ้าของความสำเร็จ ความเป็นอิสระ และมีเสรีภาพ

5. ความเข้าใจตนเองหรือความสมหวังในชีวิต (Self-Actualization Needs) เป็นความต้องการที่จะไปให้ถึงศักยภาพขั้นสูงสุดของตน ความเข้าใจตนเองนี้จะไม่มีมาตรฐานในการวัด เนื่องจากแต่ละบุคคลจะมีความแตกต่างกัน

มาสโลว์กล่าวว่ามนุษย์มีลำดับขั้นของความต้องการและมีแรงขับที่จะไปให้ถึงความเข้าใจตนเอง โดยความต้องการเหล่านี้จะต้องได้รับความพึงพอใจในขั้นต่ำก่อน จึงจะสามารถก้าวขึ้นไปสู่ความต้องการในขั้นที่สูงขึ้นได้ (Engler. 1979 : 333-334)

ทฤษฎีบุคลิกภาพตามลักษณะปรากฏการณ์นี้ เน้นคุณค่าของความเป็นคน โดยทั่วไป ทฤษฎีกลุ่มนี้ส่วนใหญ่จะนำไปใช้ในการให้คำแนะนำปรึกษา การบำบัดทางจิต หรือการพัฒนาบุคลิกภาพ

ทฤษฎีบุคลิกภาพดังกล่าวมีลักษณะแตกต่างกันเนื่องจากการพิจารณา บุคลิกภาพในแง่มุมที่ต่างกันทำให้แต่ละทฤษฎีมีจุดเด่นและจุดด้อยอยู่ในตัว ผู้ที่สร้างเครื่องมือวัด บุคลิกภาพทั้งในอดีตและปัจจุบันเป็นจิตแพทย์หรือนักจิตวิทยาแทบทั้งสิ้น เนื่องจากเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในเนื้อหาและโครงสร้างบุคลิกภาพมากกว่า และพบว่าเครื่องมือวัดบุคลิกภาพมีโครงสร้าง ภายในและวิธีการที่แตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเชื่อในทฤษฎีบุคลิกภาพของผู้สร้าง

4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเกณฑ์ปกติ (Norms)

4.1 ความหมายของเกณฑ์ปกติ (Norms)

เดียนใจ เกตุษา (2532 : 529) ได้ให้ความหมายของเกณฑ์ปกติ หมายถึง จุดหลักที่สร้างขึ้นมาเพื่อใช้ในการเปรียบเทียบและแปลความหมายของคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบ

จำเนียร สุขหลาย (2528 : 237) ได้กล่าวว่าเกณฑ์ปกติ หมายถึง ความเป็นปกติธรรมดาของคนกลุ่มหนึ่ง ซึ่งเอาไว้เปรียบเทียบกับคนอีกกลุ่มหนึ่งที่มีลักษณะอย่างเดียวกัน ลักษณะอย่างเดียวกันของกลุ่ม หมายถึง คล้ายคลึงหรือเป็นลักษณะพื้นฐานในสิ่งที่เราจะนำเอาไปเทียบกันหรือในแง่การวัดผล ซึ่งหมายถึงค่ามัธยิมเลขคณิต (Mean) หรือ มัธยฐาน (Medium) ของคะแนนจากกลุ่มตัวอย่าง

บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์ (2521 : 374) ได้กล่าวว่าเกณฑ์ปกติ หมายถึง คะแนนเฉลี่ย หรือคะแนนจุดกลางของกลุ่มตัวอย่างซึ่ง เรียกว่า กลุ่มอ้างอิงที่ทำการสุ่มมา โดยแสดงลงในตาราง (Norms table) ซึ่งลอกความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนดิบกับคะแนนมาตรฐานที่แปลงรูปมาจากคะแนนดิบ

จากความหมายข้างต้นพอสรุปได้ว่าเกณฑ์ปกติ หมายถึง ค่าเฉลี่ยของคะแนนจากคนกลุ่มหนึ่ง เพื่อเป็นเกณฑ์ในการเปรียบเทียบและแปลความหมายของคะแนนที่ได้จากการทำแบบ ทดสอบ

4.2 ชนิดของเกณฑ์ปกติ

ลัดดา อะยะวงศ์ (2529 : 164-168) ได้แบ่งเกณฑ์ปกติไว้ 4 ชนิด คือ

1. เกณฑ์ปกติแบบชั้นเรียน (Grade norms) คือ คะแนนเฉลี่ยที่ได้รับจากบุคคลในชั้นเรียนนั้น การสร้างทำได้โดยการทดสอบกลุ่มนักเรียนที่เป็นตัวแทนในแต่ละระดับชั้นเรียน แล้วคำนวณค่าเฉลี่ยของแต่ละระดับออกมา เมื่อมีการทดสอบของนักเรียนคนใดคนหนึ่ง ได้คะแนนการทดสอบเท่ากับระดับหรือคะแนนเฉลี่ยของระดับใด ก็จะสามารถบอกได้ว่านักเรียนคนนั้นมีความสามารถในการทดสอบอยู่ในระดับชั้นเรียนนั้น

2. เกณฑ์ปกติแบบอายุ (Age norms) คือ คะแนนเฉลี่ยที่ได้จากบุคคลในระดับอายุต่างๆ จากกลุ่มตัวอย่างมาตรฐานที่เป็นตัวแทนของระดับอายุนั้นๆ เช่น อายุ 7 ปี 8 ปี 9 ปี 10 ปี เหมาะสำหรับการทดสอบวัยเด็ก

3. เกณฑ์ปกติแบบเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile norms) คือ เกณฑ์ปกติที่ได้จากการแปลงคะแนนจากกลุ่มตัวอย่าง เป็นเปอร์เซ็นต์ไทล์ เพื่อใช้ในการเปรียบเทียบ และจัดระดับความสามารถของการทดสอบ

4. เกณฑ์ปกติแบบคะแนนมาตรฐาน (Standard score norms) คือ เกณฑ์ปกติที่ใช้คะแนนที่แปลงจากคะแนนดิบมาได้รูปของคะแนนมาตรฐาน ซึ่งขึ้นกับค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลคะแนนดิบ (Raw score) ส่วนใหญ่แปลงในเชิงเส้นตรง หรือที่

เรียกว่า คะแนนซี (Z) คำนวณได้จากความแตกต่างระหว่างคะแนนดิบของแต่ละบุคคล กับ ค่าเฉลี่ยของกลุ่มหารด้วยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จะได้เป็นคะแนน ซี แล้วในแต่ละแบบทดสอบ จะสร้างคะแนนมาตรฐานของแต่ละแบบทดสอบ เช่น แบบทดสอบเชาว์ปัญญาของเวคสเลอร์ (WAIS-R, WISC-S – R) สร้างคะแนนมาตรฐานเป็น Scaled score ด้วยการกำหนด ค่าเฉลี่ย เป็น 10 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็น 3 จะได้ $Scaled\ score = 10 + 3Z$

4.3 ประสิทธิภาพของเกณฑ์ปกติ

ในการพิจารณาการใช้เกณฑ์ปกติหรือประสิทธิภาพของเกณฑ์ปกติใดๆ ได้ให้ ข้อพิจารณาดังนี้ (จำเนียร สุขหลาย. 2528 : 251)

1. ดูวิธีการสุ่มตัวอย่าง
2. ตัวเลขและการจำแนกในแต่ละกรณีของกลุ่มตัวอย่าง
3. องค์ประกอบของกลุ่มตัวอย่าง เช่น อายุ เพศ เชื้อชาติ ความถนัดทางการเรียน ระดับการศึกษา ภูมิฐานะ เป็นต้น
4. ขอบเขตของการบริหารการทดสอบ
5. ระยะเวลาของการทดสอบและรายละเอียดอื่น

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยในประเทศไทย

ฝนทอง พงษ์พร้อมญาติ (2524 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะของพยาบาล ตามความคาดหวังของพยาบาลและผู้ช่วย โดยศึกษาจากบทบาทฝ่ายบริการ อาจารย์พยาบาลและผู้ป่วยจำนวน 270 คน ในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ โรงพยาบาลสมิติเวช โรงพยาบาลศิริราชวิถิ โรงพยาบาลสมิติเวช โรงพยาบาลสมิติเวช กรุงเทพมหานคร โรงพยาบาลรามารัตน์ ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 3 กลุ่ม มีความคาดหวังในลักษณะของพยาบาลคล้ายคลึงกัน และจัดอันดับคุณลักษณะของพยาบาลไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพิ่มสุข สังขมณฑล (2526 : 74-75) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาลตามการรับรู้ของผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการและพยาบาล โดยศึกษาจากผู้ร่วมงาน จำนวน 76 คน ผู้รับบริการ จำนวน 80 คน พยาบาลจำนวน 80 คน และอาจารย์พยาบาล จำนวน 80 คน ตามโรงพยาบาลของรัฐที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร รวมจำนวนทั้งสิ้นจำนวน 320 คน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการ พยาบาล และอาจารย์พยาบาลมีการรับรู้ต่อลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาล ในด้านการปฏิบัติการพยาบาล ด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์และด้านจรรยาบรรณ อยู่ในระดับปานกลาง ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างการรับรู้ของผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการ

พยาบาลและอาจารย์พยาบาลต่อลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาลเป็น 3 ด้านของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จันทร์จิรา เหล่าพจน์นันทน์ (2533 : 43) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะกับความพึงพอใจในอาชีพของพยาบาล สังกัดสำนักงานการแพทย์กรุงเทพมหานคร โดยสร้างแบบสอบถามวัดคุณลักษณะพยาบาล โดยอาศัยข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร และรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องกับพยาบาล แบบสอบถามประกอบด้วยคุณลักษณะ 8 ด้าน จำนวน 42 ข้อ คือ ความรู้ความสามารถทางการพยาบาล จำนวน 5 ข้อ ทักษะทางการพยาบาลจำนวน 6 ข้อ ความสามารถในการตัดสินใจ จำนวน 5 ข้อ ความรับผิดชอบจำนวน 6 ข้อ ความมีมนุษยสัมพันธ์ จำนวน 6 ข้อ ความเสียสละ จำนวน 6 ข้อ ความอดุสาหะจำนวน 3 ข้อ ความมีวินัยในตนเอง จำนวน 5 ข้อ และแบบสอบถามความพึงพอใจในอาชีพของพยาบาล โดยปรับปรุงมาจากแบบสอบถามความพึงพอใจในอาชีพครูวิชาชีพศึกษาของ จรุง ผาสุวรรณ ลักษณะของแบบสอบถามความพึงพอใจของพยาบาล 10 ด้าน จำนวน 36 ข้อ คือ ความสำเร็จในการทำงาน จำนวน 4 ข้อ การยอมรับนับถือ จำนวน 4 ข้อ ความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน จำนวน 4 ข้อ สภาพแวดล้อมในการทำงานจำนวน 4 ข้อ ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น จำนวน 4 ข้อ เงินเดือนและสวัสดิการ จำนวน 4 ข้อ ความมั่นคงปลอดภัยในการทำงาน จำนวน 2 ข้อ นำแบบสอบถามที่ได้ไปศึกษากับกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นพยาบาลที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาล สังกัดกรุงเทพมหานคร ได้แก่ โรงพยาบาลกลาง โรงพยาบาลวชิระ โรงพยาบาลตากสิน โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์ จำนวน 300 คน เป็นพยาบาลโสต จำนวน 180 คน ซึ่งส่วนใหญ่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานระหว่าง 1-5 ปี และเป็นพยาบาลที่สมรสแล้วจำนวน 120 คน ซึ่งส่วนใหญ่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานระหว่าง 6-10 ปี และ 11 ปีขึ้นไป ผลการศึกษาคุณลักษณะของพยาบาลพบว่า พยาบาลที่เป็นโสตและพยาบาลที่สมรสแล้ว มีคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะของพยาบาลใกล้เคียงกัน โดยพยาบาลที่สมรสแล้วมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าพยาบาลที่เป็นโสตเล็กน้อย และพยาบาลที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานระหว่าง 6-10 ปี และตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป มีคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะของพยาบาลใกล้เคียงกันมาก และพยาบาลที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานระหว่าง 1-5 ปี มีคะแนนคุณลักษณะของพยาบาลน้อยที่สุด

พูนพิลาส โจนสุพจน์และคณะ (2541 : 8) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบภาพลักษณ์พยาบาลที่เกิดขึ้นจริงและภาพลักษณ์พยาบาลในอุดมคติ กลุ่มตัวอย่างเป็นประชาชนอายุ 18 ปีขึ้นไปที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งอำเภอเมืองเชียงใหม่จำนวน 400 คน ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วยแบบสัมภาษณ์ข้อมูลส่วนบุคคล แบบสัมภาษณ์ภาพลักษณ์พยาบาลที่เกิดขึ้นจริง และภาพลักษณ์พยาบาลในอุดมคติมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .97 และ .93 ตามลำดับวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที่แบบจับคู่ผลการวิจัยพบว่า ภาพลักษณ์พยาบาลที่เกิดขึ้นจริงและภาพลักษณ์ พยาบาลในอุดมคติตามการรับรู้ของสาธารณชนเป็นไปในทางบวก ($\bar{X} = 6.84$, $SD = .26$) และมีความแตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน (มนุษย์

สัมพันธ์ การให้บริการ การติดต่อสื่อสารบุคลิกภาพ ความรู้ความสามารถความประพฤติของพยาบาลและคุณสมบัติเฉพาะพยาบาล) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยด้านที่ภาพลักษณ์ทั้งสองมีความแตกต่างกันสูงกว่าด้านอื่น ๆ ได้แก่ มนุษยสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร ดังนั้นการปรับปรุงภาพลักษณ์พยาบาลที่เกิดขึ้นจริงในขั้นแรก จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเน้นการพัฒนาบุคลากรให้เป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีทักษะในเรื่องการติดต่อสื่อสาร นอกเหนือจากการให้บริการที่มีคุณภาพต่อผู้รับบริการในทุกระดับของการบริการ

วารี ระกิติ (2541 : 31-36) ได้ศึกษาภาพลักษณ์ของพยาบาล และโรงพยาบาลเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยสัมภาษณ์ผู้ป่วยและญาติ จำนวน 404 คน เป็นผู้ป่วยจำนวน 224 คน และญาติเฝ้าไข้จำนวน 180 คน ผลการศึกษาพบว่า ภาพลักษณ์ปัจจุบันของพยาบาลมี 2 ลักษณะคือ ลักษณะของบุคคล และลักษณะงาน ลักษณะของบุคคลด้านบวกเป็นบุคคลที่รับผิดชอบช่วยเหลือมีความมั่นคงทางอารมณ์ นุ่มนวลอ่อนหวาน มีน้ำใจ ไวใจได้ ละเอียดรอบคอบ เมตตากรุณา พุดจาไพเราะ และยิ้มแย้มแจ่มใสอยู่ในระดับมาก ส่วนลักษณะอ่อนโยนร่าเริง เฉลียวฉลาด มีไหวพริบ และเสียสละอยู่ในระดับปานกลาง ลักษณะงานของพยาบาลด้านบวกนั้น คือ ปลอดภัย มีเกียรติบริการ มั่นคง ก้าวหน้าทันสมัย ทำท่าย ไม่น่ากลัว และมีมาตรฐานในระดับมาก สำหรับด้านลบนั้น คืองานพยาบาลเป็นงานหนัก ไม่น่ายกย่อง เหน็ดเหนื่อย และวุ่นวายในระดับมาก นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างยังต้องการให้พยาบาลปฏิบัติการพยาบาลให้บริการดี เอาใจใส่คนไข้สม่ำเสมอทั่วถึง สัมผัสคนไข้อย่างสม่ำเสมอ มีเครื่องมือทางการแพทย์ที่ทันสมัย ตอบข้อซักถามได้ ปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับอาชีพทั้งด้านการแต่งกาย กริยามารยาท มีบุคลิกที่อ่อนโยนทำตนน่าเชื่อถือ รูปร่างทรวดทรงควรรักษาให้ดูดี ด้านมนุษยสัมพันธ์ ควรพุดจาไพเราะเป็นกันเอง

ฉวีวรรณ โพธิ์ศรี และคณะ (2541 : 47-48) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบภาพลักษณ์ของพยาบาลและวิชาชีพการพยาบาล ตามการรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลและพยาบาลวิชาชีพ กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2537 จำนวน 599 คน และพยาบาลจากทั่วประเทศที่มาศึกษาต่ออบรมและประชุมวิชาการที่คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ระหว่างปี พ.ศ. 2537 ถึง พ.ศ. 2538 จำนวน 299 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติร้อยละ คะแนนเฉลี่ย การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการทดลองเซฟเฟ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาพยาบาลทุกชั้นปี และพยาบาลวิชาชีพมีการรับรู้ภาพลักษณ์ของพยาบาล และวิชาชีพการพยาบาลในระดับดี นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 และมีการรับรู้ภาพลักษณ์ของพยาบาลและวิชาชีพการพยาบาลดีกว่านักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2, 3, 4 และพยาบาลวิชาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และพยาบาลวิชาชีพมีการรับรู้ภาพลักษณ์ของวิชาชีพการพยาบาลดีกว่านักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ภาพลักษณ์ของพยาบาล และวิชาชีพการพยาบาลตามการรับรู้ของนักศึกษาพยาบาล และพยาบาลวิชาชีพที่อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x} = 3.60 - 3.51$) คือ พยาบาลทำงานด้วยความ

เสียสละ และอดทนพยายามมีความรับผิดชอบสูง วิชาชีพการพยาบาลเน้นการส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาพดี พยาบาลแต่งกายดี สะอาด ส่วนการรับรู้เกี่ยวกับภาพลักษณ์ของพยาบาลที่อยู่ในระดับไม่ต่ำอย่างมาก ($\bar{X} = 1.38 - 1.42$) คือ พยาบาลมีโอกาสเสี่ยงต่อการติดโรคจากการทำงานและพยาบาลทำงานหนัก

พรทิพย์ เชียรไพสิฐ (2542 : 63-65) สร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของพยาบาลสภาวิชาชีพไทย ตามแนวทฤษฎีบุคลิกภาพของแคทเทิลด้วยการ วิเคราะห์องค์ประกอบ กลุ่มตัวอย่างเป็นพยาบาลที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลสังกัดสภาวิชาชีพไทย ประจำปี พ.ศ. 2541 จำนวน 1,142 คน ได้แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของพยาบาลสภาวิชาชีพไทย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านความมั่นคงในตนเอง ด้านการกล้าหาญ ด้านการเข้าสังคม ด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ด้านมโนธรรม และด้านการควบคุมอารมณ์ จำนวนข้อสอบทั้งสิ้น 79 ข้อ มีความเชื่อมั่นชนิดสัมประสิทธิ์อัลฟา 0.9247

5.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

เคลลี (Kelley. 1975 : 3-14) ได้ศึกษาพยาบาลประจำการโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยอิสเทอร์นซึ่งมีพยาบาลประจำการ 545 คน ได้รับการคัดเลือกให้พิจารณาเลื่อนตำแหน่งจำนวน 120 คน และมีผู้ได้รับการคัดเลือกให้เลื่อนตำแหน่งจริง 42 คน โดยใช้แบบสอบถาม 4 ฉบับคือ MMPI, 16PF, EPPS และ CPI ทดสอบบุคลิกภาพของพยาบาลที่ได้รับการเลื่อนตำแหน่งจำนวน 21 คน และพยาบาลที่ไม่ได้รับเลื่อนตำแหน่ง จำนวน 39 คน ผลปรากฏว่า พยาบาลที่ได้รับการเลื่อนตำแหน่งมีบุคลิกภาพแตกต่างจากพยาบาลที่ไม่ได้รับการเลื่อนตำแหน่ง ดังนี้

1. เมื่อใช้แบบทดสอบ MMPI กลุ่มที่ได้รับการเลื่อนตำแหน่งมีคะแนนต่ำกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการเลื่อนตำแหน่งในด้านความครุ่นคิดอยู่แต่ที่ตนเจ็บป่วย ความสนใจที่สอดคล้องกับเพศ ความกลัวอย่างรุนแรง ความวิตกกังวล
2. เมื่อใช้แบบทดสอบ 16PF กลุ่มที่ได้รับการเลื่อนตำแหน่งมีคะแนนสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการเลื่อนตำแหน่งในด้านอารมณ์มั่นคง อารมณ์อ่อนไหว และกลุ่มที่ได้รับการเลื่อนตำแหน่งมีคะแนนต่ำกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการเลื่อนตำแหน่งในด้านสติปัญญา ความหวาดกลัว ประสาทมั่นคง และความเคร่งเครียด ผ่อนคลาย
3. เมื่อใช้แบบทดสอบ EPPS กลุ่มที่ได้รับการเลื่อนตำแหน่งมีคะแนนสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการเลื่อนตำแหน่งในด้านการช่วยเหลือบุคคลอื่น
4. เมื่อใช้แบบสอบถาม CPI กลุ่มที่ได้รับการเลื่อนตำแหน่งมีคะแนนสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการเลื่อนตำแหน่งในด้านประสิทธิภาพทางสติปัญญา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรของกลุ่มรู้จัก (Known Group)

ประชากรที่เป็นกลุ่มรู้จัก ของการวิจัยครั้งนี้ เป็นพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้น 1 (ปริญญาตรี) ที่ปฏิบัติงานที่ในโรงพยาบาลสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ

กลุ่มตัวอย่างของกลุ่มรู้จัก (Known Group)

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มรู้จัก ของการวิจัยครั้งนี้ เป็นพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้น 1 (ปริญญาตรี) ที่ปฏิบัติงานที่ในโรงพยาบาล สมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 50 คน ที่ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากประชากร

ประชากรที่เป็นนักเรียน

ประชากรที่เป็นนักเรียนของการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสมุทรปราการ

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนของการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 1,017 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากร โดยมีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ขั้นที่ 1 ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยมีเขตการศึกษาเป็นชั้น และมีอำเภอเป็นหน่วยการสุ่ม เลือกเขตละ 2 อำเภอ

ขั้นที่ 2 แต่ละอำเภอ เลือกโรงเรียนแบบสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) รายละเอียดดังตาราง

ตาราง 1 รายชื่อโรงเรียนจำแนกตามเขตที่ใช้ในการทดสอบ

เขตการศึกษา	อำเภอ	ชื่อโรงเรียน	จำนวน
1	เมืองสมุทรปราการ	สตรีสมุทรปราการ	200
	พระประแดง	วัดทรงธรรม	265
2	บางพลี	บางพลีราษฎร์บำรุง	333
	บางบ่อ	บางบ่อวิทยาคม	219
รวม			1,017

2. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล ที่สร้างขึ้นจำนวน 1 ฉบับ ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

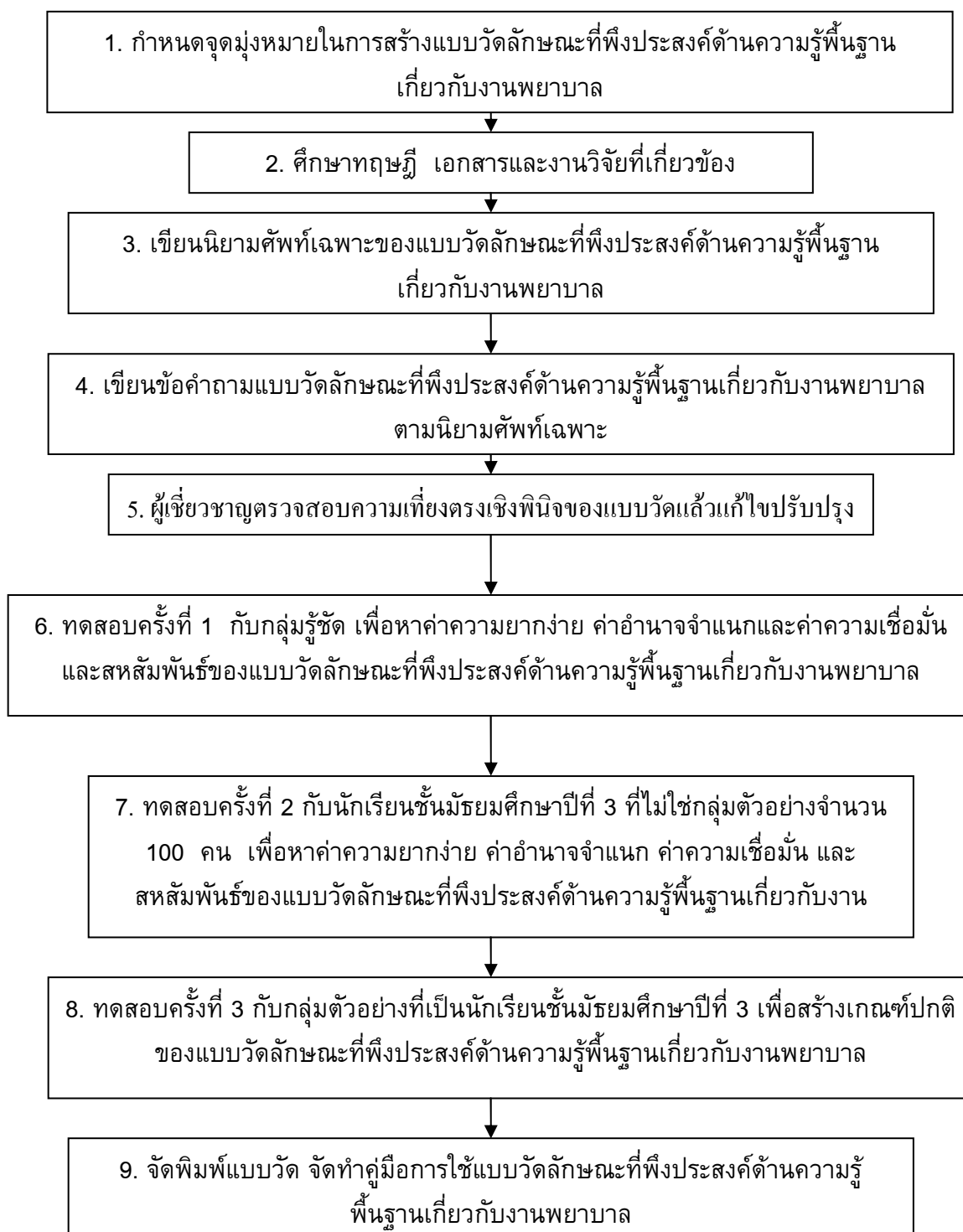
ตอนที่ 1 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับพยาบาล

ตอนที่ 2 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสนใจในการเป็นพยาบาล

ตอนที่ 3 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพของพยาบาล

2.2 วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

2.2.1 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับพยาบาล

ภาพประกอบ 2 ลำดับขั้นตอนการสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับงานพยาบาล

จากภาพประกอบ 2 เป็นการแสดงลำดับขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับงานพยาบาล
2. ศึกษา นิยาม เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และวิธีการสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับงานพยาบาล
3. เขียนนิยามศัพท์เฉพาะของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับงานพยาบาล
4. เขียนข้อคำถามแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับงานพยาบาลโดยยึดตามนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน 25 ข้อ ประกอบด้วย ความรู้พื้นฐาน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการตรวจวัดสัญญาณชีพ ด้านการให้ยา ด้านการฉีดยา ด้านการทำแผล ลักษณะของแบบวัดเป็นแบบ 2 ตัวเลือกใช่ ไม่ใช่ เมื่อสร้างข้อคำถามเรียบร้อยแล้ว ให้อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์พิจารณาความถูกต้อง
5. นำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับงานพยาบาล ที่สร้างขึ้น ไปตรวจสอบคุณภาพโดยหาความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (Face Validity) เกี่ยวกับความเหมาะสมของภาษาและความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะหรือไม่ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน จากนั้นคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ปรากฏว่าความเที่ยงตรงมีค่าตั้งแต่ 0.67 – 1.00 ได้คัดเลือกข้อที่มีค่าความเที่ยงตรงตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ได้ข้อคำถามที่มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ จำนวน 25 ข้อ
6. ทดสอบครั้งที่ 1 นำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับงานพยาบาลที่คัดเลือกแล้ว จำนวน 25 ข้อ ไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มผู้จัด จำนวน 50 คน พบว่า มีค่าความยากง่าย(p) อยู่ระหว่าง .16 ถึง 1 มีค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง -.08 ถึง 0.56 มีค่าสหสัมพันธ์(r) อยู่ระหว่าง 0 ถึง .78 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .63 และคัดเลือกข้อที่มีค่าความยากง่าย(p) ตั้งแต่ .20 ถึง .80 และค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป คัดเลือกไว้ จำนวน 14 ข้อ มีค่าความยากง่าย(p) อยู่ระหว่าง .40 ถึง .78 มีค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง .20 ถึง .56 มีค่าสหสัมพันธ์(r) อยู่ระหว่าง .23 ถึง .78 และมีค่าความเชื่อมั่น(KR-20) เท่ากับ .63
7. ทดสอบครั้งที่ 2 นำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับงานพยาบาลที่คัดเลือกแล้ว จำนวน 14 ข้อ ไปทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 100 คน พบว่า มีค่าความยากง่าย(p) อยู่ระหว่าง .34 ถึง .58 มีค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง .20 ถึง .56 มีค่าสหสัมพันธ์(r) อยู่ระหว่าง .24 ถึง 1 และมีค่าความเชื่อมั่น(KR-20) เท่ากับ .72
8. ทดสอบครั้งที่ 3 นำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับงานพยาบาลที่คัดเลือกแล้ว จำนวน 14 ข้อ ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1,017 คน พบว่า มีค่าความยากง่าย(p) อยู่ระหว่าง .54 ถึง .79 มีค่าอำนาจจำแนก อยู่

ระหว่าง .26 ถึง .48 มีค่าสหสัมพันธ์(r) อยู่ระหว่าง .23 ถึง .39 และมีค่าความเชื่อมั่น(KR-20) เท่ากับ .72 มีค่า T – Score อยู่ระหว่าง $T_{19} - T_{77}$ และมีตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.10 ถึง 99.67

9. เขียนคู่มือการใช้แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับงาน พยาบาล

ตัวอย่างแบบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับพยาบาล

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่ถูกต้องมากที่สุดเพียงข้อละ เครื่องหมายเดียวเท่านั้น

ข้อที่	รายการ	ใช่	ไม่ใช่
0.	<u>ด้านการตรวจวัดสัญญาณชีพ</u> อุณหภูมิร่างกายปกติของผู้ใหญ่เท่ากับ 37 องศาเซลเซียส		
0.	<u>ด้านการให้ยา</u> การรับประทานยาก่อนอาหารต้องทานก่อนอาหารอย่างน้อย 30 นาที		
0.	<u>ด้านการฉีดยา</u> หลังฉีดยาต้องคลึงบริเวณกล้ามเนื้อที่ฉีดยาเพื่อให้ยาซึมเข้ากล้ามเนื้อได้ดีขึ้น		
0.	<u>ด้านการทำแผล</u> ก่อนการทำแผล พยาบาลไม่จำเป็นต้องล้างมือแต่หลังทำแผลต้องล้างมือทุกครั้ง		

เกณฑ์การให้คะแนนโดย

ตอบถูกได้ 1 คะแนน

ตอบผิดได้ 0 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมาย

ถ้าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับ 0.00 – 0.20	อยู่ในระดับ น้อย
ถ้าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับ 0.21 – 0.40	อยู่ในระดับ ค่อนข้างน้อย
ถ้าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับ 0.41 – 0.60	อยู่ในระดับ ปานกลาง
ถ้าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับ 0.61 – 0.80	อยู่ในระดับ ค่อนข้างมาก
ถ้าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับ 0.81 – 1.00	อยู่ในระดับ มาก

2.2.2 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสนใจในการเป็นพยาบาล

ภาพประกอบ 3 ลำดับขั้นตอนการสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสนใจในการเป็นพยาบาล

จากภาพประกอบ 3 เป็นการแสดงลำดับขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสนใจในการเป็นพยาบาล

2. ศึกษา นิยาม เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และวิธีการสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสนใจในการเป็นพยาบาล

3. เขียนนิยามศัพท์เฉพาะของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสนใจในการเป็นพยาบาล

4. เขียนข้อคำถามแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสนใจในการเป็นพยาบาล โดยยึดตามนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน 30 ข้อ ลักษณะของแบบวัดเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Likert) เมื่อสร้างข้อคำถามเรียบร้อยแล้ว ให้อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์พิจารณาความถูกต้อง

5. นำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสนใจในการเป็นพยาบาลที่สร้างขึ้น ไปตรวจสอบคุณภาพโดยหาค่าความเที่ยงตรงเชิงพิณิจ (Face Validity) เกี่ยวกับความเหมาะสมของภาษาและความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะหรือไม่ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน จากนั้นคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ปรากฏว่าความเที่ยงตรงมีค่าตั้งแต่ 0.66 ถึง 1.00 ได้คัดเลือกข้อที่มีค่าความเที่ยงตรงตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ได้ข้อคำถามที่มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์จำนวน 30 ข้อ

6. ทดสอบครั้งที่ 1 นำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสนใจในการเป็นพยาบาลที่คัดเลือกแล้ว จำนวน 30 ข้อ ไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มผู้รู้ จำนวน 50 คน พบว่า มีค่าอำนาจจำแนก(t) อยู่ระหว่าง 1.45 ถึง 7.50 มีค่าสหสัมพันธ์(r) อยู่ระหว่าง .27 ถึง .79 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .90 และคัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนก(t) ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป ผ่านเกณฑ์จำนวน 28 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก(t) อยู่ระหว่าง 2.06 ถึง 7.50 มีค่าสหสัมพันธ์(r) อยู่ระหว่าง .27 ถึง .79 และมีค่าความเชื่อมั่น(α) เท่ากับ .90

7. ทดสอบครั้งที่ 2 นำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสนใจในการเป็นพยาบาล จำนวน 28 ข้อ ไปทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 100 คน พบว่า มีค่าอำนาจจำแนก(t) อยู่ระหว่าง 2.02 ถึง 9.17 มีค่าสหสัมพันธ์(r) อยู่ระหว่าง .29 ถึง .76 และมีค่าความเชื่อมั่น(α) เท่ากับ .89

8. ทดสอบครั้งที่ 3 นำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสนใจในการเป็นพยาบาล จำนวน 28 ข้อ ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1,017 คน พบว่า มีค่าอำนาจจำแนก(t) อยู่ระหว่าง 5.55 ถึง 16.72 มีค่าสหสัมพันธ์(r) อยู่ระหว่าง .23 ถึง .53 และมีค่าความเชื่อมั่น(α) เท่ากับ .79 มีค่า T – Score อยู่ระหว่าง $T_{19} - T_{82}$ และมีตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.10 ถึง 99.95

9. เขียนคู่มือการใช้แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสนใจในการเป็นพยาบาล

ตัวอย่างแบบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสนใจในการเป็นพยาบาล

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างให้ตรงกับท่านมากที่สุดเพียงข้อละ
เครื่องหมายเดียวเท่านั้น

ข้อ ที่	รายการ	จริง ที่สุด	จริง	จริง ปาน กลาง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
0.	<u>ด้านความคิด</u> อาชีพพยาบาลเป็นอาชีพที่มั่นคง					
0.	<u>ด้านความรู้สึก</u> ข้าพเจ้ารู้สึกภาคภูมิใจในอาชีพพยาบาลเพราะได้ทำ ประโยชน์ต่อสังคม					
0.	<u>ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม</u> ข้าพเจ้าพร้อมที่จะไปเป็นอาสาสมัครช่วยเหลือ ผู้ประสบภัยพิบัติ					

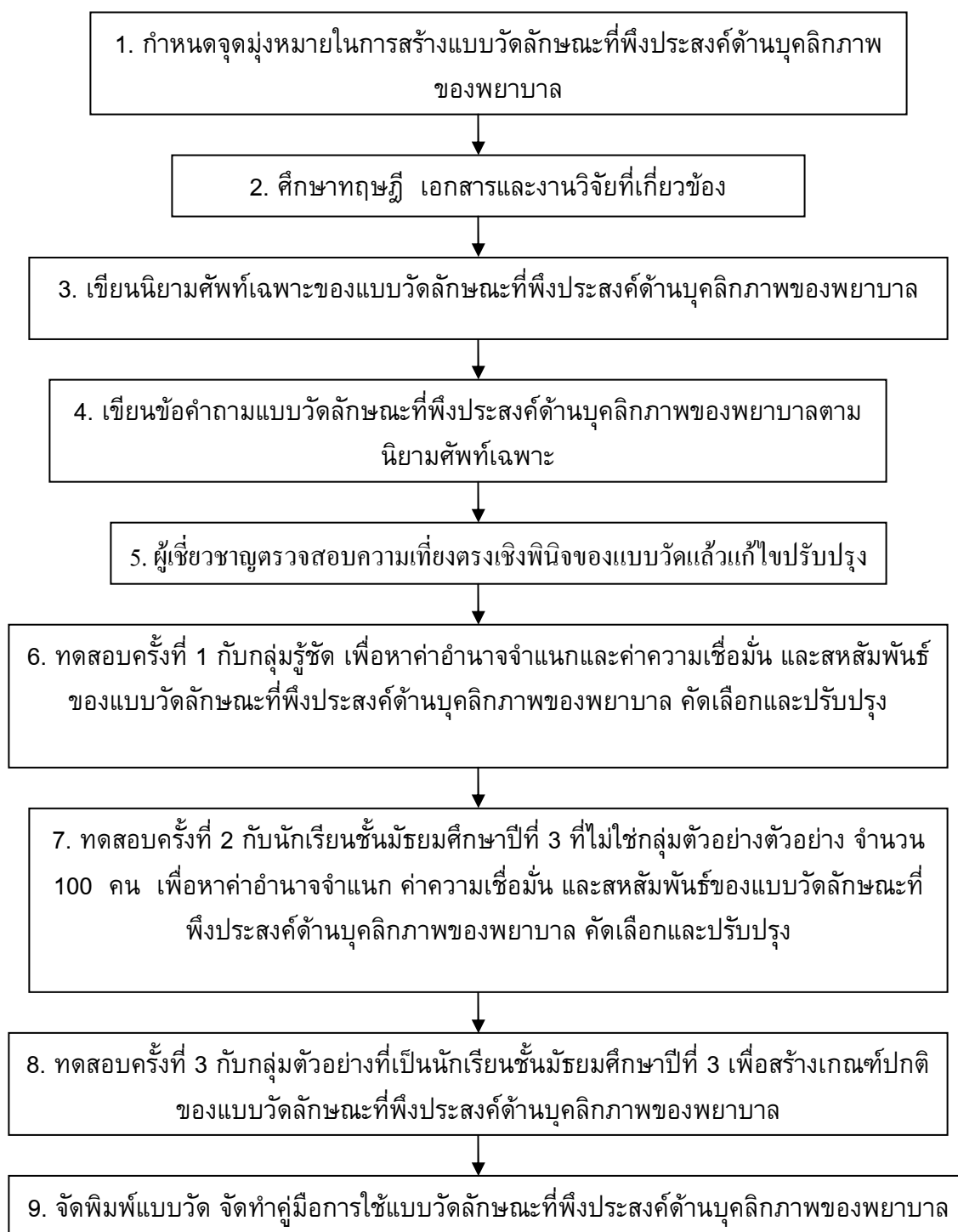
เกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ความสนใจในการเป็นพยาบาล	จริงที่สุด	จริง	จริงปาน กลาง	จริงน้อย	จริงน้อย ที่สุด
ข้อความทางบวก	5	4	3	2	1
ข้อความทางลบ	1	2	3	4	5

เกณฑ์การแปลความหมาย

ถ้าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับ 1.00 – 1.49	อยู่ในระดับ น้อย
ถ้าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับ 1.50 – 2.49	อยู่ในระดับ ค่อนข้างน้อย
ถ้าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับ 2.50 – 3.49	อยู่ในระดับ ปานกลาง
ถ้าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับ 3.50 – 4.49	อยู่ในระดับ ค่อนข้างมาก
ถ้าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.50 – 5.00	อยู่ในระดับ มาก

2.2.3 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพของพยาบาล

ภาพประกอบ 4 ลำดับขั้นตอนการสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพของการเป็นพยาบาล

จากภาพประกอบ 4 เป็นการแสดงลำดับขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพของพยาบาล
2. ศึกษา นิยาม เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และวิธีการสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพของพยาบาล
3. เขียนนิยามศัพท์เฉพาะของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพของพยาบาล
4. เขียนข้อคำถามแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพของพยาบาล โดยยึดตามนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน 81 ข้อ ลักษณะของแบบวัดเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Likert) เมื่อสร้างข้อคำถามเรียบร้อยแล้ว ให้อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์พิจารณาความถูกต้อง
5. นำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพของพยาบาลที่สร้างขึ้น ไปตรวจสอบคุณภาพโดยหาค่าความเที่ยงตรงเชิงพิณิจ (Face Validity) เกี่ยวกับความเหมาะสมของภาษาและความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะหรือไม่ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน จากนั้นคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ปรากฏว่าความเที่ยงตรงมีตั้งแต่ 0.33 ถึง 1 ได้คัดเลือกข้อที่มีค่าความเที่ยงตรงตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ได้ข้อคำถามที่มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ จำนวน 79 ข้อ
6. ทดสอบครั้งที่ 1 นำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพของพยาบาล ที่คัดเลือกแล้ว จำนวน 79 ข้อ ไปทดลองใช้(Try out) กับกลุ่มผู้จัด จำนวน 50 คน พบว่า มีค่าอำนาจจำแนก(t) อยู่ระหว่าง -1.10 ถึง 7.33 มีค่าสหสัมพันธ์(r) อยู่ระหว่าง .08 ถึง .78 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95 และคัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนก(t) ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป ผ่านเกณฑ์ จำนวน 50 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก(t) อยู่ระหว่าง 3.04 ถึง 7.33 มีค่าสหสัมพันธ์(r) อยู่ระหว่าง .29 ถึง .78 และมีค่าความเชื่อมั่น(α) เท่ากับ .95
7. ทดสอบครั้งที่ 2 นำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพของพยาบาล จำนวน 50 ข้อ ไปทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 100 คน พบว่า มีค่าอำนาจจำแนก(t) อยู่ระหว่าง 1.76 ถึง 8.53 มีค่าสหสัมพันธ์(r) อยู่ระหว่าง .32 ถึง .83 และมีค่าความเชื่อมั่น(α) เท่ากับ .90
8. ทดสอบครั้งที่ 3 นำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพของพยาบาล จำนวน 50 ข้อ ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1,017 คน พบว่า มีค่าอำนาจจำแนก(t) อยู่ระหว่าง 8.20 ถึง 21.70 มีค่าสหสัมพันธ์(r) อยู่ระหว่าง .29 ถึง .78 และมีค่าความเชื่อมั่น(α) เท่ากับ .92 มีค่า T – Score อยู่ระหว่าง $T_{18} - T_{81}$ และมีตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.05 ถึง 99.90
9. เขียนคู่มือการใช้แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพของพยาบาล

ตัวอย่างแบบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพของพยาบาล

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างให้ตรงกับท่านมากที่สุดเพียงข้อละ
เครื่องหมายเดียวเท่านั้น

ข้อ ที่	รายการ	จริง ที่สุด	จริง	จริง ปาน กลาง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
0.	<u>ด้านความอดทน</u> ถ้าข้าพเจ้าเคยทำอะไรผิดพลาด ข้าพเจ้าจะพยายาม แก้ไขข้อผิดพลาดให้ดีขึ้น					
0.	<u>ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง</u> ข้าพเจ้าทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความมั่นใจ					
0.	<u>ด้านความเสียสละ</u> ข้าพเจ้าจะไม่ช่วยงานใคร ถ้างานของข้าพเจ้ายังทำ ไม่เสร็จ					
0.	<u>ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์</u> ข้าพเจ้ารำคาญที่ต้องทำงานร่วมกับคนอื่นที่ข้าพเจ้า ไม่รู้จัก					
0.	<u>ด้านความรับผิดชอบ</u> ข้าพเจ้าตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ดีที่สุด					
0.	<u>ด้านความเมตตากรุณา</u> ข้าพเจ้าพูดปลอบใจให้ผู้อื่นหายเศร้าได้					
0.	<u>ด้านความซื่อสัตย์</u> ก่อนที่จะข้าพเจ้าจะหยิบของ ของผู้อื่นมาใช้ จะต้อง ได้รับอนุญาตจากเจ้าของเสียก่อน แม้จะเป็นเพื่อน สนิทก็ตาม					
0.	<u>ด้านความมีระเบียบวินัย</u> เมื่อใช้อุปกรณ์แล้วข้าพเจ้าจะทำความสะอาด และ จัดเก็บอุปกรณ์ที่ใช้แล้วเข้าที่					

เกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

บุคลิกภาพของพยาบาล	จริงที่สุด	จริง	จริงปาน กลาง	จริงน้อย	จริงน้อย ที่สุด
ข้อความทางบวก	5	4	3	2	1
ข้อความทางลบ	1	2	3	4	5

เกณฑ์การแปลความหมาย

ถ้าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับ	1.00 – 1.49	อยู่ในระดับ น้อย
ถ้าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับ	1.50 – 2.49	อยู่ในระดับ ค่อนข้างน้อย
ถ้าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับ	2.50 – 3.49	อยู่ในระดับ ปานกลาง
ถ้าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับ	3.50 – 4.49	อยู่ในระดับ ค่อนข้างมาก
ถ้าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับ	4.50 – 5.00	อยู่ในระดับ มาก

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไปยังผู้อำนวยการโรงพยาบาลสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ ผู้อำนวยการสถานศึกษา เพื่อขออนุญาต และขอความอนุเคราะห์เรื่องการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย
2. เตรียมแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลที่ผ่านการตรวจสอบและแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญ แล้วให้เพียงพอกับกลุ่มตัวอย่างที่จะใช้ในการทดสอบแต่ละครั้ง
3. ส่งแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลผ่านหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล ของโรงพยาบาลสมุทรปราการ พร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแนบแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลที่จัดเตรียมไว้เป็นชุด เพื่อมอบให้ผู้ตอบแบบสอบถามต่อไป
4. ส่งแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลผ่านครูแนะแนว พร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแนบแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลที่จัดเตรียมไว้เป็นชุด เพื่อมอบให้ผู้ตอบแบบสอบถามต่อไป
5. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ต่อไป

4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S)

1.1 ค่าเฉลี่ยของคะแนน โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ ; และอังคณา สายยศ. 2536:

59)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ = คะแนนเฉลี่ย
 $\sum X$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N = จำนวนคนในกลุ่ม

1.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ ; และอังคณา สายยศ.

2536: 73)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. = ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum X$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 $\sum X^2$ = ผลรวมของคะแนนกำลังสอง
 N = จำนวนคนในกลุ่ม

2. ค่าสถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงพินิจ โดยหาจากการพิจารณาค่าดัชนีความ

สอดคล้อง (Index Of Consistency) โดยใช้สูตรของโรวินेलลีและแฮมเบลตัน ดังนี้ (ล้วน สายยศ ; และอังคณา สายยศ. 2536 : 248)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC = ดัชนีความสอดคล้อง
 $\sum R$ = ผลรวมของการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ
 N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 หาค่าความยากง่าย (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531: 136)

$$p = \frac{R}{N}$$

เมื่อ	p	แทน	ค่าความยากง่ายของคำถามแต่ละข้อ
	R	แทน	จำนวนผู้ตอบถูกในแต่ละข้อ
	N	แทน	จำนวนผู้เข้าสอบทั้งหมด

2.3 หาค่าอำนาจจำแนก(พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531: 137)

$$r = \frac{R_u - R_e}{N/2}$$

เมื่อ	r	=	ค่าอำนาจจำแนก
	R _u	=	จำนวนผู้ที่ตอบถูกในข้อนั้นในกลุ่มเก่ง
	R _e	=	จำนวนผู้ที่ตอบถูกในข้อนั้นในกลุ่มอ่อน
	N	=	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

2.4 หาค่าอำนาจจำแนกโดยใช้ t-test แบบเทคนิค 25 เปอร์เซนต์ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ (ล้วน สายยศ ; และอังคณา สายยศ. 2536: 87)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{S_H^2 / n_H + S_L^2 / n_L}}$$

เมื่อ	t	=	ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม
	$\bar{X}_H$	=	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ได้คะแนนสูง
	$\bar{X}_L$	=	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำ
	S_H^2	=	ความแปรปรวนของกลุ่มที่ได้คะแนนสูง
	S_L^2	=	ความแปรปรวนของกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำ
	n_H	=	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในกลุ่มสูง
	n_L	=	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในกลุ่มต่ำ

2.5 การวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรของคูเดอร์ – ริชาร์ดสัน KR – 20
(ล้วน สายยศ ; และอังคณา สายยศ. 2536 : 170)

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	r_{tt}	=	ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	n	=	จำนวนข้อของแบบทดสอบ
	p	=	สัดส่วนของคนตอบถูกในแต่ละข้อ
	q	=	สัดส่วนของคนตอบผิดในแต่ละข้อ
	S_t^2	=	ความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด

2.6 การวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบัค (ล้วน สายยศ ; และอังคณา สายยศ. 2536: 70)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	=	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	n	=	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	S_i^2	=	คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
	S_t^2	=	คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

2.7 หาเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบ (Norms) โดยหาคะแนนที่ปกติจากการหาตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile T-score) แล้วนำค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ได้ไปเปิดตารางสำหรับเปลี่ยนเป็นคะแนนที่ (Normalized T-score) สำหรับหาค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ ใช้สูตรดังนี้ (ล้วน สายยศ ; และอังคณา สายยศ. 2541: 309 – 310)

$$PR = \frac{100}{N} \left(cf - \frac{1}{2} f \right)$$

เมื่อ	PR	=	ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์
	f	=	ความถี่ของคะแนน
	cf	=	ความถี่สะสม
	N	=	จำนวนนักเรียน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้เกิดความเข้าใจถูกต้องตรงกันในการแปลความหมายข้อมูล ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
k	แทน	จำนวนข้อของแบบวัด
p	แทน	ค่าความยากง่าย
D	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดด้านความรู้พื้นฐาน
t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดด้านความสนใจและบุคลิกภาพ
r	แทน	ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างรายข้อกับคะแนนรวม
Min	แทน	คะแนนต่ำสุด
Max	แทน	คะแนนสูงสุด
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
KR-20	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดความรู้พื้นฐาน
α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดด้านความสนใจและด้านบุคลิกภาพ
T	แทน	คะแนนที่ปกติ
PR	แทน	ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล

ตอนที่ 2 ค่าสถิติพื้นฐานของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล

ตอนที่ 3 เกณฑ์ปกติและตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้กับกลุ่มผู้รู้ชุด จำนวน 50 คน ในการตอบแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลด้านความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับพยาบาล โดยใช้ค่าความยากง่าย(p) ค่าอำนาจจำแนก(D) ค่าสหสัมพันธ์(r) และค่าความเชื่อมั่นโดยใช้ KR-20 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลด้านความสนใจในการเป็นพยาบาล โดยหาค่าอำนาจจำแนกใช้ t-test แบบเทคนิค 25% ในการแบ่งกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ ค่าสหสัมพันธ์(r) และค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลด้านบุคลิกภาพของพยาบาล โดยหาค่าอำนาจจำแนกใช้ t-test แบบเทคนิค 25% ในการแบ่งกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ ค่าสหสัมพันธ์(r) และค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ข้อมูลแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล ที่ได้จากการทดลองใช้กับกลุ่มผู้ชุด (n=50)

แบบวัด	k	P	t	r	α
ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับพยาบาล					
การตรวจสัญญาณชีพ	5	.40 - .78	.24 - .56	.23 - .64	.61
การให้ยา	4	.68 - .78	.32 - .56	.36 - .78	.66
การฉีดยา	1	.44	.24	.43	.55
การทำแผล	4	.68 - .76	.20 - .48	.26 - .71	.65
รวม	14	.40 - .78	.20 - .56	.23 - .78	.63
ความสนใจในการเป็นพยาบาล	28	-	2.06 – 7.50	.27 - .79	.90
บุคลิกภาพของพยาบาล					
ด้านความอดทน	6	-	3.11 – 5.30	.40 - .69	.71
ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง	7	-	3.25 – 5.41	.48 - .76	.74
ด้านความเสียสละ	8	-	3.38 – 5.13	.43 - .75	.80
ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์	9	-	3.40 - 7.33	.59 - .78	.87
ด้านความรับผิดชอบ	6	-	3.04 – 5.46	.53 - .74	.78
ด้านเมตตากรุณา	7	-	3.12 – 5.81	.50 - .68	.73
ด้านซื่อสัตย์	4	-	3.04 – 4.78	.42 - .70	.53
ด้านความมีระเบียบวินัย	3	-	3.77 – 6.33	.51 - .72	.63
รวม	50	-	3.04 – 7.33	.40 - .78	.95

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 2 พบว่า ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าสหสัมพันธ์ และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล ที่ได้จากการทดลองใช้กับกลุ่มผู้ชุด ดังนี้

1. แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลด้านความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับพยาบาล มีจำนวน 14 ข้อ มีค่าความยากง่าย(p) อยู่ระหว่าง .40 ถึง .78 มีค่าอำนาจจำแนก(D) อยู่ระหว่าง .20 ถึง .56 มีค่าสหสัมพันธ์(r) อยู่ระหว่าง .23 ถึง .78 และมีค่าความเชื่อมั่น(KR-20) เท่ากับ .63

2. แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลด้านความสนใจในการเป็นพยาบาล มีจำนวน 28 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก(t) อยู่ระหว่าง 2.06 ถึง 7.50 มีค่าสหสัมพันธ์(r) อยู่ระหว่าง .27 ถึง .79 และมีค่าความเชื่อมั่น(α) เท่ากับ .90

3. แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลด้านบุคลิกภาพของพยาบาล มีจำนวน 50 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก(t) อยู่ระหว่าง 3.04 ถึง 7.33 มีค่าสหสัมพันธ์(r) อยู่ระหว่าง .40 ถึง .78 และมีค่าความเชื่อมั่น(α) เท่ากับ .95

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 100 คน ในการตอบแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลด้านความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับพยาบาล โดยใช้ค่าความยากง่าย(p) ค่าอำนาจจำแนก(D) มีค่าสหสัมพันธ์(r) และค่าความเชื่อมั่นโดยใช้ KR-20 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลด้านความสนใจในการเป็นพยาบาล โดยหาค่าอำนาจจำแนกใช้ t-test แบบเทคนิค 25% ในการแบ่งกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ และค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลด้านบุคลิกภาพของพยาบาล โดยหาค่าอำนาจจำแนกใช้ t-test แบบเทคนิค 25% ในการแบ่งกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ และค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ข้อมูลแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าสหสัมพันธ์ และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล ที่ได้จากการทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (n=100)

แบบวัด	k	p	t	r	α
ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับพยาบาล					
การตรวจสัญญาณชีพ	5	.48 - .58	.20 - .28	.24 - .60	.63
การให้ยา	4	.40 - .58	.24 - .56	.55 - .76	.75
การฉีดยา	1	.54	.36	1	.99
การทำแผล	4	.34 - .48	.24 - .52	.57 - .79	.77
รวม	14	.34 - .58	.20 - .56	.24 - 1	.72
ความสนใจในการเป็นพยาบาล	28	-	2.02 - 9.17	.29 - .76	.89
บุคลิกภาพของพยาบาล					
ด้านความอดทน	6	-	1.76 - 4.47	.43 - .64	.53
ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง	7	-	2.47 - 8.53	.48 - .83	.81
ด้านความเสียสละ	8	-	1.97 - 6.97	.37 - .66	.66
ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์	9	-	2.11 - 6.51	.32 - .72	.80
ด้านความรับผิดชอบ	6	-	1.94 - 7.22	.59 - .77	.75
ด้านเมตตากรุณา	7	-	2.03 - 5.64	.42 - .69	.54
ด้านซื่อสัตย์	4	-	3.19 - 3.89	.53 - .65	.41
ด้านความมีระเบียบวินัย	3	-	2.86 - 3.30	.70 - .74	.56
รวม	50	-	1.76 - 8.53	.32 - .83	.90

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 3 พบว่า ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล ที่ได้จากการทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ดังนี้

1. แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลด้านความรู้พื้นฐาน มีจำนวน 14 ข้อ มีค่าความยากง่าย(p) อยู่ระหว่าง .34 ถึง .58 มีค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง .20 ถึง .56 มีค่าสหสัมพันธ์(r) อยู่ระหว่าง .24 ถึง 1 และมีค่าความเชื่อมั่น(KR-20) เท่ากับ .72
2. แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลด้านความสนใจ มีจำนวน 28 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก(t) อยู่ระหว่าง 2.02 ถึง 9.17 มีค่าสหสัมพันธ์(r) อยู่ระหว่าง .29 ถึง .76 และมีค่าความเชื่อมั่น(α) เท่ากับ .89

3. แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลด้านบุคลิกภาพของพยาบาล มีจำนวน 50 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก(t) อยู่ระหว่าง 1.76 ถึง 8.53 มีค่าสหสัมพันธ์(r) อยู่ระหว่าง .32 ถึง .83 และมีค่าความเชื่อมั่น(α) เท่ากับ .90

ผู้วิจัยวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่น และค่าสหสัมพันธ์ ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,017 ข้อมูลดังแสดงในตาราง 4 – 6

ตาราง 4 ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าสหสัมพันธ์ และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลด้านความรู้พื้นฐาน ที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง (n=1,017)

ข้อ	p	D	r
1	.79	.28	.29
2	.68	.38	.33
3	.54	.44	.32
4	.63	.48	.37
5	.67	.34	.31
6	.73	.35	.31
7	.69	.42	.39
8	.69	.40	.31
9	.56	.28	.23
10	.69	.33	.28
11	.64	.35	.29
12	.74	.29	.28
13	.67	.26	.30
14	.71	.42	.34

มีค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลด้านความรู้พื้นฐาน ทั้งฉบับเท่ากับ .72

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 4 พบว่า แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลด้านความรู้พื้นฐานมีจำนวน 14 ข้อ มีค่าความยากง่าย(p) อยู่ระหว่าง .54 ถึง .79 มีค่าอำนาจจำแนก(D) อยู่ระหว่าง .26 ถึง .48 มีค่าสหสัมพันธ์(r) อยู่ระหว่าง .23 ถึง .39 และมีค่าความเชื่อมั่น(KR-20) เท่ากับ .72

ตาราง 5 ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าสหสัมพันธ์ และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลด้านความสนใจ ที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง (n=1,017)

ข้อ	t	r	ข้อ	t	r
1	10.46	.32	15	11.59	.43
2	14.06	.44	16	14.75	.46
3	10.12	.38	17	13.37	.40
4	8.37	.31	18	14.84	.44
5	12.54	.38	19	14.87	.43
6	13.48	.44	20	8.83	.31
7	13.42	.43	21	9.88	.30
8	13.21	.45	22	7.39	.24
9	9.26	.32	23	5.55	.23
10	16.72	.53	24	12.75	.45
11	13.79	.45	25	11.97	.38
12	15.86	.48	26	11.50	.36
13	12.76	.39	27	11.35	.37
14	14.00	.45	28	9.95	.33

มีค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลด้านความสนใจ ทั้งฉบับเท่ากับ .79

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 5 พบว่า แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลด้านความสนใจมีจำนวน 28 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก(t) อยู่ระหว่าง 5.55 ถึง 16.72 มีค่าสหสัมพันธ์(r) อยู่ระหว่าง .23 ถึง .53 และมีค่าความเชื่อมั่น(α) เท่ากับ .79

ตาราง 6 ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าสหสัมพันธ์ และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลด้านบุคลิกภาพ ที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง (n=1,017)

ข้อ	t	r	ข้อ	t	r
1	13.42	.43	26	17.11	.54
2	12.60	.47	27	10.71	.41
3	17.19	.53	28	13.03	.37
4	11.03	.39	29	14.77	.47
5	13.10	.41	30	18.23	.51
6	11.37	.46	31	18.29	.48
7	8.29	.27	32	12.56	.46
8	10.52	.32	33	11.94	.41
9	11.81	.34	34	21.70	.59
10	17.00	.52	35	15.65	.48
11	12.64	.45	36	14.08	.43
12	14.24	.48	37	20.43	.51
13	10.23	.35	38	13.06	.40
14	19.63	.59	39	15.40	.49
15	13.76	.48	40	16.03	.46
16	14.74	.48	41	17.94	.49
17	8.20	.32	42	11.55	.43
18	13.99	.45	43	20.62	.53
19	14.81	.46	44	11.43	.41
20	15.80	.54	45	18.46	.49
21	12.15	.43	46	12.35	.39
22	15.82	.51	47	16.74	.52
23	20.31	.52	48	16.54	.43
24	10.00	.42	49	19.02	.52
25	15.36	.41	50	11.78	.34

มีค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลด้านบุคลิกภาพ ทั้งฉบับเท่ากับ .92

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 6 พบว่า แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลด้านบุคลิกภาพมีจำนวน 50 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก(t) อยู่ระหว่าง 8.20 ถึง 21.70 มีค่าสหสัมพันธ์(r) อยู่ระหว่าง .27 ถึง .59 และมีค่าความเชื่อมั่น(α) เท่ากับ .92

ตอนที่ 2 ค่าสถิติพื้นฐานของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล มีดังต่อไปนี้

ตาราง 7 ค่าสถิติพื้นฐานของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล ที่ได้จากการทดลองใช้กับกลุ่มผู้จัด (n=50)

แบบวัด	k	Max	Min	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับพยาบาล						
การตรวจสัญญาณชีพ	5	5	2	0.90	0.70	มาก
การให้ยา	4	4	0	0.83	0.97	มาก
การฉีดยา	1	1	0	0.81	0.39	มาก
การทำแผล	4	4	0	0.79	0.96	ค่อนข้างมาก
รวม	14	14	4	0.84	2.04	มาก
ความสนใจในการเป็นพยาบาล						
รวม	28	131	68	3.61	12.85	ค่อนข้างมาก
บุคลิกภาพของพยาบาล						
ด้านความอดทน	6	30	13	3.80	2.60	ค่อนข้างมาก
ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง	7	34	9	3.57	4.14	ค่อนข้างมาก
ด้านความเสียสละ	8	40	24	4.03	3.25	ค่อนข้างมาก
ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์	9	42	14	3.68	4.82	ค่อนข้างมาก
ด้านความรับผิดชอบ	6	30	17	4.12	2.95	ค่อนข้างมาก
ด้านเมตตากรุณา	7	35	21	3.79	2.83	ค่อนข้างมาก
ด้านซื่อสัตย์	4	20	10	4.06	2.22	ค่อนข้างมาก
ด้านความมีระเบียบวินัย	3	15	9	4.11	1.68	ค่อนข้างมาก
รวม	50	230	142	3.86	16.87	ค่อนข้างมาก

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 7 พบว่าจากการทดลองใช้กับกลุ่มผู้จัด จำนวน 50 คน มีลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลด้านต่างๆ ดังนี้

ลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลด้านความรู้พื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 0.84 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.04 อยู่ในระดับมาก ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ

ด้านการตรวจสัญญาณชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.90 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.70 อยู่ในระดับมาก

ด้านการให้ยา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.83 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.97 อยู่ในระดับมาก

ด้านการฉีดยา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.81 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.39 อยู่ในระดับมาก

ด้านการทำแผล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.79 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.96 อยู่ในระดับค่อนข้างมาก

ลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลด้านความสนใจ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.61 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 12.85 อยู่ในระดับค่อนข้างมาก

ลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลด้านบุคลิกภาพ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.86 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 16.87 อยู่ในระดับค่อนข้างมาก ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ

ด้านความอดทน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.60 อยู่ในระดับค่อนข้างมาก

ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.14 อยู่ในระดับค่อนข้างมาก

ด้านความเสียสละ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.25 อยู่ในระดับค่อนข้างมาก

ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.82 อยู่ในระดับค่อนข้างมาก

ด้านความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.95 อยู่ในระดับค่อนข้างมาก

ด้านเมตตาการุณามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.83 อยู่ในระดับค่อนข้างมาก

ด้านซื่อสัตย์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.22 อยู่ในระดับค่อนข้างมาก

ด้านความมีระเบียบวินัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.68 อยู่ในระดับค่อนข้างมาก

ตาราง 8 ค่าสถิติพื้นฐานของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล ที่ได้จากการ
ทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
(n=100)

แบบวัด	k	Max	Min	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับพยาบาล						
การตรวจสัญญาณชีพ	5	5	1	0.66	1.16	ค่อนข้างมาก
การให้ยา	4	4	1	0.81	0.86	มาก
การฉีดยา	1	1	0	0.44	0.50	ปานกลาง
การทำแผล	4	4	0	0.78	0.87	ค่อนข้างมาก
รวม	14	14	5	0.72	2.51	ค่อนข้างมาก
ความสนใจในการเป็นพยาบาล						
28	138	83	3.96	14.22	ค่อนข้างมาก	
บุคลิกภาพของพยาบาล						
ด้านความอดทน	6	30	14	3.90	3.92	ค่อนข้างมาก
ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง	7	34	11	3.25	5.41	ปานกลาง
ด้านความเสียสละ	8	40	15	3.73	5.96	ค่อนข้างมาก
ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์	9	45	19	3.70	6.78	ค่อนข้างมาก
ด้านความรับผิดชอบ	6	35	19	3.98	4.88	ค่อนข้างมาก
ด้านเมตตากรุณา	7	34	17	3.77	4.51	ค่อนข้างมาก
ด้านซื่อสัตย์	4	20	9	3.68	2.84	ค่อนข้างมาก
ด้านความมีระเบียบวินัย	3	15	7	3.83	2.21	ค่อนข้างมาก
รวม	50	241	130	3.71	30.39	ค่อนข้างมาก

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 8 พบว่าจากการทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับ
กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 50 คน มีลักษณะที่พึงประสงค์ของการ
เป็นพยาบาลด้านต่างๆ ดังนี้

ลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลด้านความรู้พื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยโดยรวม
เท่ากับ 0.72 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.50 อยู่ในระดับค่อนข้างมาก ประกอบด้วย 4 ด้าน
คือ

ด้านการตรวจสัญญาณชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.66 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
เท่ากับ 1.16 อยู่ในระดับค่อนข้างมาก

ด้านการให้ยา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.81 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.86
อยู่ในระดับมาก

ด้านการจัดยา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.44 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.50
อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการทำแผล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.78 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.87
อยู่ในระดับค่อนข้างมาก

ลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลด้านความสนใจ มีค่าเฉลี่ยโดยรวม
เท่ากับ 3.96 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 14.22 อยู่ในระดับค่อนข้างมาก

ลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลด้านบุคลิกภาพ มีค่าเฉลี่ยโดยรวม
เท่ากับ 3.71 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 30.39 อยู่ในระดับค่อนข้างมาก ประกอบด้วย 6
ด้าน คือ

ด้านความอดทน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ
3.92 อยู่ในระดับค่อนข้างมาก

ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.25 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
เท่ากับ 5.41 อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านความเสียสละ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ
5.96 อยู่ในระดับค่อนข้างมาก

ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
เท่ากับ 6.78 อยู่ในระดับค่อนข้างมาก

ด้านความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ
4.88 อยู่ในระดับค่อนข้างมาก

ด้านเมตตาการุณามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ
4.51 อยู่ในระดับค่อนข้างมาก

ด้านซื่อสัตย์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.84
อยู่ในระดับค่อนข้างมาก

ด้านความมีระเบียบวินัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
เท่ากับ 2.21 อยู่ในระดับค่อนข้างมาก

ตาราง 9 ค่าสถิติพื้นฐานของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล ที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง (n=1,017)

แบบวัด	k	Max	Min	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับพยาบาล						
การตรวจสัญญาณชีพ	5	5	1	0.67	1.12	ค่อนข้างมาก
การให้ยา	4	4	0	0.67	0.95	ค่อนข้างมาก
การฉีดยา	1	1	0	0.66	0.47	ค่อนข้างมาก
การทำแผล	4	4	0	0.71	0.99	ค่อนข้างมาก
รวม	14	14	1	0.68	2.00	ค่อนข้างมาก
ความสนใจในการเป็นพยาบาล						
	28	137	71	3.68	10.91	ค่อนข้างมาก
บุคลิกภาพของพยาบาล						
ด้านความอดทน	6	30	8	3.67	3.55	ค่อนข้างมาก
ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง	7	35	9	3.41	4.27	ปานกลาง
ด้านความเสียสละ	8	40	14	3.50	5.16	ค่อนข้างมาก
ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์	9	45	14	3.65	5.23	ค่อนข้างมาก
ด้านความรับผิดชอบ	6	30	11	3.72	3.86	ค่อนข้างมาก
ด้านเมตตากรุณา	7	35	10	3.70	4.32	ค่อนข้างมาก
ด้านซื่อสัตย์	4	20	4	3.59	2.72	ค่อนข้างมาก
ด้านความมีระเบียบวินัย	3	15	3	3.78	2.19	ค่อนข้างมาก
รวม	50	243	117	3.61	23.45	ค่อนข้างมาก

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 9 พบว่าจากการทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,017 คน มีลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลด้านต่างๆ ดังนี้

ลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลด้านความรู้พื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 0.68 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.00 อยู่ในระดับค่อนข้างมาก ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ

ด้านการตรวจสัญญาณชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.67 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.12 อยู่ในระดับค่อนข้างมาก

ด้านการให้ยา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.67 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.96 อยู่ในระดับค่อนข้างมาก

ด้านการฉีดยา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.66 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.47 อยู่ในระดับค่อนข้างมาก

ด้านการทำแผล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.71 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.99 อยู่ในระดับค่อนข้างมาก

ลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลด้านความสนใจ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.68 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 10.91 อยู่ในระดับค่อนข้างมาก

ลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลด้านบุคลิกภาพ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.61 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 23.45 อยู่ในระดับค่อนข้างมาก ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ

ด้านความอดทน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.55 อยู่ในระดับค่อนข้างมาก

ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.41 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.27 อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านความเสียสละ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 5.16 อยู่ในระดับค่อนข้างมาก

ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 5.23 อยู่ในระดับค่อนข้างมาก

ด้านความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.86 อยู่ในระดับค่อนข้างมาก

ด้านเมตตาการุณามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.32 อยู่ในระดับค่อนข้างมาก

ด้านซื่อสัตย์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.72 อยู่ในระดับค่อนข้างมาก

ด้านความมีระเบียบวินัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.19 อยู่ในระดับค่อนข้างมาก

ตอนที่ 3 เกณฑ์ปกติ (Norms) ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล

ผู้วิจัยได้นำคะแนนที่ได้จากการตอบแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล ของกลุ่มตัวอย่างมาสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) ในรูปคะแนนที่ปกติ(Normalized T-Score) และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์(PR) ดังนี้

ตาราง 10 ค่าเกณฑ์ปกติของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลด้านความรู้พื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ในรูปของคะแนนมาตรฐานปกติ (Normalized Standare Score) T- score ความถี่ และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์(PR) (n = 1,017)

T-Score	คะแนน	ความถี่	PR
77	14	7	99.66
69	13	42	97.25
62	12	110	89.77
57	11	163	76.35
51	10	213	57.87
46	9	180	38.56
42	8	130	23.30
38	7	71	13.42
35	6	62	6.88
30	5	27	2.51
26	4	3	1.03
24	3	6	0.59
21	2	1	0.25
19	1	2	0.10

จากตาราง 10 พบว่าคะแนนเกณฑ์ปกติของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล ด้านความรู้พื้นฐาน ซึ่งมีคะแนนดิบอยู่ระหว่าง 1 ถึง 14 มีค่า T – Score อยู่ระหว่าง $T_{19} - T_{77}$ และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์(PR) อยู่ระหว่าง 0.10 ถึง 99.66

การแปลความหมายของคะแนนโดยเทียบกับเกณฑ์ปกติ ถ้าต้องการทราบระดับของลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลด้านความรู้พื้นฐาน ให้นำคะแนนดิบมาเทียบกับคะแนนที่ปกติ และพิจารณาตามเกณฑ์ ดังนี้ (ชวาล แพรัตนกุล. 2520 : 53)

ตั้งแต่ T65 และสูงกว่า	แปลว่า	มีความรู้พื้นฐานสูงมาก
ตั้งแต่ T55 – T64	แปลว่า	มีความรู้พื้นฐานสูง
ตั้งแต่ T45 – T54	แปลว่า	มีความรู้พื้นฐานปานกลาง
ตั้งแต่ T35 – T44	แปลว่า	มีความรู้พื้นฐานต่ำ
ตั้งแต่ T34 และต่ำกว่า	แปลว่า	มีความรู้พื้นฐานต่ำมาก

ตาราง 11 ค่าเกณฑ์ปกติแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลด้านความสนใจของ
กลุ่มตัวอย่าง ในรูปของคะแนนมาตรฐานปกติ (Normalized Standare Score) T- score
ความถี่ และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์(PR) (n = 1,017)

T-Score	คะแนน	ความถี่	PR
82	138	1	99.95
78	137	2	99.80
76	136	2	99.61
73	135	9	99.07
71	134	3	98.48
70	133	6	98.03
68	132	5	97.49
68	131	3	97.09
67	130	16	96.16
66	129	4	95.18
66	128	8	94.59
65	127	8	93.80
64	126	8	93.02
64	125	7	92.28
63	124	9	91.49
62	123	36	89.28
61	122	13	86.87
60	121	13	85.59
60	120	8	84.56
59	119	7	83.82
59	118	11	82.94
59	117	8	82.01

ตาราง 11 (ต่อ)

T-Score	คะแนน	ความถี่	PR
58	116	26	80.34
57	115	35	77.36
56	114	14	74.93
56	113	12	73.65
55	112	30	71.58
54	111	22	69.03
54	110	24	66.76
53	109	21	64.55
52	108	37	61.70
52	107	25	58.65
51	106	31	55.89
50	105	34	52.70
49	104	28	49.66
49	103	23	47.15
48	102	26	44.74
48	101	23	42.33
47	100	31	39.67
47	99	37	36.33
45	98	32	32.94
44	97	36	29.60
43	96	22	26.74
42	95	32	24.09
41	94	30	21.04
40	93	26	18.29
39	92	23	15.88
39	91	18	13.86
38	90	14	21.29
37	89	13	10.96
36	88	22	9.24
35	87	14	6.98

ตาราง 11 (ต่อ)

T-Score	คะแนน	ความถี่	PR
34	86	11	5.75
33	85	10	5.21
32	84	11	4.18
31	83	5	3.39
30	82	13	2.51
28	81	5	1.62
27	79	5	1.13
26	78	1	0.84
25	76	1	0.74
24	75	2	0.59
23	74	2	0.39
21	73	1	0.25
19	71	2	0.10

จากตาราง 11 พบว่าคะแนนเกณฑ์ปกติของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลด้านความสนใจ ซึ่งมีคะแนนดิบอยู่ระหว่าง 71 ถึง 138 มีค่า T – Score อยู่ระหว่าง $T_{19} - T_{82}$ และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์(PR) อยู่ระหว่าง 0.10 ถึง 99.95

การแปลความหมายของคะแนนโดยเทียบกับเกณฑ์ปกติ ถ้าต้องการทราบระดับของลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลด้านความสนใจ ให้นำคะแนนดิบมาเทียบกับคะแนนที่ปกติ และพิจารณาตามเกณฑ์ ดังนี้ (ชวาล แพรัตนกุล. 2520 : 53)

ตั้งแต่	T65 และสูงกว่า	แปลว่า	มีความสนใจสูงมาก
ตั้งแต่	T55 – T64	แปลว่า	มีความสนใจสูง
ตั้งแต่	T45 – T54	แปลว่า	มีความสนใจปานกลาง
ตั้งแต่	T35 – T44	แปลว่า	มีความสนใจต่ำ
ตั้งแต่	T34 และต่ำกว่า	แปลว่า	มีความสนใจต่ำมาก

ตาราง 12 ค่าเกณฑ์ปกติของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลด้านบุคลิกภาพ
ของกลุ่มตัวอย่างในรูปของคะแนนมาตรฐานปกติ (Normalized Standare Score) T-
score ความถี่ และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์(PR) (n = 1,017)

T-Score	คะแนน	ความถี่	PR
81	243	2	99.90
79	241	1	99.75
77	240	1	99.66
75	235	5	99.36
74	233	1	99.07
74	232	1	98.97
73	231	1	98.87
73	226	3	98.67
72	224	3	98.38
71	223	2	98.13
71	222	2	97.94
71	221	2	97.74
70	220	4	97.44
69	219	4	97.05
69	218	1	96.80
69	217	1	96.71
68	214	11	96.12
67	213	4	95.38
67	212	4	94.98
67	211	1	94.74
66	210	12	94.1
65	209	6	93.21
65	208	1	92.87
65	207	7	92.48
65	206	12	91.54
64	205	9	90.51
63	204	5	89.82
63	203	3	89.43

ตาราง 12 (ต่อ)

T-Score	คะแนน	ความถี่	PR
63	202	5	89.04
62	201	7	88.45
62	200	10	87.61
62	199	5	86.87
61	198	12	86.04
61	197	5	85.20
61	196	11	84.42
60	195	2	83.77
60	194	5	83.43
60	193	14	82.50
59	192	6	81.51
59	191	6	80.92
59	190	15	79.89
59	189	6	78.86
58	188	10	78.07
58	187	14	76.89
58	186	4	76.01
57	185	18	74.93
57	184	13	73.40
56	183	10	72.27
56	182	21	70.74
56	181	15	68.98
55	180	7	67.90
55	179	8	67.16
55	178	3	66.62
55	177	13	65.83
54	176	8	64.80
54	175	14	63.72
54	174	12	62.44
53	173	12	61.26

ตาราง 12 (ต่อ)

T-Score	คะแนน	ความถี่	PR
53	172	17	59.83
52	170	26	55.06
52	170	26	55.06
52	169	22	52.70
51	168	16	50.84
50	167	21	49.02
50	166	17	47.15
49	165	12	45.72
49	164	20	44.15
49	163	21	42.13
48	162	17	40.27
47	161	28	38.05
47	160	37	36.33
46	159	19	32.10
45	158	31	29.65
=====			
44	157	27	26.79
44	156	19	24.53
43	155	13	22.96
42	154	23	21.19
42	153	28	18.68
41	152	22	16.22
40	151	22	14.06
38	150	30	11.50
37	149	12	9.44
36	148	19	7.92
35	147	16	6.19
=====			
34	146	9	4.96
33	145	2	4.43
33	144	11	3.79
32	143	1	3.20

ตาราง 12 (ต่อ)

T-Score	คะแนน	ความถี่	PR
32	141	3	3.00
31	140	3	2.70
30	139	6	2.26
30	137	2	1.87
29	136	5	1.52
28	135	1	1.23
28	134	1	1.13
27	132	1	1.03
27	131	2	0.88
26	130	2	0.69
25	129	1	0.54
24	128	1	0.44
23	125	2	0.29
21	124	1	0.15
18	117	1	0.05

จากตาราง 12 พบว่าคะแนนเกณฑ์ปกติของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล ด้านบุคลิกภาพ ซึ่งมีคะแนนดิบอยู่ระหว่าง 117 ถึง 243 มีค่า T – Score อยู่ระหว่าง $T_{18} - T_{81}$ และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์(PR) อยู่ระหว่าง 0.05 ถึง 99.90

การแปลความหมายของคะแนนโดยเทียบกับเกณฑ์ปกติ ถ้าต้องการทราบระดับของลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลด้านบุคลิกภาพ ให้นำคะแนนดิบมาเทียบกับคะแนนที่ปกติ และพิจารณาตามเกณฑ์ ดังนี้ (ชวาล แพรัตนกุล. 2520 : 53)

ตั้งแต่ T65 และสูงกว่า	แปลว่า	มีบุคลิกภาพสูงมาก
ตั้งแต่ T55 – T64	แปลว่า	มีบุคลิกภาพสูง
ตั้งแต่ T45 – T54	แปลว่า	มีบุคลิกภาพปานกลาง
ตั้งแต่ T35 – T44	แปลว่า	มีบุคลิกภาพต่ำ
ตั้งแต่ T34 และต่ำกว่า	แปลว่า	มีบุคลิกภาพต่ำมาก

ตาราง 13 เกณฑ์ปกติของคะแนนแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล:คะแนน
มาตรฐานปกติ T-Score ในแต่ละองค์ประกอบ ของกลุ่มตัวอย่าง (n=1,017)

T	ด้านความรู้พื้นฐาน	ด้านความสนใจ	ด้านบุคลิกภาพ
82	-	138	-
81	-	-	243
79	-	-	241
78	-	137	-
77	14	-	240
76	-	136	-
75	-	-	235
74	-	-	232-233
73	-	135	226-231
72	-	-	224
71	-	134	221-223
70	-	133	220
69	13	-	217-219
68	-	131-132	214
67	-	130	211-213
66	-	128-129	210
65	-	127	206-209
64	-	125-126	205
63	-	124	202-204
62	12	123	199-201
61	-	122	196-198
60	-	120-121	193-195
59	-	117-119	189-192
58	-	116	186-188
57	11	115	184-185
56	-	113-114	181-183
55	-	112	177-180
54	-	110-111	174-176
53	-	109	172-173

ตาราง 13 (ต่อ)

T	ด้านความรู้พื้นฐาน	ด้านความสนใจ	ด้านบุคลิกภาพ
52	-	107-108	169-171
51	10	106	168
50	-	105	166-167
49	-	103-104	163-165
48	-	101-102	162
47	-	99-100	160-161
46	9	-	159
45	-	98	158
44	-	97	156-157
43	-	96	155
42	8	95	153-154
41	-	94	152
40	-	93	151
39	-	91-92	-
38	7	90	150
37	-	89	149
36	-	88	148
35	6	87	147
34	-	86	146
33	-	85	144-145
32	-	84	141-143
31	-	83	140
30	5	82	137-139
29	-	-	136
28	-	81	134-135
27	-	79	131-132
26	4	78	130
25	-	76	129
24	-	75	128
23	-	74	125

ตาราง 13 (ต่อ)

T	ด้านความรู้พื้นฐาน	ด้านความสนใจ	ด้านบุคลิกภาพ
21	2	73	124
19	1	71	-

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 13 พบว่า เกณฑ์ปกติของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีลักษณะพึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล อยู่ในระดับปานกลาง พบว่า

ลักษณะพึงประสงค์ด้านความรู้พื้นฐาน ของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนดิบอยู่ระหว่าง 9 – 10 มีคะแนนมาตรฐานปกติ T-Score อยู่ระหว่าง $T_{46} - T_{51}$ และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์(PR) อยู่ระหว่าง 38.56 – 57.87

ลักษณะพึงประสงค์ด้านความสนใจ ของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนดิบอยู่ระหว่าง 98 – 111 มีคะแนนมาตรฐานปกติ T-Score อยู่ระหว่าง $T_{45} - T_{54}$ และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์(PR) อยู่ระหว่าง 32.94 – 69.03

ลักษณะพึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพ ของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนดิบอยู่ระหว่าง 158 – 176 มีคะแนนมาตรฐานปกติ T-Score อยู่ระหว่าง $T_{45} - T_{54}$ และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์(PR) อยู่ระหว่าง 29.65 – 64.80

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล
2. เพื่อศึกษาลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
3. เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติ (Norm) ของลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรของกลุ่มรู้จัก(Known Group)

ประชากรที่เป็นกลุ่มรู้จัก ของการวิจัยครั้งนี้ เป็นพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้น 1 (ปริญญาตรี) ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงพยาบาลสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ

กลุ่มตัวอย่างของกลุ่มรู้จัก(Known Group)

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มรู้จัก ของการวิจัยครั้งนี้ เป็นพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้น 1 (ปริญญาตรี) ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงพยาบาล สมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 50 คน ที่ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากประชากร

ประชากรที่เป็นนักเรียน

ประชากรที่เป็นนักเรียนของการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสมุทรปราการ

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนของการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 1,017 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลที่สร้างขึ้นจำนวน 1 ฉบับ ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับพยาบาล
- ตอนที่ 2 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสนใจในการเป็นพยาบาล
- ตอนที่ 3 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพของพยาบาล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ติดต่อขออนุญาตผู้บริหารโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อกำหนดวันเวลาในการวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล

2. เตรียมแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล ให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่สอบในแต่ละครั้งและวางแผนการดำเนินการวัด

3. อธิบายให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างเข้าใจวัตถุประสงค์ และประโยชน์ที่จะได้รับจากการทำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล

4. อธิบายให้ผู้เข้าสอบทุกคนเข้าใจวิธีการทำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล และวิธีการตอบก่อนที่จะให้ทุกคนเริ่มต้นทำ

4.1 ทดสอบครั้งที่ 1 (Try out) นำแบบวัดที่สร้างขึ้น ซึ่งตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นโดยผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดสอบกับกลุ่มผู้จัด ที่เป็นพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้น 1 (ปริญญาตรี) ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงพยาบาลสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 50 คน แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามรายข้อ ผู้วิจัยคัดเลือกข้อคำถามที่มีคุณภาพไว้ เพื่อนำไปทดสอบครั้งต่อไป

4.2 ทดสอบครั้งที่ 2 นำแบบวัดที่คัดเลือกแล้ว ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นโดยด้านความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับพยาบาลใช้สูตร KR - 20 ส่วนด้านความสนใจที่มีต่ออาชีพพยาบาล และด้านบุคลิกภาพใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบัค

4.3 นำแบบวัดไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,017 คน สร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) โดยนำคะแนนจากการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างไปคำนวณค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ แล้วเทียบหาค่าที่ปกติโดยสร้างเกณฑ์ปกติแยกตามชนิดของแบบวัด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลมาวิเคราะห์ดังนี้

1. การตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น
2. การทดสอบครั้งที่ 1 หาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และหาค่าสถิติพื้นฐานของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล
3. การทดสอบครั้งที่ 2 หาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าสถิติพื้นฐาน และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล
4. การทดสอบครั้งที่ 3 หาสถิติพื้นฐาน เกณฑ์ปกติ และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่

สรุปผลการวิจัย

1. ค่าเฉลี่ยของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล ด้านความรู้พื้นฐาน ด้านความสนใจ และด้านบุคลิกภาพอยู่ในระดับค่อนข้างสูง
2. แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลด้านความรู้พื้นฐานฉบับนี้ มีจำนวน 14 ข้อ มีค่าความยากง่าย(p) อยู่ระหว่าง .54 ถึง .79 มีค่าอำนาจจำแนก(D) อยู่ระหว่าง .26 ถึง .48 มีค่าสหสัมพันธ์(r) อยู่ระหว่าง .23 ถึง .39 มีค่าความเชื่อมั่น(KR-20) เท่ากับ .72 มีค่า T – Score อยู่ระหว่าง $T_{19} - T_{77}$ และมีตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.10 ถึง 99.66
3. แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลด้านความสนใจในอาชีพพยาบาล จำนวน 28 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก(t) อยู่ระหว่าง 5.55 ถึง 16.72 มีค่าสหสัมพันธ์(r) อยู่ระหว่าง .23 ถึง .53 มีค่าความเชื่อมั่น(α) เท่ากับ .79 มีค่า T – Score อยู่ระหว่าง $T_{19} - T_{82}$ และมีตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.10 ถึง 99.95
4. แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลด้านบุคลิกภาพของพยาบาล จำนวน 50 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก(t) อยู่ระหว่าง 8.20 ถึง 21.70 มีค่าสหสัมพันธ์(r) อยู่ระหว่าง .29 ถึง .78 และมีค่าความเชื่อมั่น(α) เท่ากับ .92 มีค่า T – Score อยู่ระหว่าง $T_{18} - T_{81}$ และมีตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.05 ถึง 99.90

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องการสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญมาอภิปรายดังนี้

1. แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล ฉบับนี้มีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างที่ระดับ 0.50 ถึง 1.00 หมายถึง คะแนนที่แทนโครงสร้างรวมๆ ของคุณลักษณะที่ต้องการวัดนั้น หากมีค่าสหสัมพันธ์กับคะแนนรวมสูง แสดงว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งนี้ ค่าสหสัมพันธ์จะมีความสัมพันธ์กันกับค่าอำนาจจำแนก กล่าวคือ ถ้ามีค่าอำนาจ

จำแนกสูง ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง(Construct Validity) ที่วัดโดยค่าสหสัมพันธ์สูงด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ชีรนุช โมลิสกุลมงคล (2533 : 103) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นนักธุรกิจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดนครนายก พบว่า ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยใช้เทคนิคกลุ่มที่รู้จัก จากกลุ่มนักธุรกิจที่ประสบความสำเร็จในอาชีพ และมีประสบการณ์มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี กับกลุ่มข้าราชการครูที่ไม่มีประสบการณ์ทางด้านธุรกิจมาก่อน พบว่า ได้ค่าความเที่ยงตรงจากการทดสอบครั้งที่ 2 เท่ากับ 5.13 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และจากการทดสอบครั้งที่ 3 มีค่าความเที่ยงตรงเท่ากับ 4.13 มีความเที่ยงตรงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2. แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลฉบับนี้ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ดังนี้ ด้านความรู้พื้นฐานมีค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง .26 ถึง .48 ความยากง่าย อยู่ระหว่าง .54 ถึง .79 ด้านความสนใจ มีค่าอำนาจจำแนก (t) อยู่ระหว่าง 5.55 ถึง 16.72 และด้านบุคลิกภาพ มีค่าอำนาจจำแนก (t) อยู่ระหว่าง 8.20 ถึง 21.70 สอดคล้องกับผลการศึกษาของศิริชัย กาญจนวาสี (2544) พบว่า ข้อสอบที่มีคุณภาพจะมีค่าอำนาจจำแนก มากกว่าหรือเท่ากับ .20 ค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.20 ถึง 0.80 และในกรณีแบบทดสอบเป็นแบบมาตรวัดประมาณค่าจะมีค่าอำนาจจำแนก(t) ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป ซึ่งในแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลฉบับนี้ โดยส่วนใหญ่ข้อคำถามผ่านเกณฑ์ดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของเอ็ดเวิร์ด (Edward.1957) ที่กำหนดว่าค่าอำนาจจำแนกที่ดีควรมีค่าตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป จึงแสดงให้เห็นว่ากลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลฉบับนี้ มีค่าความเชื่อมั่น ดังนี้

ค่าความเชื่อมั่นด้านความรู้พื้นฐาน มีค่าความเชื่อมั่น .72 สอดคล้องกับ อเนก พ.อนุกุลบุตร (2522 : 415) ได้กล่าวว่า แบบทดสอบที่มีค่าความยากง่าย(p) ตั้งแต่ .20 ถึง .80 ขึ้นไป จะทำให้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบสูง ซึ่งแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลด้านความรู้พื้นฐานมีค่าความเชื่อมั่นที่เชื่อถือได้

ค่าความเชื่อมั่นด้านความสนใจ มีค่าความเชื่อมั่น .79 สอดคล้องกับผลการศึกษาของ เกเบิล (ลัวัน สายยศ ; และอังคณา สายยศ.2541 : 317 ; อ้างอิงจาก Gable.1986:147) ได้กล่าวว่า เครื่องมือวัดความรู้สึกรู้สึกหรือจิตพิสัย และแบบทดสอบ ควรมีค่าความเชื่อมั่นอย่างต่ำ .70 แสดงให้เห็นว่า แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าความเชื่อมั่นเป็นที่เชื่อถือได้

ค่าความเชื่อมั่นด้านบุคลิกภาพ มีค่าความเชื่อมั่น .92 สอดคล้องกับผลการศึกษาของ เกเบิล (ลัวัน สายยศ และอังคณา สายยศ.2541 : 317 ; อ้างอิงจาก Gable.1986:147) ได้กล่าวว่า เครื่องมือวัดความรู้สึกรู้สึกหรือจิตพิสัย และแบบทดสอบ ควรมีค่าความเชื่อมั่นอย่างต่ำ .70 แสดงให้เห็นว่า แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าความเชื่อมั่นเป็นที่เชื่อถือได้

4. เกณฑ์ปกติ

ผู้วิจัยสร้างเกณฑ์ปกติของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ ในรูปคะแนนที่ปกติ (Normalized T-Score) เพื่อใช้เปรียบเทียบ ดังที่ ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2541: 215-216) กล่าวว่า ถ้า เกณฑ์คะแนนที่ปกติ นิยมใช้กันมาก เพราะเป็นคะแนนมาตรฐานสามารถนำมา บวกลบ และเฉลี่ยได้ มีความเหมาะสมในการแปลความหมาย ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ แบบวัดลักษณะที่ พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล ด้านความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับงานพยาบาล มี T - score อยู่ ระหว่าง $T_{19} - T_{77}$ และมีตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.10 ถึง 99.66 ด้านความสนใจในอาชีพพยาบาล มี T - score อยู่ระหว่าง $T_{19} - T_{82}$ และมีตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.10 ถึง 99.95 ด้านบุคลิกภาพ ของพยาบาล มี T - score อยู่ระหว่าง $T_{18} - T_{81}$ และมีตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.05 ถึง 99.90 เมื่อ ผู้สอบต้องการรู้ระดับลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลในแต่ละด้านของตนเองจะต้องนำ คะแนนดิบมาเทียบกับเกณฑ์ปกติ แล้วจึงตัดสินว่า ตนเองมีลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็น พยาบาลอยู่ในระดับใด โดยเกณฑ์ปกติสร้างขึ้นตามแบบของชาว แพร์ตกุล (2517: 101) ดังนี้

ตั้งแต่ T_{65} และสูงกว่า	แปลว่า ลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลสูงมาก
ตั้งแต่ $T_{55} - T_{64}$	แปลว่า ลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลสูง
ตั้งแต่ $T_{45} - T_{54}$	แปลว่า ลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลปานกลาง
ตั้งแต่ $T_{35} - T_{44}$	แปลว่า ลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลต่ำ
ตั้งแต่ T_{34} และต่ำกว่า	แปลว่า ลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลต่ำมาก

ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การนำเครื่องมือในงานวิจัยครั้งนี้ไปใช้ ควรนำเครื่องมือในส่วนของความสนใจ และด้านบุคลิกภาพไปใช้ เนื่องจากความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับงานพยาบาลควรเปลี่ยนเป็นความรู้ด้าน วิชาชีพก่อนนำไปใช้

1.2 ในการสร้างเกณฑ์ปกติการศึกษาครั้งนี้ ประชากรเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสมุทรปราการ ดังนั้นควรมีการหาเกณฑ์ปกติกับ พยาบาล(กลุ่มผู้ชัด)

1.3 ควรนำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาล ไปใช้ร่วมกับ การสังเกตและ การสัมภาษณ์ จะทำให้ได้ข้อมูลและคำตอบที่ตรงกับลักษณะที่พึงประสงค์มากขึ้น

2. ในการทำวิจัยต่อไป

ควรมีการศึกษาด้านอื่น ๆ ที่คาดว่าจะมีส่วนเกี่ยวข้องหรือส่งผลต่อลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล และควรมีการสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลในรูปแบบอื่น ๆ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กันยา สุวรรณแสง. (2533). *การพัฒนาบุคลิกภาพ*. กรุงเทพฯ: รวมสาส์น.
- กาญจนา คำสุวรรณ. (2524). *จิตวิทยาเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : ทวีการพิมพ์.
- คณะกรรมการพิจารณากำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรทางการพยาบาล. (2520). *การกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากรทางการพยาบาล*. กองการพยาบาล สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข.
- จันทร์จิรา เหล่าพงษ์นันท์. (2533). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะกับความพึงพอใจในอาชีพพยาบาล สังกัดสำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร*. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จุฑา บุรีภักดี. (2533). *การพัฒนาบุคลิกภาพ*. กรุงเทพฯ : สมเจตน์การพิมพ์.
- แจ่ม พวงจันทร์. (2531). *พัฒนาการพยาบาล*. พิมพ์ครั้งที่7. พิษณุโลก: โรงพิมพ์ตระกูลไทย.
- ชวาล แพรัตกุล. (2516). *เทคนิคการวัดผล*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- . (2517). *การทดสอบเพื่อค้นและพัฒนาสมรรถภาพ*. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เชิดศักดิ์ ไชวสิทธิ์. (2520). *การวัดทัศนคติ และบุคลิกภาพ*. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ธีรุษ โมลิสกุลมงคล. (2533). *การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นนักธุรกิจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดนครนายก*. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม.(การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- เดโช สวานานนท์. (2519). *บุคลิกภาพกับความสำเร็จในการทำงาน*. วิทยาสาร. 24 : 22-23.
- ทัศน บุญทอง. (2538). *พยาบาลกับการพัฒนาบุคลิกภาพ*. ในเอกสารการสอนวิชาประสบการณ์วิชาชีพการพยาบาล. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ทิพพาพันธ์ ศศิธรเวชกุล. (2529, มกราคม-มีนาคม). *มนุษย์สัมพันธ์กับงานพยาบาล*. วารสารพยาบาลศาสตร์. 4(1) : 17-19.
- นันทน์ภัส โกพลรัตน์. *แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6*. สารนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นวลละอ อสุภาผล. (2527). *ทฤษฎีบุคลิกภาพ*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- นงนุช บันจายสีห์. (2525). การสร้างแบบทดสอบสติปัญญาสำหรับนักเรียนอายุ 14-15 ปี. ปรินญา
นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
ประสาร ทิพย์ธารา. (2521). คู่มือประกอบการศึกษาจิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
อักษรบัณฑิต.
- ฝนทอง หงส์พร้อมญาติ. (2524). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาลตามความคาดหวังของ
พยาบาลและผู้ป่วย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2531). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พนิดา ผกานรินทร์. (2544). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างบุคคลในการปฏิบัติงาน
พยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลตากสิน กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์
กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เพยาร์ เกิดสุขทิพย์. (2536). การพยาบาลเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- เพยาร์ เอี่ยมวงษ์. (2538). คุณลักษณะของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลตำรวจตามทัศนะของ
อาจารย์และนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การบริหาร
การศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พรจันทร์ สุวรรณชาติ. (2535). คุณภาพของการปฏิบัติการพยาบาล. ในเอกสารการสอนชุดวิชา
ประเด็นและแนวโน้มทางการพยาบาลหน่วยที่ 8-15. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: กิ่งจันทร์
การพิมพ์.
- พรทิพย์ เขียรไพสิฐ. (2542).การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของพยาบาลสภาวิชาชีพ ตาม
แนวทฤษฎีบุคลิกภาพของแคทเทิล. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา).
กรุงเทพฯ :บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2540.(2540,ธันวาคม). ราช
กิจจานุเบกษา. เล่มที่ 114 ตอนที่ 75ก : 123.
- พรรณี ช.เจนจิต. (2528). จิตวิทยาการเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: อัมรินทร์การพิมพ์.
- พรรณวดี สนธิทรัพย์. (2542). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ
โรงพยาบาลกรุงเทพ. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ: บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พนารัตน์ วิศเวทพนมิตร. (2539). สมรรถนะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตทางการพยาบาลศาสตร์ใน
พ.ศ.2544 ถึง 2549. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (พยาบาลศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- พิกุลทิพย์ หงษ์เหิร และปราณี จาติเกตุ. (2535). กฎหมายวิชาชีพการพยาบาล. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม.
- เพิ่มสุข สังขมงคล.(2526). ลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาลตามการรับรู้ของผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการ
และพยาบาลเอง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ฟาริดา อิบราฮิม. (2535). *สาระแห่งวิชาชีพการพยาบาล*. กรุงเทพฯ: คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- มหิดล, มหาวิทยาลัย. (2530). *การสัมมนาพยาบาลศาสตร์ศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 1*. กรุงเทพฯ: คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และวิทยาลัยกองทัพบก.
- รัตนา ศรีเหรียญ. (2529). *ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของพยาบาลกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาพยาบาล*. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม.(การวัดผลการศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- รัตนา ทองสวัสดิ์. (2539). *วิชาชีพการพยาบาลประเด็นและแนวโน้ม*. พิมพ์ครั้งที่3. เชียงใหม่: ธนบรรณการพิมพ์.
- ล่อ หุตากร. (2535). *คุณธรรมและจรรยาวิชาชีพทางการพยาบาล*. เอกสารการสอนชุดวิชา *ประสบการณ์วิชาชีพการพยาบาล หน่วยที่ 1-8 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช*. พิมพ์ครั้งที่3. กรุงเทพฯ: ชวนพิมพ์.
- ล้วน สายยศ ; และอังคณา สายยศ. (2536). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- . (2541). *เทคนิคการสร้างและสอบข้อสอบความถนัดทางการเรียน*. กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก.
- วัลลภ ปิยะมโนธรรม. (2528). *เทคนิคการรักษาโรคประสาทด้วยตนเอง*. กรุงเทพฯ: เยียร์บุ๊คพับลิชเชอร์.
- วีรวรรณ สุจริต.(2532). *การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านความเป็นแพทย์ของนักศึกษาแพทย์*. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม.(การวัดผลการศึกษา)กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- ศรียา นิยมธรรม. (2520). *โปรแกรมการเรียนวิชาจิตวิทยา*. กรุงเทพฯ: อักษรการพิมพ์.
- ศิริน สุธ. (2532). *กระบวนการเข้าสู่วิชาชีพพยาบาล*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ศิริชัย กาญจนวาสี และคณะ. (2544). *สถิติประยุกต์สำหรับการวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศุมล ศรีสุขวัฒนา. (2545). *รัฐธรรมนูญกับการปฏิรูประบบสุขภาพ: สิทธิหน้าที่อันชอบธรรมของประชาชน*. ใน โกมาตร จึงเสถียรทรัพย์ และสุมาภรณ์ แซ่ลี้. 30 ประเด็นสู่แผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ 9. หน้า 37-70. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคลสหประชาพาณิชย์.
- สถาบันการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2549). *การพัฒนาแบบวัดผู้มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์:แบบวัดคุณลักษณะความสนใจทางวิทยาศาสตร์*. กรุงเทพฯ: สถาบันการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.
- สวนา พรพัฒน์กุล. (2525). *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แสงรุ่งการพิมพ์.

- สิริชัย ประทีปฉาย. (2533). *การพัฒนาบุคลิกภาพและการปรับตัว*. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยราไพพรรณี.
- สิวลี ศิริไธ. (2539). *จริยศาสตร์สำหรับพยาบาล*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุจินต์ วิจิตรกาญจน์. (2529). *แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร*. เอกสารการสอนชุดวิชา
ประสบการณ์วิชาชีพ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุจิตต์ ศรีประพันธ์. (2524). *นโยบายการสาธารณสุขในศตวรรษที่ 21*. ในประมวลการประชุม
พยาบาลแห่งชาติครั้งที่ 11 เรื่อง การพยาบาลไทยในระยะเปลี่ยนสู่ศตวรรษที่21.
กรุงเทพฯ: ไฟศาลศิลป์การพิมพ์.
- สุทธิรัตน์ พิมพ์พงศ์. (2540). *การพัฒนาแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นพยาบาล*. ปรินญา
นิพนธ์ กศ.ด. (การทดสอบและวัดผลการศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุนีย์ ชีรดากร. (2524). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่ง
ประเทศไทย.
- สุวรรณา เจริญสูงงษ์. (2545). *การสร้างแบบทดสอบวัดลักษณะความเป็นพยาบาลของนักศึกษา
พยาบาล สถาบันการศึกษาพยาบาลภาครัฐบาล ในเขตกรุงเทพมหานคร*. ปรินญานิพนธ์
กศ.ม.(การวัดผลการศึกษา)กรุงเทพฯ :บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- สำเร็จ บุญเรืองรัตน์. (2542,กันยายน-ธันวาคม). การวัดทัศนคติ และความสนใจ. *วารสารการ
วัดผลการศึกษา*. 3(2) : 8.
- เสาวมาศ เกื่อนนาดี. (2542). การรับรองคุณภาพโรงพยาบาล: แนวคิด วิวัฒนาการและแนวโน้มใน
อนาคต. *วารสารสมาคมพยาบาลฯ สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. 17(2) : 22-28.
- อุดม สุภาไตร์ ; และสมจิตต์ กาญจนโกภิน. (2538). *วิชาชีพการพยาบาลกับคุณภาพชีวิต*.
(เอกสารการสอน). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. อัดสำเนา.
- Anastasi, Anne. (1976). *Psychological Testing*. 2nd ed. New York : The Macmillan Company.
- Cattell. (1970). *A Trait Factor-Analytic Approach to Personality : Theory, Assessment and
Research*. New York : 309-320.
- Darley, John G. and Hegenath Theda. (1955). *Vocational Interest Measurement Theory and
Practice*. Minneapolis : University of Minnesota Press.
- Davis,Frederich B. (1964). *Educational Measurement and Their Interpretation*. California :
Wadsworth Publishing Co.
- Edwards,Allen Louis.(1957). *Techniques of Attitude Scale Construction*. New Jersey :
Prentice Hall,Inc.
- Eysenck, H.J. et al. (1972). *Encyclopedia of Psychology*. London : Search Press Limited.
- Good, Carter V. (1973). *Dictionary of Education*. 3rd ed. New York : McGrew-Hill Book .

- Kelly, William L. (1975). *"Psychological Prediction of leadership in Nursing," Nursing Reseach.* 23 : 38-41.
- Kelman, Herbert C. (1967). "Compliance, Identification and Internalization:Three Process of Attitude Change," *Attitude Theory and Measurement.* New York : John Wiley and Sons Inc.,p.p. 470 - 471.
- Mayer, M.T. and Mayers, G.E. (1983). *Mananging by Communication on Organization Approach.* Tokyo : Mc Graw-Hill, Kogakusha.
- McConnell,J.V. (1974). *Understanding Human Behavior.* New York : Holt, Rinehart and Winston.
- Page, Terry, J.B. Thomas and A.R. Marshall. (1977). *International Dictionary of Education.* New York : Nicolas Publising Co.
- Powell, Marvin. (1963). *The Psychology of Adolesence.* New York : The Bobbs Merrill Company Inc.
- Super, Donald E. and John O. Crites. (1968). *Appraising Vocational Fitness.* Delhi : Universal Book Stall.
- Thorndike, Robert H. and Elizabeth P.Hagen. (1961). *Measurememt and Evaluation in Psychology and Education.* 2nd ed. New York : John Wiley & Sons.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล

อาจารย์มณฑิรา จารุเพ็ง

ภาควิชาการแนะแนวจิตวิทยาการศึกษา คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

นางสาววรลักษณ์ จัตวรรัตนารักษ์

ประธานกรรมการ การตรวจสอบคุณภาพการพยาบาล
หัวหน้าหอผู้ป่วยพิเศษ 3 โรงพยาบาลสมุทรปราการ
ประสบการณ์การทำงาน มากกว่า 20 ปี

นางสาวใจรัตน์ ปโยนิธิธำรง

พยาบาลวิชาชีพ 7 กลุ่มงานจิตเวช โรงพยาบาล
สมุทรปราการ

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความร่วมมือ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บันทึกวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 5731

ที่ ศธ 0519.12/861๐

วันที่ ๔/ ธันวาคม 2548

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวชุตีมา สุนทรวิภาต นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล” โดยมี ศาสตราจารย์ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บันทึกวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์มณฑิรา จารุเพ็ง เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวชุตีมา สุนทรวิภาต และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญศิริ จีระเดชากุล)

คณบดีบันทึกวิทยาลัย

ที่ ศธ 0519.12/๘๖๐๙

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๖๑ ธันวาคม 2548

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสมุทรปราการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบวัดฯ

เนื่องด้วย นางสาวชุติมา สุนทรวิภาต นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “การสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล” โดยมี ศาสตราจารย์ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ นางสาววรลักษณ์ ฉัตรรัตนารักษ์ พยาบาลวิชาชีพ 7 และ นางสาวใจรัตน์ ปโยนิธธีารง พยาบาลวิชาชีพ 7 เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวชุติมา สุนทรวิภาต และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-387-0491 ต่อ 3055

ที่ ศธ 0519.12/๐๖/๑๔

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

3 กุมภาพันธ์ 2549

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสมุทรปราการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบวัด

เนื่องด้วย นางสาวชุติมา สุนทรวิภาต นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล” โดยมี ศาสตราจารย์พ้องพรรณ เกิดพิทักษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้พยาบาลวิชาชีพ จำนวน 100 คน ตอบแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2549

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวชุติมา สุนทรวิภาต ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญศิริ จิระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-387-0491 ต่อ 3055

ที่ ศธ 0519.12/0715

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

3 กุมภาพันธ์ 2549

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดทรงธรรม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบวัด

เนื่องด้วย นางสาวชุตินา สุนทรวิภาต นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล” โดยมี ศาสตราจารย์พ่วงพรรณ เกิดพิทักษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตอบแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2549

จึงเรียนมาเพื่อขอกความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวชุตินา สุนทรวิภาต ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญศิริ จีระเชชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-387-0491 ต่อ 3055

ที่ ศธ 0519.12/๐๗/๖

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

3 กุมภาพันธ์ 2549

เรื่อง ขออนุญาตเพื่อการศึกษาวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบางพลีราษฎร์บำรุง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบวัด

เนื่องด้วย นางสาวชุตินา สุนทรวิภาต นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล” โดยมี ศาสตราจารย์ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษา โดยขอให้ให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตอบแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2549

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาต และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญศิริ จีระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-387-0491 ต่อ 3055

ที่ ศธ 0519.12/๐๖/๑๔

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

3 กุมภาพันธ์ 2549

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบางป่อวิทยาคม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบวัด

เนื่องด้วย นางสาวชุตินา สุนทรวิภาต นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล” โดยมี ศาสตราจารย์ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตอบแบบวัด ลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2549

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวชุตินา สุนทรวิภาต ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จีระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-387-0491 ต่อ 3055

ที่ ศธ 0519.12/๐๔/๑๓

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

3 กุมภาพันธ์ 2549

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนสตรีสมุทรปราการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบวัด

เนื่องด้วย นางสาวชุตินา สุนทรวิภาต นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล” โดยมี ศาสตราจารย์ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตอบแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2549

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวชุตินา สุนทรวิภาต ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญจิตี จีระเชชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-387-0491 ต่อ 3055

ภาคผนวก ค
คู่มือดำเนินการสอบ

คู่มือดำเนินการสอบแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลสำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล เป็นแบบวัดที่ใช้วัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลสำหรับนักเรียน ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของบุคคลที่มีแนวโน้มบ่งบอกว่าบุคคลนั้นจะประสบความสำเร็จในการเป็นพยาบาล ประกอบด้วย

1. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการพยาบาล หมายถึง ความรู้ที่ได้เรียนรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการพยาบาล ได้แก่ การตรวจสัญญาณชีพ การให้ยา การฉีดยา การทำแผล
2. ความสนใจในการเป็นพยาบาล หมายถึง ความใส่ใจ ใฝ่รู้ในการติดตามข่าวสารข้อมูลต่างๆ ด้านการพยาบาล รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานพยาบาล ความชอบในการเป็นพยาบาล มีความคิดความและมีแนวโน้มในการเป็นพยาบาล
3. บุคลิกภาพของการเป็นพยาบาล หมายถึง ลักษณะนิสัย และพฤติกรรมที่แสดงออก ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะตัวบุคคล ของการเป็นพยาบาลที่ดี ได้แก่

3.1 ความอดทน หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกในลักษณะที่มีความจริงจัง ความอดสาหัส ความเสมอต้นเสมอปลายที่จะปฏิบัติงานได้ทั้งทางกายและทางใจ ทำกิจกรรมต่างๆ โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคปัญหาจนประสบความสำเร็จ

3.2 ความซื่อสัตย์ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกอย่างตรงไปตรงมา ตามสภาพความเป็นจริง ไม่ทุจริตหลอกลวง ไม่คดโกง เป็นที่ไว้วางใจของผู้อื่น

3.3 ความเสียสละ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกโดยมุ่งทำประโยชน์ให้แก่ผู้อื่นและส่วนรวม มีน้ำใจ ไม่เอาเปรียบ หรือหวังผลตอบแทน

3.4 ความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงความมั่นใจในการกระทำ ไม่ลังเล ไม่หวั่นไหวไปตามคำพูดของผู้อื่น สามารถควบคุมการกระทำของตนเองได้ ไม่หวาดกลัว สามารถเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำให้สิ่งหนึ่งเมื่อมีเหตุการณ์เกิดขึ้นในปัจจุบันทันด่วนให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

3.5 ความรับผิดชอบ หมายถึง มีความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จด้วยดี ติดตามผลงานที่ทำไปแล้วเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น รับผิดชอบงานให้เสร็จ ไม่ผัดวันประกันพรุ่ง ตรงต่อเวลา

3.6 ความเมตตากรุณา หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงความรักใคร่ โดยปรารถนาที่จะให้ผู้อื่นมีความสุข มีความสงสารปรารถนาให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ ให้ความช่วยเหลือทั้งด้านสิ่งของ การกระทำและคำพูด โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน ไม่เบียดเบียนผู้อื่นด้วยกาย วาจา ใจ ไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน

3.7 ความมีมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง มีสัมพันธภาพอันดีในการติดต่อ หรือปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น สามารถปรับตัวให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การรู้จักหักทลาย มี

ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในทางที่ดี ยอมรับฟังความคิดเห็นและสามารถปรับปรุงตนเองให้เข้ากับผู้อื่นได้

3.8 ความมีระเบียบวินัย หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ให้อยู่ในระเบียบกฎเกณฑ์ของที่ทำงาน วางแผนการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎระเบียบที่วางไว้ สามารถควบคุมตนเองให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบของหน่วยงานในเรื่องการแต่งกาย และการซื้อตรงต่อหน้าที่

โครงสร้างของแบบวัด

แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล เป็นแบบวัดที่ครอบคลุมลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความรู้พื้นฐาน ด้านความสนใจ และด้านบุคลิกภาพ ซึ่งสร้างขึ้นตามนิยาม

ด้านความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับงานพยาบาล มีลักษณะเป็นแบบตอบ ใช่ – ไม่ใช่

ด้านความสนใจในการเป็นพยาบาลและด้านบุคลิกภาพของพยาบาล ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ จริงที่สุด จริง จริงปานกลาง จริงน้อย จริงน้อยที่สุด

การสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล

1. การสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับงานพยาบาล

1.1 กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับงานพยาบาล

1.2 ศึกษา นิยาม เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และวิธีการสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับงานพยาบาล

1.3 เขียนนิยามศัพท์เฉพาะของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับงานพยาบาล

1.4 เขียนข้อคำถามแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับงานพยาบาลโดยยึดตามนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน 25 ข้อ ประกอบด้วย ความรู้พื้นฐาน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการตรวจวัดสัญญาณชีพ ด้านการให้ยา ด้านการฉีดยา ด้านการทำแผล ลักษณะของแบบวัดเป็นแบบ 2 ตัวเลือกใช่ ไม่ใช่ เมื่อสร้างข้อคำถามเรียบร้อยแล้ว ให้อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์พิจารณาความถูกต้อง

1.5 นำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับงานพยาบาลที่สร้างขึ้น ไปตรวจสอบคุณภาพโดยหาค่าความเที่ยงตรงเชิงพิณิจ (Face Validity) เกี่ยวกับความเหมาะสมของภาษาและความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะหรือไม่ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน จากนั้นคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ปรากฏว่าความเที่ยงตรงมีค่าตั้งแต่ 0.67 – 1.00 ได้คัดเลือกข้อที่มีค่าความเที่ยงตรงตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ได้ข้อคำถามที่มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ จำนวน 25 ข้อ

1.6 ทดสอบครั้งที่ 1 นำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับงานพยาบาลที่คัดเลือกแล้ว จำนวน 25 ข้อ ไปทดลองใช้(Try out) กับกลุ่มผู้ชุด จำนวน 50 คน พบว่า มีค่าความยากง่าย(p) อยู่ระหว่าง .16 ถึง 1 มีค่าอำนาจจำแนก(D) อยู่ระหว่าง -.08 ถึง .56 มีค่าสหสัมพันธ์(r) อยู่ระหว่าง 0 ถึง .78 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .63 และคัดเลือกข้อที่มีค่าความยากง่าย(p) ตั้งแต่ .20 ถึง .80 และค่าอำนาจจำแนก(D) ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป คัดเลือกไว้ จำนวน 14 ข้อ มีค่าความยากง่าย(p) อยู่ระหว่าง .40 ถึง .78 มีค่าอำนาจจำแนก(D) อยู่ระหว่าง .20 ถึง .56 มีค่าสหสัมพันธ์(r) อยู่ระหว่าง .23 ถึง .78 และมีค่าความเชื่อมั่น(KR-20) เท่ากับ .63

1.7 ทดสอบครั้งที่ 2 นำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับงานพยาบาลที่คัดเลือกแล้ว จำนวน 14 ข้อ ไปทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 100 คน พบว่า มีค่าความยากง่าย(p) อยู่ระหว่าง .34 ถึง .58 มีค่าอำนาจจำแนก(D) อยู่ระหว่าง .20 ถึง .56 มีค่าสหสัมพันธ์(r) อยู่ระหว่าง .24 ถึง 1 และมีค่าความเชื่อมั่น(KR-20) เท่ากับ .72

1.8 ทดสอบครั้งที่ 3 นำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับงานพยาบาลที่คัดเลือกแล้ว จำนวน 14 ข้อ ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1,017 คน พบว่า มีค่าความยากง่าย(p) อยู่ระหว่าง .54 ถึง .79 มีค่าอำนาจจำแนก(D) อยู่ระหว่าง .26 ถึง .48 มีค่าสหสัมพันธ์(r) อยู่ระหว่าง .23 ถึง .39 และมีค่าความเชื่อมั่น(KR-20) เท่ากับ .72 มีค่า T – Score อยู่ระหว่าง $T_{19} - T_{77}$ และมีตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.10 ถึง 99.67

1.9 เขียนคู่มือการใช้แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับงานพยาบาล

2. การสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสนใจในการเป็นพยาบาล

2.1 กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสนใจในการเป็นพยาบาล

2.2 ศึกษา นิยาม เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และวิธีการสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสนใจในการเป็นพยาบาล

2.3 เขียนนิยามศัพท์เฉพาะของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสนใจในการเป็นพยาบาล

2.4 เขียนข้อคำถามแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสนใจในการเป็นพยาบาล โดยยึดตามนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน 30 ข้อ ลักษณะของแบบวัดเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Likert) เมื่อสร้างข้อคำถามเรียบร้อยแล้ว ให้อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์พิจารณาความถูกต้อง

2.5 นำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสนใจในการเป็นพยาบาลที่สร้างขึ้น ไปตรวจสอบคุณภาพโดยหาความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (Face Validity) เกี่ยวกับความเหมาะสมของภาษาและความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะหรือไม่ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน จากนั้น

คำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ปรากฏว่าความเที่ยงตรงมีค่าตั้งแต่ .67 ถึง 1 ได้คัดเลือกข้อที่มีค่าความเที่ยงตรงตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ได้ข้อคำถามที่มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ จำนวน 30 ข้อ

2.6 ทดสอบครั้งที่ 1 นำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสนใจในการเป็นพยาบาลที่คัดเลือกแล้ว จำนวน 30 ข้อ ไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มผู้จัด จำนวน 50 คน พบว่า มีค่าอำนาจจำแนก(t) อยู่ระหว่าง 1.45 ถึง 7.50 มีค่าสหสัมพันธ์(r) อยู่ระหว่าง .27 ถึง .79 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .90 และคัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนก(t) ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป ผ่านเกณฑ์ จำนวน 28 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก(t) อยู่ระหว่าง 2.06 ถึง 7.50 มีค่าสหสัมพันธ์(r) อยู่ระหว่าง .27 ถึง .79 และมีค่าความเชื่อมั่น(α) เท่ากับ .90

2.7 ทดสอบครั้งที่ 2 นำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสนใจในการเป็นพยาบาล จำนวน 28 ข้อ ไปทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 100 คน พบว่า มีค่าอำนาจจำแนก(t) อยู่ระหว่าง 2.02 ถึง 9.17 มีค่าสหสัมพันธ์(r) อยู่ระหว่าง .29 ถึง .76 และมีค่าความเชื่อมั่น(α) เท่ากับ .89

2.8 ทดสอบครั้งที่ 3 นำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสนใจในการเป็นพยาบาล จำนวน 28 ข้อ ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1,017 คน พบว่า มีค่าอำนาจจำแนก(t) อยู่ระหว่าง 5.55 ถึง 16.72 มีค่าสหสัมพันธ์(r) อยู่ระหว่าง .23 ถึง .53 และมีค่าความเชื่อมั่น(α) เท่ากับ .79 มีค่า T – Score อยู่ระหว่าง $T_{19} - T_{82}$ และมีตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.10 ถึง 99.95

2.9 เขียนคู่มือการใช้แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสนใจในการเป็นพยาบาล

3. การสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพของพยาบาล

3.1 กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพของพยาบาล

3.2 ศึกษา นิยาม เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และวิธีการสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพของพยาบาล

3.3 เขียนนิยามศัพท์เฉพาะของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพของพยาบาล

3.4 เขียนข้อคำถามแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพของพยาบาล โดยยึดตามนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน 81 ข้อ ลักษณะของแบบวัดเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Likert) เมื่อสร้างข้อคำถามเรียบร้อยแล้ว ให้อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์พิจารณาความถูกต้อง

3.5 นำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพของพยาบาลที่สร้างขึ้น ไปตรวจสอบคุณภาพโดยหาค่าความเที่ยงตรงเชิงพิณิจ (Face Validity) เกี่ยวกับความเหมาะสมของภาษาและความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะหรือไม่ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน จากนั้นคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ปรากฏว่าความเที่ยงตรงมีตั้งแต่ 0.33 ถึง 1 ได้คัดเลือกข้อที่มีค่าความเที่ยงตรงตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ได้ข้อคำถามที่มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ จำนวน 79 ข้อ

3.6 ทดสอบครั้งที่ 1 นำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพของพยาบาล ที่คัดเลือกแล้ว จำนวน 79 ข้อ ไปทดลองใช้(Try out) กับกลุ่มผู้จัด จำนวน 50 คน พบว่า มีค่าอำนาจจำแนก(t) อยู่ระหว่าง -1.10 ถึง 7.33 มีค่าสหสัมพันธ์(r) อยู่ระหว่าง .08 ถึง .78 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95 และคัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนก(t) ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป ผ่านเกณฑ์ จำนวน 50 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก(t) อยู่ระหว่าง 3.04 ถึง 7.33 มีค่าสหสัมพันธ์(r) อยู่ระหว่าง .29 ถึง .78 และมีค่าความเชื่อมั่น(α) เท่ากับ .95

3.7 ทดสอบครั้งที่ 2 นำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพของพยาบาล จำนวน 50 ข้อ ไปทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 100 คน พบว่า มีค่าอำนาจจำแนก(t) อยู่ระหว่าง 1.76 ถึง 8.53 มีค่าสหสัมพันธ์(r) อยู่ระหว่าง .32 ถึง .83 และมีค่าความเชื่อมั่น(α) เท่ากับ .90

3.8 ทดสอบครั้งที่ 3 นำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพของพยาบาล จำนวน 50 ข้อ ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1,017 คน พบว่า มีค่าอำนาจจำแนก(t) อยู่ระหว่าง 8.20 ถึง 21.70 มีค่าสหสัมพันธ์(r) อยู่ระหว่าง .29 ถึง .78 และมีค่าความเชื่อมั่น(α) เท่ากับ .92 มีค่า T – Score อยู่ระหว่าง $T_{18} - T_{81}$ และมีตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.05 ถึง 99.90

3.9 เขียนคู่มือการใช้แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพของพยาบาล

วิธีดำเนินการสอบ

วิธีดำเนินการสอบ ดำเนินการเป็น 3 ระยะ คือ การเตรียมตัวก่อนสอบ วิธีปฏิบัติขณะสอบ และวิธีปฏิบัติเมื่อสอบเสร็จ ดังนี้

1. การเตรียมตัวก่อนสอบ ควรปฏิบัติดังนี้

- 1.1 กำหนด วัน เวลา สถานที่ ล่วงหน้า และแจ้งให้ผู้สอบทราบวัตถุประสงค์
- 1.2 เตรียมห้องสอบให้เรียบร้อย และอุปกรณ์ที่ใช้ในการสอบให้มากกว่าผู้เข้าสอบ
- 1.3 ผู้ดำเนินการสอบศึกษาคำชี้แจงในการสอบล่วงหน้าอย่างน้อย 1 ครั้ง เพื่อให้

สามารถดำเนินการสอบได้อย่างคล่องแคล่ว

2. วิธีดำเนินการสอบ

- 2.1 พูดโน้มน้าวจิตใจผู้สอบให้มีความกระตือรือร้น
- 2.2 ให้คำชี้แจงในรายละเอียดอย่างละเอียด และให้เริ่มลงมือทำพร้อมกัน ซึ่งในการครั้งนี้ใช้เวลาทั้งสิ้น 1 ชั่วโมง
- 2.3 การเตือนเวลาให้เตือน 2 ครั้ง เมื่อหมดเวลาครั้งแรก เมื่อเหลือเวลาอีก 5 นาที

3. วิธีปฏิบัติเมื่อหมดเวลา

- 3.1 สั่งให้ผู้สอบวางปากกา แล้วเก็บข้อสอบ
- 3.2 ก่อนออกจากห้องสอบ ผู้ดำเนินการสอบควรชมเชยนักเรียน

วิธีการตรวจให้คะแนน

1. ด้านความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการเป็นพยาบาล

เกณฑ์การให้คะแนนโดย

ตอบถูกได้ 1 คะแนน

ตอบผิดได้ 0 คะแนน

ข้อ	ใช่	ไม่ใช่
1	1	0
2	0	1
3	0	1
4	1	0
5	1	0
6	1	0
7	0	1

ข้อ	ใช่	ไม่ใช่
8	1	0
9	1	0
10	0	1
11	0	1
12	1	0
13	1	0
14	1	0

เกณฑ์การแปลความหมาย

.81 - 1 แปลว่า

มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับงานพยาบาลมาก

.61 - .80 แปลว่า

มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับงานพยาบาลค่อนข้างมาก

.41 - .60 แปลว่า

มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับงานพยาบาลปานกลาง

.21 - .40 แปลว่า

มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับงานพยาบาลค่อนข้างน้อย

0 - .20 แปลว่า

มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับงานพยาบาลน้อย

2. ด้านความสนใจในการเป็นพยาบาล
เกณฑ์การให้คะแนนโดย

ข้อ	คะแนน					ข้อ	คะแนน				
	จริง ที่สุด	จริง	จริง ปาน กลาง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด		จริง ที่สุด	จริง	จริง ปาน กลาง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
1	5	4	3	2	1	15	5	4	3	2	1
2	5	4	3	2	1	16	5	4	3	2	1
3	5	4	3	2	1	17	5	4	3	2	1
4	5	4	3	2	1	18	1	2	3	4	5
5	5	4	3	2	1	19	5	4	3	2	1
6	5	4	3	2	1	20	1	2	3	4	5
7	1	2	3	4	5	21	5	4	3	2	1
8	5	4	3	2	1	22	5	4	3	2	1
9	1	2	3	4	5	23	1	2	3	4	5
10	5	4	3	2	1	24	5	4	3	2	1
11	5	4	3	2	1	25	5	4	3	2	1
12	5	4	3	2	1	26	1	2	3	4	5
13	5	4	3	2	1	27	5	4	3	2	1
14	1	2	3	4	5	28	1	2	3	4	5

เกณฑ์การแปลความหมาย

ถ้าคะแนนอยู่ในระดับ 1.00 – 1.49	อยู่ในระดับ น้อยมาก
ถ้าคะแนนอยู่ในระดับ 1.50 – 2.49	อยู่ในระดับ ค่อนข้างน้อย
ถ้าคะแนนอยู่ในระดับ 2.50 – 3.49	อยู่ในระดับ ปานกลาง
ถ้าคะแนนอยู่ในระดับ 3.50 – 4.49	อยู่ในระดับ ค่อนข้างมาก
ถ้าคะแนนอยู่ในระดับ 4.50 – 5.00	อยู่ในระดับ มาก

3. ด้านบุคลิกภาพของพยาบาล

เกณฑ์การให้คะแนนโดย

ข้อ	คะแนน					ข้อ	คะแนน				
	จริง ที่สุด	จริง	จริง ปาน กลาง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด		จริง ที่สุด	จริง	จริง ปาน กลาง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
1	5	4	3	2	1	26	5	4	3	2	1
2	1	2	3	4	5	27	1	2	3	4	5
3	5	4	3	2	1	28	5	4	3	2	1
4	5	4	3	2	1	29	1	2	3	4	5
5	5	4	3	2	1	30	5	4	3	2	1
6	1	2	3	4	5	31	5	4	3	2	1
7	5	4	3	2	1	32	1	2	3	4	5
8	5	4	3	2	1	33	5	4	3	2	1
9	5	4	3	2	1	34	5	4	3	2	1
10	1	2	3	4	5	35	5	4	3	2	1
11	1	2	3	4	5	36	5	4	3	2	1
12	1	2	3	4	5	37	5	4	3	2	1
13	1	2	3	4	5	38	5	4	3	2	1
14	1	2	3	4	5	39	5	4	3	2	1
15	1	2	3	4	5	40	5	4	3	2	1
16	5	4	3	2	1	41	5	4	3	2	1
17	5	4	3	2	1	42	1	2	3	4	5
18	5	4	3	2	1	43	5	4	3	2	1
19	1	2	3	4	5	44	1	2	3	4	5
20	1	2	3	4	5	45	5	4	3	2	1
21	1	2	3	4	5	46	5	4	3	2	1
22	1	2	3	4	5	47	1	2	3	4	5
23	5	4	3	2	1	48	5	4	3	2	1
24	1	2	3	4	5	49	1	2	3	4	5
23	5	4	3	2	1	50	5	4	3	2	1

เกณฑ์การแปลความหมาย

ถ้าคะแนนอยู่ในระดับ 1.00 – 1.49	อยู่ในระดับ น้อยมาก
ถ้าคะแนนอยู่ในระดับ 1.50 – 2.49	อยู่ในระดับ ค่อนข้างน้อย
ถ้าคะแนนอยู่ในระดับ 2.50 – 3.49	อยู่ในระดับ ปานกลาง
ถ้าคะแนนอยู่ในระดับ 3.50 – 4.49	อยู่ในระดับ ค่อนข้างมาก
ถ้าคะแนนอยู่ในระดับ 4.50 – 5.00	อยู่ในระดับ มาก

เกณฑ์ปกติของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล

คะแนนเกณฑ์ปกติของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล ระดับชั้นกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 1,017 คน หาโดยการแปลงคะแนนดิบของแบบวัดให้เป็นคะแนนที่ปกติ (Normalied T-Score) โดยรวมคะแนนแต่ละด้านของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล

เกณฑ์ปกติของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล

T	ด้านความรู้พื้นฐาน	ด้านความสนใจ	ด้านบุคลิกภาพ
82	-	138	-
81	-	-	243
79	-	-	241
78	-	137	-
77	14	-	240
76	-	136	-
75	-	-	235
74	-	-	232-233
73	-	135	226-231
72	-	-	224
71	-	134	221-223
70	-	133	220
69	13	-	217-219
68	-	131-132	214
67	-	130	211-213

เกณฑ์ปกติของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล (ต่อ)

T	ด้านความรู้พื้นฐาน	ด้านความสนใจ	ด้านบุคลิกภาพ
66	-	128-129	210
65	-	127	206-209
64	-	125-126	205
63	-	124	202-204
62	12	123	199-201
61	-	122	196-198
60	-	120-121	193-195
59	-	117-119	189-192
58	-	116	186-188
57	11	115	184-185
56	-	113-114	181-183
55	-	112	177-180
54	-	110-111	174-176
53	-	109	172-173
52	-	107-108	169-171
51	10	106	168
50	-	105	166-167
49	-	103-104	163-165
48	-	101-102	162
47	-	99-100	160-161
46	9	-	159
45	-	98	158
44	-	97	156-157
43	-	96	155
42	8	95	153-154
41	-	94	152
40	-	93	151
39	-	91-92	-
38	7	90	150
37	-	89	149
36	-	88	148

เกณฑ์ปกติของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล (ต่อ)

T	ด้านความรู้พื้นฐาน	ด้านความสนใจ	ด้านบุคลิกภาพ
35	6	87	147
34	-	86	146
33	-	85	144-145
32	-	84	141-143
31	-	83	140
30	5	82	137-139
29	-	-	136
28	-	81	134-135
27	-	79	131-132
26	4	78	130
25	-	76	129
24	-	75	128
23	-	74	125
21	2	73	124
19	1	71	-
18	-	-	117

การแปลความหมายของคะแนนโดยเทียบกับเกณฑ์ปกติ ถ้าต้องการทราบระดับของลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลให้นำคะแนนดิบมาเทียบกับคะแนนที่ปกติ และพิจารณาตามเกณฑ์ ดังนี้ (ชวาล แพรัตนกุล. 2520 : 53)

ตั้งแต่ T65 และสูงกว่า แปลว่า ผู้มีลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลสูงมาก
 ตั้งแต่ T55 – T64 แปลว่า ผู้มีลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลสูง
 ตั้งแต่ T45 – T54 แปลว่า ผู้มีลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลปานกลาง
 ตั้งแต่ T35 – T44 แปลว่า ผู้มีลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลต่ำ
 ตั้งแต่ T34 และต่ำกว่า แปลว่า ผู้มีลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลต่ำมาก

ดังนั้นผู้ที่มีลักษณะที่พึงประสงค์ด้านวิทยาศาสตร์ ควรมีค่า T45 ขึ้นไป คือ ควรอยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลางขึ้นไป จึงเหมาะสมที่จะเรียนพยาบาล

ภาคผนวก ง
แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล

แบบวัดเพื่อการวิจัย
เรื่อง
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลฉบับนี้มี 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับพยาบาล

ตอนที่ 2 เป็นแบบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสนใจในการเป็นพยาบาล

ตอนที่ 3 เป็นแบบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพของการเป็นพยาบาล

ตอนที่ 1 เป็นแบบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับพยาบาล
คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่ถูกต้องมากที่สุดเพียงข้อละเครื่องหมายเดียวเท่านั้น

ข้อ ที่	รายการ	ใช่	ไม่ใช่
1.	อุณหภูมิร่างกายปกติของผู้ใหญ่เท่ากับ 37 องศาเซลเซียส		
2.	การจับชีพจรควรใช้เวลา 30 วินาที		
3.	การจัดท่าในการวัดความดันโลหิตต้องอยู่ในท่านั่งเท่านั้น		
4.	ถ้าหัวใจของคนปกติเต้น 80 ครั้งต่อนาที ถือว่าหัวใจเต้นเป็นปกติ		
5.	การคลำชีพจรสามารถคลำได้หลายที่ เช่น ต้นคอ ขาหนีบ ข้อมือ เป็นต้น		
6.	การรับประทานยาก่อนอาหารต้องทานก่อนอาหารอย่างน้อย 30 นาที		
7.	ก่อนให้ผู้ป่วยรับประทานยาไม่จำเป็นต้องถามชื่อผู้ป่วยทุกครั้ง ถ้าท่านจำผู้ป่วยได้		
8.	ก่อนจะจัดยารับประทานให้แก่ผู้ป่วยพยาบาล ต้องล้างมือก่อนทุกครั้ง		
9.	การรับประทานยาหลังอาหารขณะท้องว่างจะทำให้ยากัดกระเพาะอาหาร		
10.	หลังฉีดยาต้องคลึงบริเวณกล้ามเนื้อที่ฉีดยาเพื่อให้ยาซึมเข้ากล้ามเนื้อได้ดีขึ้น		
11.	ก่อนการทำแผล พยาบาลไม่จำเป็นต้องล้างมือแต่หลังทำแผลต้องล้างมือทุกครั้ง		
12.	การทำแผลมีด้วยกัน 2 แบบ คือ การทำแผลแบบแห้ง และการทำแผลแบบเปียก		
13.	การทำแผลต้องทำให้ผู้ป่วยทุกวัน		
14.	การทำแผลต้องใช้อุปกรณ์ที่ผ่านการฆ่าเชื้อแล้ว		

ตอนที่ 2 เป็นแบบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสนใจในการเป็นพยาบาล

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องจริงที่สุด จริง จริงปานกลาง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด เหล่านี้ ให้ตรงกับท่านมากที่สุดเพียงข้อละเครื่องหมายเดียวเท่านั้น ทั้งนี้ คำตอบทุกข้อไม่มีข้อใดถูกหรือผิด และผลการประเมินจะเก็บไว้เป็นความลับ

ข้อ ที่	รายการ	จริง ที่สุด	จริง	จริง ปาน กลาง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
1.	อาชีพพยาบาลเป็นอาชีพที่มั่นคง					
2.	อาชีพพยาบาลมีประโยชน์ต่อตนเองและครอบครัว					
3.	อาชีพพยาบาลเป็นอาชีพที่ควรแก่การศึกษา					
4.	พยาบาลเป็นอาชีพที่มีเกียรติ ได้รับการยกย่องในสังคม					
5.	อาชีพพยาบาลเป็นอาชีพที่ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ได้					
6.	อาชีพพยาบาลเป็นอาชีพที่มีความก้าวหน้าทัดเทียมกับอาชีพอื่น					
7.	อาชีพพยาบาลทำให้จิตใจเศร้าหมอง					
8.	อาชีพพยาบาลเป็นที่น่าเชื่อถือของคนทั่วไป					
9.	อาชีพพยาบาลเป็นอาชีพที่ต่ำต้อยกว่าอาชีพอื่น					
10.	อาชีพพยาบาลเป็นอาชีพที่มีความสำคัญต่อชีวิตประจำวันของคนทั่วไป					
11.	ข้าพเจ้ารู้สึกภาคภูมิใจในอาชีพพยาบาลเพราะได้ทำประโยชน์ต่อสังคม					
12.	ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น					
13.	ข้าพเจ้าภาคภูมิใจในอาชีพพยาบาล เพราะได้รับการยกย่องจากสังคม					
14.	ข้าพเจ้ารู้สึกท้อแท้ถ้าต้องเรียนพยาบาล					
15.	ข้าพเจ้ารักอาชีพพยาบาล					
16.	ข้าพเจ้าศรัทธาวิชาชีพพยาบาลที่เสียสละเพื่อสังคม					
17.	ข้าพเจ้ามั่นใจที่จะสามารถประกอบอาชีพพยาบาล					
18.	ข้าพเจ้ารู้สึกหมดหวังถ้าได้เรียนพยาบาล					

ข้อ ที่	รายการ	จริง ที่สุด	จริง	จริง ปาน กลาง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
19.	ข้าพเจ้าภูมิใจที่ได้ช่วยเหลือผู้ป่วย					
20.	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเป็นพยาบาลไม่มีเวลาให้ครอบครัว					
21.	ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจในอาชีพพยาบาล					
22.	ข้าพเจ้าพร้อมที่จะไปเป็นอาสาสมัครช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ					
23.	ข้าพเจ้าเบื่อหน่ายที่ต้องไปฝึกงานที่โรงพยาบาล					
24.	ข้าพเจ้าสามารถควบคุมอารมณ์ได้เมื่อต้องเผชิญกับปัญหา					
25.	ข้าพเจ้าชอบดูรายการทีวีเกี่ยวกับสุขภาพ					
26.	ข้าพเจ้าจะหลีกเลี่ยงการเรียนการปฐมพยาบาล					
27.	เมื่อมีโอกาสทดลองงานที่โรงพยาบาล ข้าพเจ้าจะสมัครทันที					
28.	ข้าพเจ้ากังวลนอนเป็นประจำเมื่อเรียนวิชาสุขศึกษา					

ตอนที่ 3 เป็นแบบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพของการเป็นพยาบาล

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องจริงที่สุด จริง จริงปานกลาง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด เหล่านี้ ให้ตรงกับท่านมากที่สุดเพียงข้อละเครื่องหมายเดียวเท่านั้น ทั้งนี้ คำตอบทุกข้อไม่มีข้อใดถูกหรือผิด และผลการประเมินจะเก็บไว้เป็นความลับ

ข้อ ที่	รายการ	จริง ที่สุด	จริง	จริง ปาน กลาง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
1.	ถ้าข้าพเจ้าเคยทำอะไรผิดพลาด ข้าพเจ้าจะพยายามแก้ไขข้อผิดพลาดให้ดีขึ้น					
2.	เวลาที่เพื่อนทำให้ข้าพเจ้าโกรธ ข้าพเจ้าจะต้องต่อว่าเพื่อนคนนั้นด้วยคำพูดที่รุนแรงเสมอ					
3.	ข้าพเจ้าจะยึดถือว่า “ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น” เป็นหลักในการทำงาน					
4.	เมื่อข้าพเจ้าลงมือทำการบ้าน ข้าพเจ้าจะทำให้เสร็จก่อนแล้วจึงหยุดพัก					
5.	ข้าพเจ้าคิดว่าคนไม่ฉลาด ถ้าค้นคว้าเสมอ ก็อาจจะเรียนได้เท่า หรือดีกว่าคนฉลาดแต่ขาดความเพียร					
6.	ข้าพเจ้าไม่สามารถทนต่อความจู้จี้ขี้บ่นของผู้อื่นได้					
7.	ข้าพเจ้าทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความมั่นใจ					
8.	เวลาออกไปพูดหน้าชั้น ข้าพเจ้ามีความมั่นใจ					
9.	ในการทำงานกลุ่ม ข้าพเจ้าสามารถแสดงความคิดเห็นด้วยความมั่นใจ					
10.	เวลาแต่งตัวแตกต่างไปจากเพื่อน ข้าพเจ้าจะรู้สึกอายจนต้องไปยืนแอบอยู่ในที่ที่ไม่ค่อยมีคน					
11.	ถ้าต้องลุกขึ้นตอบคำถามครูในห้องเรียน ข้าพเจ้าจะตื่นเต้น ตกใจจนตอบไม่ถูก					
12.	ถ้าถูกตำหนิข้าพเจ้าจะไม่สบายใจจนไม่ยอมทำอะไรอีกเลย					
13.	เวลาทำงานกลุ่มข้าพเจ้ามักจะนั่งฟังเฉยๆ มากกว่าพูดแสดง ความคิดเห็น					

ข้อ ที่	รายการ	จริง ที่สุด	จริง	จริง ปาน กลาง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
14.	ข้าพเจ้าจะไม่ช่วยงานใคร ถ้างานของข้าพเจ้ายัง ทำไม่เสร็จ					
15.	ข้าพเจ้ามักจะหลีกเลี่ยงที่จะต้องให้ความช่วยเหลือ แก่ส่วนรวม					
16.	ข้าพเจ้าช่วยแก้ปัญหาความเดือดร้อนของคนอื่น เท่าที่จะช่วยเหลือได้					
17.	ข้าพเจ้าแบ่งปันของใช้ที่เป็นของข้าพเจ้า กับ เพื่อนๆ					
18.	ข้าพเจ้าจะอธิบายงานต่างๆ ให้เพื่อนๆ ฟังถ้า เพื่อนไม่เข้าใจ					
19.	ถ้าข้าพเจ้าต้องทำงานกลุ่มกับพวกที่เรียนอ่อน ข้าพเจ้าจะปล่อยให้พวกเขาทำงานกันเอง ไม่ อยากเข้าไปร่วมด้วย					
20.	ถ้าเพื่อนทำงานน้อยกว่าข้าพเจ้า ข้าพเจ้าจะพูด เสียดสีให้เขาได้รู้สึก					
21.	ถ้ามีการแบ่งงานกันข้าพเจ้าจะเลือกงานก่อนคนอื่น					
22.	ข้าพเจ้ารำคาญที่ต้องทำงานร่วมกับคนอื่นที่ ข้าพเจ้าไม่รู้จัก					
23.	ข้าพเจ้าหักทลายให้ความเป็นกันเองกับเพื่อนใหม่					
24.	ข้าพเจ้าหลีกเลี่ยงการสนทนากับคนที่ข้าพเจ้าไม่ คุ้นเคย					
25.	ข้าพเจ้าพร้อมให้ความร่วมมือในการทำงานกับ เพื่อนๆ					
26.	ข้าพเจ้าสามารถปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนได้ดี					
27.	ข้าพเจ้าไม่ชอบพูดคุยกับคนที่ไม่ค่อยสนิท					
28.	เพื่อนๆ มักจะบอกว่าข้าพเจ้าเป็นคนอารมณ์ดี ร่า เริง เข้ากับผู้อื่นได้ดี					
29.	ข้าพเจ้ามีเพื่อนน้อยกว่าคนอื่นอย่างเห็นได้ชัด					

ข้อ ที่	รายการ	จริง ที่สุด	จริง	จริง ปาน กลาง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
30.	คนอื่นมักจะพูดว่า ข้าพเจ้าเป็นคนที่เข้ากับคนง่าย					
31.	ข้าพเจ้าตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ดีที่สุด					
32.	ข้าพเจ้าไม่สนใจว่างานที่ข้าพเจ้าได้รับมอบหมายจะเสร็จหรือไม่					
33.	ถ้าไม่ได้ไปโรงเรียนข้าพเจ้าจะติดตามงาน หรือ เนื้อหาที่ครูสอนจากเพื่อน					
34.	ข้าพเจ้าทำงานเต็มทีเมื่อทำงานร่วมกับเพื่อน					
35.	เมื่อข้าพเจ้าขอยืมสิ่งของหรือหนังสือเพื่อนมา ข้าพเจ้าส่งคืนตามกำหนดเวลาที่นัดไว้					
36.	ข้าพเจ้าคิดว่าการบ้านเป็นสิ่งที่ต้องรับผิดชอบทำให้ครบถ้วน และไม่ให้เกิดผิดพลาด					
37.	ข้าพเจ้าพูดปลอบใจให้ผู้อื่นหายเศร้าได้					
38.	ข้าพเจ้าช่วยเพื่อนถือของ เมื่อเพื่อนถือของจำนวนมาก					
39.	ข้าพเจ้ามีความสุขที่ได้ทำอะไรเล็กๆ น้อยๆ ให้กับผู้อื่น แม้ว่าข้าพเจ้าจะไม่รู้จักพวกเขาก็ตาม					
40.	ข้าพเจ้าอธิบายวิชาที่เรียนให้เพื่อน เมื่อเพื่อนขอร้อง					
41.	ข้าพเจ้าไม่เคยเกิดอารมณ์หงุดหงิด เมื่อเพื่อนขอความช่วยเหลือบ่อยๆ					
42.	ถ้ามีโอกาสข้าพเจ้าจะแกล้งเพื่อนที่ชอบเอาเปรียบในการทำงาน					
43.	ถ้าข้าพเจ้ามีรายได้ ข้าพเจ้าจะบริจาคให้คนยากไร้ส่วนหนึ่ง					
44.	ถ้าจำเป็นข้าพเจ้ามักจะลอกการบ้านเพื่อน					
45.	ก่อนที่จะข้าพเจ้าจะหยิบของ ของผู้อื่นมาใช้ จะต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าของเสียก่อน แม้จะเป็นเพื่อนสนิทก็ตาม					

ข้อ ที่	รายการ	จริง ที่สุด	จริง	จริง ปาน กลาง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
46.	เมื่อพบกระเป๋าสตางค์อยู่ข้างเจ้าของจะนำไปส่งให้ตำรวจ					
47.	เมื่อข้าพเจ้าทำของ ของคนอื่นเสียหายข้าพเจ้ามักจะทำเฉยๆ					
48.	เมื่อใช้อุปกรณ์แล้วข้าพเจ้าจะทำความสะอาด และจัดเก็บอุปกรณ์ที่ใช้แล้วเข้าที่					
49.	เวลาทำงานอยู่ห้องสมุดข้าพเจ้ามักพูดเสียงดัง					
50.	เมื่อข้าพเจ้าหยิบของใช้ภายในบ้านจากที่ใดที่หนึ่งเมื่อใช้เสร็จแล้วข้าพเจ้าเก็บที่เดิมเสมอ					

ภาคผนวก จ
ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (ค่า IOC)

ตาราง 14 ค่าดัชนี IOC ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล ด้านความรู้พื้นฐาน

ข้อที่	ค่า IOC	สรุปผล	ข้อที่	ค่า IOC	สรุปผล
1	1.00	คัดเลือกไว้	14	0.67	คัดเลือกไว้
2	1.00	คัดเลือกไว้	15	0.67	คัดเลือกไว้
3	1.00	คัดเลือกไว้	16	1.00	คัดเลือกไว้
4	1.00	คัดเลือกไว้	17	1.00	คัดเลือกไว้
5	0.67	คัดเลือกไว้	18	0.67	คัดเลือกไว้
6	0.67	คัดเลือกไว้	19	1.00	คัดเลือกไว้
7	0.67	คัดเลือกไว้	20	1.00	คัดเลือกไว้
8	1.00	คัดเลือกไว้	21	1.00	คัดเลือกไว้
9	1.00	คัดเลือกไว้	22	1.00	คัดเลือกไว้
10	1.00	คัดเลือกไว้	23	1.00	คัดเลือกไว้
11	0.67	คัดเลือกไว้	24	1.00	คัดเลือกไว้
12	0.67	คัดเลือกไว้	25	0.67	คัดเลือกไว้
13	1.00	คัดเลือกไว้			

ตาราง 15 ค่าดัชนี IOC ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล ด้านความสนใจ

ข้อที่	ค่า IOC	สรุปผล	ข้อที่	ค่า IOC	สรุปผล
1	1.00	คัดเลือกไว้	16	1.00	คัดเลือกไว้
2	1.00	คัดเลือกไว้	17	1.00	คัดเลือกไว้
3	1.00	คัดเลือกไว้	18	0.67	คัดเลือกไว้
4	1.00	คัดเลือกไว้	19	0.67	คัดเลือกไว้
5	1.00	คัดเลือกไว้	20	1.00	คัดเลือกไว้
6	0.67	คัดเลือกไว้	21	1.00	คัดเลือกไว้
7	1.00	คัดเลือกไว้	22	1.00	คัดเลือกไว้
8	1.00	คัดเลือกไว้	23	0.67	คัดเลือกไว้
9	1.00	คัดเลือกไว้	24	1.00	คัดเลือกไว้
10	1.00	คัดเลือกไว้	25	0.67	คัดเลือกไว้
11	0.67	คัดเลือกไว้	26	1.00	คัดเลือกไว้
12	1.00	คัดเลือกไว้	27	1.00	คัดเลือกไว้
13	1.00	คัดเลือกไว้	28	0.67	คัดเลือกไว้
14	1.00	คัดเลือกไว้	29	0.67	คัดเลือกไว้
15	1.00	คัดเลือกไว้	30	1.00	คัดเลือกไว้

ตาราง 16 ค่าดัชนี IOC ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลด้านความบุคลิกภาพ

ข้อที่	ค่า IOC	สรุปผล	ข้อที่	ค่า IOC	สรุปผล
1	1.00	คัดเลือกไว้	32	0.67	คัดเลือกไว้
2	0.67	คัดเลือกไว้	33	1.00	คัดเลือกไว้
3	1.00	คัดเลือกไว้	34	1.00	คัดเลือกไว้
4	1.00	คัดเลือกไว้	35	0.33	ตัดออก
5	0.67	คัดเลือกไว้	36	0.67	คัดเลือกไว้
6	1.00	คัดเลือกไว้	37	1.00	คัดเลือกไว้
7	1.00	คัดเลือกไว้	38	0.67	คัดเลือกไว้
8	1.00	คัดเลือกไว้	39	0.67	คัดเลือกไว้
9	1.00	คัดเลือกไว้	40	0.67	คัดเลือกไว้
10	0.67	คัดเลือกไว้	41	0.67	คัดเลือกไว้
11	0.67	คัดเลือกไว้	42	1.00	คัดเลือกไว้
12	1.00	คัดเลือกไว้	43	1.00	คัดเลือกไว้
13	1.00	คัดเลือกไว้	44	1.00	คัดเลือกไว้
14	0.67	คัดเลือกไว้	45	0.67	คัดเลือกไว้
15	0.67	คัดเลือกไว้	46	1.00	คัดเลือกไว้
16	0.67	คัดเลือกไว้	47	1.00	คัดเลือกไว้
17	1.00	คัดเลือกไว้	48	1.00	คัดเลือกไว้
18	1.00	คัดเลือกไว้	49	1.00	คัดเลือกไว้
19	0.67	คัดเลือกไว้	50	1.00	คัดเลือกไว้
20	0.67	คัดเลือกไว้	51	1.00	คัดเลือกไว้
21	1.00	คัดเลือกไว้	52	1.00	คัดเลือกไว้
22	0.33	ตัดออก	53	1.00	คัดเลือกไว้
23	0.67	คัดเลือกไว้	54	0.67	คัดเลือกไว้
24	1.00	คัดเลือกไว้	55	0.67	คัดเลือกไว้
25	0.67	คัดเลือกไว้	56	0.67	คัดเลือกไว้
26	1.00	คัดเลือกไว้	57	1.00	คัดเลือกไว้
27	1.00	คัดเลือกไว้	58	1.00	คัดเลือกไว้
28	1.00	คัดเลือกไว้	59	1.00	คัดเลือกไว้
29	1.00	คัดเลือกไว้	60	0.67	คัดเลือกไว้
30	1.00	คัดเลือกไว้	61	0.67	คัดเลือกไว้
31	1.00	คัดเลือกไว้	62	1.00	คัดเลือกไว้

ตาราง 16 ค่าดัชนี IOC ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล ด้านความ
บุคลิกภาพ(ต่อ)

ข้อที่	ค่า IOC	สรุปผล
63	1.00	คัดเลือกไว้
64	1.00	คัดเลือกไว้
65	1.00	คัดเลือกไว้
66	0.67	คัดเลือกไว้
67	1.00	คัดเลือกไว้
68	1.00	คัดเลือกไว้
69	1.00	คัดเลือกไว้
70	0.67	คัดเลือกไว้
71	0.67	คัดเลือกไว้

ข้อที่	ค่า IOC	สรุปผล
72	0.67	คัดเลือกไว้
73	1.00	คัดเลือกไว้
74	1.00	คัดเลือกไว้
75	1.00	คัดเลือกไว้
76	1.00	คัดเลือกไว้
77	1.00	คัดเลือกไว้
78	0.67	คัดเลือกไว้
79	0.67	คัดเลือกไว้
80	1.00	คัดเลือกไว้

ภาคผนวก จ
ค่าความยากง่าย
ค่าอำนาจจำแนก
ค่าความเชื่อมั่น

ตาราง 17 ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าสหสัมพันธ์ และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด
 ลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล ด้านความรู้พื้นฐาน ในการทดสอบ(Try out)กลุ่มผู้จัด
 (n=50)

ข้อ ที่	ค่าความ ยากง่าย (p)	ค่าอำนาจ จำแนก	ค่า สหสัมพันธ์ (r)	ข้อ ที่	ค่าความ ยากง่าย (p)	ค่าอำนาจ จำแนก	ค่า สหสัมพันธ์ (r)
1	.76	.32	.50	14	.16	-.08	.46
2	.86	.12	.16	15	.74	.12	.27
3	.56	0	.40	16	.80	0	.42
4	.80	.08	.30	17	.44	.24	.43
5	.40	.24	.26	18	.80	.08	.53
6	.56	.56	.64	19	.90	.12	.45
7	.70	.44	.51	20	.96	.08	.27
8	.78	.28	.23	21	.76	.40	.71
9	.76	.32	.58	22	.68	.32	.26
10	.68	.56	.78	23	.74	.20	.52
11	.78	.44	.36	24	.76	.48	.41
12	1.00	0	-	25	.60	.16	.50
13	.78	.36	.43				

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาล ด้านความรู้พื้นฐาน เท่ากับ .63

ตาราง 18 ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าสหสัมพันธ์ และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด
 ลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล ด้านความสนใจ ในการทดสอบ(Try out) กลุ่มผู้จัด
 (n=50)

ข้อ ที่	ค่าอำนาจจำแนก	ค่าสหสัมพันธ์ (r)	ข้อ ที่	ค่าอำนาจจำแนก	ค่าสหสัมพันธ์ (r)
1	2.71	.49	16	5.10	.69
2	6.94	.54	17	3.29	.70
3	3.16	.69	18	5.41	.70
4	2.73	.65	19	3.85	.49
5	2.24	.53	20	5.17	.68
6	3.08	.72	21	7.50	.79
7	3.35	.43	22	4.05	.54
8	3.63	.69	23	1.58	.49
9	4.68	.54	24	1.45	.55
10	2.21	.59	25	3.03	.27
11	4.00	.59	26	3.29	.49
12	3.53	.50	27	2.06	.55
13	2.88	.58	28	5.59	.57
14	5.99	.76	29	7.00	.77
15	6.05	.69	30	4.65	.58

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาล ด้านความสนใจ เท่ากับ .90

ตาราง 19 ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าสหสัมพันธ์ และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด
ลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล ด้านบุคลิกภาพ ในการทดสอบ(Try out) (n=50)

ข้อ ที่	ค่าอำนาจ จำแนก	ค่า สหสัมพันธ์ (r)	ข้อ ที่	ค่าอำนาจ จำแนก	ค่า สหสัมพันธ์ (r)	ข้อ ที่	ค่าอำนาจ จำแนก	ค่า สหสัมพันธ์ (r)
1	2.13	.51	28	4.26	.54	55	3.49	.65
2	4.71	.69	29	.69	.49	56	4.88	.59
3	5.30	.54	30	5.13	.70	57	4.88	.63
4	5.16	.63	31	5.12	.61	58	5.81	.68
5	3.11	.57	32	3.38	.66	59	3.12	.60
6	2.95	.48	33	1.94	.49	60	2.40	.40
7	2.13	.33	34	7.33	.78	61	3.69	.62
8	2.56	.51	35	6.60	.66	62	.96	.26
9	3.35	.40	36	1.32	.54	63	3.36	.53
10	4.19	.59	37	3.40	.59	64	1.34	.39
11	1.15	.44	38	5.49	.59	65	3.35	.50
12	4.98	.52	39	2.55	.59	66	2.17	.44
13	-1.10	.08	40	6.55	.74	67	2.73	.45
14	4.08	.76	41	4.12	.68	68	.64	.35
15	3.40	.55	42	5.31	.72	69	.55	.31
16	5.41	.67	43	5.43	.69	70	2.91	.65
17	1.37	.38	44	2.96	.44	71	3.04	.42
18	3.25	.63	45	4.13	.70	72	4.78	.67
19	3.30	.60	46	1.19	.48	73	3.25	.44
20	5.25	.48	47	5.22	.74	74	4.01	.70
21	2.96	.43	48	1.73	.40	75	1.99	.69
22	1.87	.61	49	5.46	.66	76	4.00	.70
23	4.54	.71	50	1.88	.29	77	3.77	.51
24	0.83	.30	51	5.09	.73	78	6.33	.72
25	4.21	.43	52	5.05	.67	79	2.92	.59
26	4.49	.75	53	3.04	.71			
27	4.49	.69	54	3.29	.53			

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่ของการเป็นพยาบาลด้านบุคลิกภาพ เท่ากับ .95

ตาราง 20 ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าสหสัมพันธ์ และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด
 ลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล ด้านความรู้พื้นฐาน ในการทดสอบครั้งที่2 (n=100)

ข้อที่	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก	ค่า สหสัมพันธ์ (r)
1	.48	.24	.60
2	.56	.24	.24
3	.58	.28	.54
4	.50	.20	.57
5	.48	.24	.36
6	.40	.24	.55
7	.52	.56	.62
8	.48	.56	.76
9	.58	.28	.77
10	.54	.36	1
11	.48	.24	.79
12	.52	.48	.57
13	.34	.52	.72
14	.54	.52	.71

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาล ด้านความรู้พื้นฐาน เท่ากับ .72

ตาราง 21 ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าสหสัมพันธ์ และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด
ลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล ด้านความสนใจ ในการทดสอบครั้งที่2 (n=100)

ข้อ ที่	ค่าอำนาจจำแนก	ค่า สหสัมพันธ์ (r)	ข้อ ที่	ค่าอำนาจจำแนก	ค่าสหสัมพันธ์ (r)
1	6.38	.75	15	8.03	.71
2	4.44	.52	16	5.22	.66
3	6.04	.66	17	5.43	.68
4	7.43	.75	18	3.97	.56
5	4.61	.63	19	4.79	.58
6	5.94	.76	20	2.02	.29
7	6.31	.48	21	7.14	.72
8	5.82	.70	22	3.28	.50
9	4.37	.70	23	4.94	.71
10	6.10	.50	24	3.40	.41
11	9.17	.74	25	3.38	.51
12	8.11	.59	26	5.78	.62
13	5.83	.46	27	4.66	.69
14	6.30	.71	28	2.74	.51

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาล ด้านความสนใจ เท่ากับ .72

ตาราง 22 ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าสหสัมพันธ์ และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด
ลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล ด้านบุคลิกภาพ ในการทดสอบครั้งที่ 2 (n=100)

ข้อ ที่	ค่าอำนาจจำแนก	ค่า สหสัมพันธ์ (r)	ข้อ ที่	ค่าอำนาจจำแนก	ค่าสหสัมพันธ์ (r)
1	4.37	.58	26	5.92	.62
2	1.76	.43	27	2.11	.65
3	4.21	.64	28	4.26	.66
4	4.47	.63	29	3.21	.66
5	3.88	.51	30	4.49	.72
6	1.82	.55	31	5.61	.75
7	4.17	.55	32	6.59	.67
8	6.35	.72	33	1.94	.60
9	7.10	.75	34	3.88	.60
10	2.47	.48	35	3.25	.68
11	6.15	.83	36	7.22	.77
12	4.00	.66	37	4.60	.53
13	8.53	.78	38	2.62	.54
14	4.28	.45	39	5.64	.69
15	5.11	.60	40	5.04	.52
16	4.30	.66	41	2.03	.45
17	4.24	.58	42	2.47	.42
18	5.65	.64	43	2.17	.50
19	6.97	.61	44	3.89	.65
20	4.65	.57	45	3.61	.62
21	1.97	.37	46	3.19	.53
22	4.21	.61	47	5.61	.61
23	6.51	.65	48	3.23	.71
24	4.76	.68	49	3.30	.74
25	4.00	.32	50	2.86	.74

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาล ด้านบุคลิกภาพ เท่ากับ .90

ภาคผนวก ข
ค่าเฉลี่ยรายข้อ
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อ

ตาราง 23 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อ ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการ
เป็นพยาบาล ด้านความรู้พื้นฐาน ในการทดสอบ(Try out)กลุ่มผู้จัด (n=50)

ข้อ ที่	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ข้อ ที่	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	.76	.19	ค่อนข้างมาก	14	.16	.14	น้อย
2	.86	.12	มาก	15	.74	.20	ค่อนข้างมาก
3	.56	.25	ปานกลาง	16	.80	.16	ค่อนข้างมาก
4	.80	.16	ค่อนข้างมาก	17	.44	.25	ปานกลาง
5	.40	.24	ค่อนข้างน้อย	18	.80	.16	ค่อนข้างมาก
6	.56	.25	ปานกลาง	19	.90	.09	มาก
7	.70	.21	ค่อนข้างมาก	20	.96	.04	มาก
8	.78	.18	ค่อนข้างมาก	21	.76	.19	ค่อนข้างมาก
9	.76	.19	ค่อนข้างมาก	22	.68	.22	ค่อนข้างมาก
10	.68	.22	ค่อนข้างมาก	23	.74	.20	ค่อนข้างมาก
11	.78	.18	ค่อนข้างมาก	24	.76	.19	ค่อนข้างมาก
12	1	0	มาก	25	.60	.24	ปานกลาง
13	.78	.18	ค่อนข้างมาก				

ตาราง 24 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการ
เป็นพยาบาล ด้านความสนใจ ในการทดสอบ(Try out) กลุ่มรู้จัก (n=50)

ข้อ ที่	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ข้อ ที่	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	3.90	.54	ค่อนข้างมาก	16	3.90	.74	ค่อนข้างมาก
2	4.54	.34	มาก	17	3.26	1.62	ปานกลาง
3	3.98	.55	ค่อนข้างมาก	18	3.90	1.36	ค่อนข้างมาก
4	3.94	.71	ค่อนข้างมาก	19	4.44	.58	ค่อนข้างมาก
5	4.80	.29	มาก	20	3.64	1.05	ค่อนข้างมาก
6	3.72	.65	ค่อนข้างมาก	21	3.68	1.36	ค่อนข้างมาก
7	4.04	.90	ค่อนข้างมาก	22	4.06	.87	ค่อนข้างมาก
8	3.64	.77	ค่อนข้างมาก	23	3.20	1.22	ปานกลาง
9	4.52	.54	มาก	24	2.40	1.47	ค่อนข้างน้อย
10	4.48	.66	ค่อนข้างมาก	25	3.98	1.20	ค่อนข้างมาก
11	4.50	.38	มาก	26	3.26	1.22	ปานกลาง
12	4.52	.30	มาก	27	3.18	1.17	ปานกลาง
13	3.80	.73	ค่อนข้างมาก	28	4.10	.66	ค่อนข้างมาก
14	3.88	1.13	ค่อนข้างมาก	29	3.38	1.67	ปานกลาง
15	3.54	1.27	ค่อนข้างมาก	30	3.82	1.66	ค่อนข้างมาก

ตาราง 25 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการ
เป็นพยาบาล ด้านบุคลิกภาพ ในการทดสอบ(Try out) (n=50)

ข้อ ที่	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ข้อ ที่	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ข้อ ที่	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	3.58	1.35	ค่อนข้างมาก	28	3.66	.96	ค่อนข้างมาก	55	3.68	.83	ค่อนข้างมาก
2	4.28	.65	ค่อนข้างมาก	29	3.34	1.58	ปานกลาง	56	3.82	1.21	ค่อนข้างมาก
3	3.9	1.23	ค่อนข้างมาก	30	4.02	1.45	ค่อนข้างมาก	57	3.96	.86	ค่อนข้างมาก
4	4.1	.99	ค่อนข้างมาก	31	3.62	1.63	ค่อนข้างมาก	58	3.86	1.1	ค่อนข้างมาก
5	3.54	1.11	ค่อนข้างมาก	32	3.32	1.49	ปานกลาง	59	3.92	.81	ค่อนข้างมาก
6	2.96	1.1	ปานกลาง	33	3.3	1.32	ปานกลาง	60	3.6	1.02	ค่อนข้างมาก
7	3.08	1.59	ปานกลาง	34	3.2	1.67	ปานกลาง	61	3.7	1.19	ค่อนข้างมาก
8	3.96	.69	ค่อนข้างมาก	35	3.92	1.01	ค่อนข้างมาก	62	3.1	1.11	ปานกลาง
9	4.4	.57	ค่อนข้างมาก	36	3.8	.82	ค่อนข้างมาก	63	3.24	1.74	ปานกลาง
10	3.12	1.82	ปานกลาง	37	3.24	1.49	ปานกลาง	64	2.66	1.41	ปานกลาง
11	3.2	1.35	ปานกลาง	38	4.16	.63	ค่อนข้างมาก	65	3.58	.98	ค่อนข้างมาก
12	3.68	.83	ค่อนข้างมาก	39	3.22	1.56	ปานกลาง	66	3.12	1.9	ปานกลาง
13	2.4	1.1	ค่อนข้างน้อย	40	3.8	.69	ค่อนข้างมาก	67	3.6	1.02	ค่อนข้างมาก
14	2.72	1.47	ปานกลาง	41	3.26	1.18	ปานกลาง	68	3.42	1.27	ปานกลาง
15	3.56	1.48	ค่อนข้างมาก	42	4	1.02	ค่อนข้างมาก	69	3.68	1.08	ค่อนข้างมาก
16	3.44	1.6	ปานกลาง	43	3.94	1.2	ค่อนข้างมาก	70	3.6	1.63	ค่อนข้างมาก
17	2.78	1.36	ปานกลาง	44	3.22	.99	ปานกลาง	71	2.78	1.15	ปานกลาง
18	2.86	1.47	ปานกลาง	45	3.5	1.36	ค่อนข้างมาก	72	3.9	.95	ค่อนข้างมาก
19	2.86	1.43	ปานกลาง	46	2.94	1.2	ปานกลาง	73	4.18	.84	ค่อนข้างมาก
20	3.44	1.84	ปานกลาง	47	3.8	1.18	ค่อนข้างมาก	74	3.78	2.05	ค่อนข้างมาก
21	3.48	.7	ปานกลาง	48	4.14	1.22	ค่อนข้างมาก	75	3.88	1.09	ค่อนข้างมาก
22	3.22	1.64	ปานกลาง	49	3.96	1.26	ค่อนข้างมาก	76	3.74	.89	ค่อนข้างมาก
23	3.22	1.52	ปานกลาง	50	2.98	1.04	ปานกลาง	77	3.88	1.25	ค่อนข้างมาก
24	3.56	1.07	ค่อนข้างมาก	51	3.96	.94	ค่อนข้างมาก	78	3.74	1.26	ค่อนข้างมาก
25	3.96	1.22	ค่อนข้างมาก	52	4	.82	ค่อนข้างมาก	79	4.1	1.03	ค่อนข้างมาก
26	3.72	.82	ค่อนข้างมาก	53	3.98	.75	ค่อนข้างมาก				
27	4	.82	ค่อนข้างมาก	54	4.3	.66	ค่อนข้างมาก				

ตาราง 26 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล ด้านความรู้พื้นฐาน ในการทดสอบครั้งที่2 (n=100)

ข้อที่	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	.48	.25	ปานกลาง
2	.56	.25	ปานกลาง
3	.89	.31	มาก
4	.69	.23	ค่อนข้างมาก
5	.64	.48	ค่อนข้างมาก
6	.44	.50	ปานกลาง
7	.72	.21	ค่อนข้างมาก
8	.64	.48	ค่อนข้างมาก
9	.82	.39	มาก
10	.44	.50	ปานกลาง
11	.78	.25	ค่อนข้างมาก
12	.83	.38	มาก
13	.58	.24	ปานกลาง
14	.86	.35	มาก

ตาราง 27 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการ
เป็นพยาบาล ด้านความสนใจ ในการทดสอบครั้งที่2 (n=100)

ข้อ ที่	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ข้อ ที่	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	3.52	1.15	ค่อนข้างมาก	15	3.56	.82	ค่อนข้างมาก
2	4.36	.56	ค่อนข้างมาก	16	3.9	.7	ค่อนข้างมาก
3	3.68	1.36	ค่อนข้างมาก	17	4.06	.67	ค่อนข้างมาก
4	3.24	1.61	ปานกลาง	18	3.98	1.2	ค่อนข้างมาก
5	4.36	.77	ค่อนข้างมาก	19	4.16	.5	ค่อนข้างมาก
6	3.18	1.62	ปานกลาง	20	2.32	1.69	ค่อนข้างน้อย
7	3.08	1.3	ปานกลาง	21	3.68	.92	ค่อนข้างมาก
8	3.34	.72	ปานกลาง	22	3.46	1.4	ค่อนข้างมาก
9	3.6	1.47	ค่อนข้างมาก	23	2.92	1.75	ปานกลาง
10	4.04	.73	ค่อนข้างมาก	24	3.62	.61	ค่อนข้างมาก
11	4.1	.79	ค่อนข้างมาก	25	3.62	.93	ค่อนข้างมาก
12	4.26	.44	ค่อนข้างมาก	26	3.98	.84	ค่อนข้างมาก
13	3.22	1.07	ปานกลาง	27	2.74	1.26	ปานกลาง
14	3.5	1.23	ค่อนข้างมาก	28	3.4	.98	ปานกลาง

ตาราง 28 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล ด้านบุคลิกภาพ ในการทดสอบครั้งที่2 (n=100)

ข้อ ที่	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ข้อ ที่	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	4	.37	ค่อนข้างมาก	26	3.06	1.08	ปานกลาง
2	3.76	.68	ค่อนข้างมาก	27	3.7	.79	ค่อนข้างมาก
3	3.92	.61	ค่อนข้างมาก	28	3.84	1.12	ค่อนข้างมาก
4	3.78	.87	ค่อนข้างมาก	29	3.62	.73	ค่อนข้างมาก
5	4.36	.68	ค่อนข้างมาก	30	4.06	.75	ค่อนข้างมาก
6	2.9	1.07	ปานกลาง	31	4.48	.58	ค่อนข้างมาก
7	3.88	.39	ค่อนข้างมาก	32	3.84	1.08	ค่อนข้างมาก
8	3.26	1.09	ปานกลาง	33	4.02	.75	ค่อนข้างมาก
9	3.6	.82	ค่อนข้างมาก	34	3.98	.51	ค่อนข้างมาก
10	3.68	.71	ค่อนข้างมาก	35	4.14	.57	ค่อนข้างมาก
11	3.74	.89	ค่อนข้างมาก	36	3.74	.48	ค่อนข้างมาก
12	3.28	.94	ปานกลาง	37	4.12	.64	ค่อนข้างมาก
13	3.7	1.03	ค่อนข้างมาก	38	3.96	.69	ค่อนข้างมาก
14	3.92	.85	ค่อนข้างมาก	39	3.8	.57	ค่อนข้างมาก
15	4.16	.67	ค่อนข้างมาก	40	3.3	.62	ปานกลาง
16	3.88	.48	ค่อนข้างมาก	41	3.88	.1.17	ค่อนข้างมาก
17	3.7	.54	ค่อนข้างมาก	42	3.5	1.03	ค่อนข้างมาก
18	3.9	.54	ค่อนข้างมาก	43	3.58	1.43	ค่อนข้างมาก
19	4.32	.55	ค่อนข้างมาก	44	4.18	.84	ค่อนข้างมาก
20	4.34	.47	ค่อนข้างมาก	45	4.12	.6	ค่อนข้างมาก
21	3.84	.89	ค่อนข้างมาก	46	4.3	.87	ค่อนข้างมาก
22	3.92	.89	ค่อนข้างมาก	47	4.16	.59	ค่อนข้างมาก
23	3.5	1.07	ค่อนข้างมาก	48	4.24	.72	ค่อนข้างมาก
24	4.04	.53	ค่อนข้างมาก	49	3.74	.81	ค่อนข้างมาก
25	3.88	.56	ค่อนข้างมาก	50	3.7	.78	ค่อนข้างมาก

ตาราง 29 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล ด้านความรู้พื้นฐาน ในการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง (n=1,017)

ข้อที่	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	.79	.16	ค่อนข้างมาก
2	.68	.22	ค่อนข้างมาก
3	.51	.25	ปานกลาง
4	.66	.22	ค่อนข้างมาก
5	.67	.22	ค่อนข้างมาก
6	.73	.20	ค่อนข้างมาก
7	.69	.21	ค่อนข้างมาก
8	.70	.21	ค่อนข้างมาก
9	.58	.24	ปานกลาง
10	.66	.23	ค่อนข้างมาก
11	.63	.23	ค่อนข้างมาก
12	.76	.18	ค่อนข้างมาก
13	.71	.21	ค่อนข้างมาก
14	.74	.19	ค่อนข้างมาก

ตาราง 30 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการ
เป็นพยาบาล ด้านความสนใจ ในการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง (n=1,017)

ข้อ ที่	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ข้อ ที่	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	3.65	.86	ค่อนข้างมาก	15	3.59	.97	ค่อนข้างมาก
2	3.82	.79	ค่อนข้างมาก	16	3.82	.92	ค่อนข้างมาก
3	3.85	.8	ค่อนข้างมาก	17	3.71	.98	ค่อนข้างมาก
4	3.76	.82	ค่อนข้างมาก	18	3.59	1.23	ค่อนข้างมาก
5	3.9	.9	ค่อนข้างมาก	19	3.81	.94	ค่อนข้างมาก
6	3.64	.92	ค่อนข้างมาก	20	3.46	1.35	ปานกลาง
7	3.67	1.32	ค่อนข้างมาก	21	3.68	.95	ค่อนข้างมาก
8	3.74	.96	ค่อนข้างมาก	22	3.69	1.1	ค่อนข้างมาก
9	3.83	1.13	ค่อนข้างมาก	23	3.28	1.34	ปานกลาง
10	3.82	.95	ค่อนข้างมาก	24	3.5	1.13	ค่อนข้างมาก
11	3.84	.94	ค่อนข้างมาก	25	3.55	1.02	ค่อนข้างมาก
12	3.89	.78	ค่อนข้างมาก	26	3.61	1.14	ค่อนข้างมาก
13	3.65	.84	ค่อนข้างมาก	27	3.48	1.14	ปานกลาง
14	3.51	1.39	ค่อนข้างมาก	28	3.62	1.39	ค่อนข้างมาก

ตาราง 31 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาล ด้านบุคลิกภาพ ในการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง (n=1,017)

ข้อ ที่	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ข้อ ที่	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	3.74	.91	ค่อนข้างมาก	26	3.8	.81	ค่อนข้างมาก
2	3.76	1.02	ค่อนข้างมาก	27	3.59	1.01	ค่อนข้างมาก
3	3.75	1.03	ค่อนข้างมาก	28	3.65	.96	ค่อนข้างมาก
4	3.78	.87	ค่อนข้างมาก	29	3.5	1.3	ค่อนข้างมาก
5	3.68	1.01	ค่อนข้างมาก	30	3.88	1	ค่อนข้างมาก
6	3.31	1.27	ปานกลาง	31	3.72	1.04	ค่อนข้างมาก
7	3.41	1.11	ปานกลาง	32	3.63	1.16	ค่อนข้างมาก
8	3.58	.94	ค่อนข้างมาก	33	3.69	1.03	ค่อนข้างมาก
9	3.73	.99	ค่อนข้างมาก	34	3.63	1.1	ค่อนข้างมาก
10	3.3	1.38	ปานกลาง	35	3.78	.95	ค่อนข้างมาก
11	3.33	1.11	ปานกลาง	36	3.78	.88	ค่อนข้างมาก
12	3.4	1.11	ปานกลาง	37	3.66	1.06	ค่อนข้างมาก
13	3.11	1.25	ปานกลาง	38	3.92	.78	ค่อนข้างมาก
14	3.18	1.33	ปานกลาง	39	3.66	1.13	ค่อนข้างมาก
15	3.54	1.3	ค่อนข้างมาก	40	3.72	.87	ค่อนข้างมาก
16	3.65	.98	ค่อนข้างมาก	41	3.51	1.08	ค่อนข้างมาก
17	3.5	1.16	ค่อนข้างมาก	42	3.63	1.12	ค่อนข้างมาก
18	3.46	1.1	ปานกลาง	43	3.78	1.01	ค่อนข้างมาก
19	3.46	1.35	ปานกลาง	44	3.44	.94	ปานกลาง
20	3.61	1.26	ค่อนข้างมาก	45	3.62	1.2	ค่อนข้างมาก
21	3.58	.96	ค่อนข้างมาก	46	3.61	1.14	ค่อนข้างมาก
22	3.47	1.34	ปานกลาง	47	3.7	1.07	ค่อนข้างมาก
23	3.64	1.04	ค่อนข้างมาก	48	3.93	1.06	ค่อนข้างมาก
24	3.51	1.07	ค่อนข้างมาก	49	3.76	1.27	ค่อนข้างมาก
25	3.8	.97	ค่อนข้างมาก	50	3.66	1.1	ค่อนข้างมาก

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ-สกุล	นางสาวชุตินา สุนทรวิภาต
วันเดือนปีเกิด	13 สิงหาคม 2518
สถานที่เกิด	อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	140/1 หมู่ 10 ตำบลวัดโบสถ์ อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	พยาบาลวิชาชีพ 7
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	หอผู้ป่วยอายุรกรรมชาย โรงพยาบาลสมุทรปราการ ตำบลปากน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2530	ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนแม่พระประจักษ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี
พ.ศ. 2533	ระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 จากโรงเรียนแม่พระประจักษ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี
พ.ศ. 2536	ระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 จากโรงเรียนบางพลีราษฎร์บำรุง อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ
พ.ศ. 2540	ปริญญาพยาบาลศาสตรบัณฑิต จากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีกรุงเทพ กรุงเทพ
พ.ศ. 2549	การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ